

Kẻ cướp trên mạng

Nạn nhân trong vụ việc lần này là một nhóm các em nhỏ dưới 16 tuổi, hiện đang là admin của một nhóm Facebook được thành lập vào năm 2018 với mục đích tạo nguồn cảm hứng, động lực học tập cho cộng đồng các bạn học sinh, sinh viên. Sau thời gian dài với những hoạt động chia sẻ tích cực, giữa năm 2021, nhóm đã đạt cột mốc hơn 30.000 thành viên.

Vào lúc 11h ngày 16/6/2021, tài khoản giả mạo H.T.P đã nhắn tin cho một thành viên trong Ban quản trị của nhóm (group) đề nghị mua group nhưng tất cả thành viên trong Ban quản trị đều không đồng ý nên đã chặn tài khoản lạ này. Ngày 16/6/2021, tài khoản D.L, được xác định là đồng bọn của H.T.P, tiếp tục nhắn tin cho quản trị viên với những lời lẽ đe dọa gay gắt hơn. Theo đó, nếu không bán group thì hình ảnh cá nhân của quản trị viên sẽ được ghép bởi những hình phản cảm và sẽ phủ sóng toàn Facebook kèm với những đường link giả mạo độc. Trên thực tế, có một thành viên đã phải chịu đựng hành vi đáng lên án này.

Những tấn công khác sau đó dồn dập hơn. Các thành viên liên tiếp nhận được sự đe dọa không chỉ của một người mà còn nhiều tài khoản giả mạo khác. Các tài khoản này liên tục nhắn tin để nhằm khủng bố tinh thần, buộc các em phải giao nộp group. Để mọi chuyện êm xuôi, trưởng nhóm đã đại diện các admin bị đe dọa, dùng thái độ ôn hòa để thương lượng với tài khoản D.L. Tuy nhiên, các tài khoản lạ này liên tục gây sức ép trầm trọng hơn khiến trưởng nhóm group đành phải giao quyền quản trị cho bọn họ để bảo đảm sự an toàn về danh dự, tâm lý cho các admin nhỏ tuổi hơn.

Ngay sau khi nắm được quyền trong tay, lập tức những tài khoản lạ này đã đẩy các bạn thành viên ra khỏi nhóm, khóa hết tất cả các tài khoản mạo danh từng liên lạc với các bạn để không còn truy lùng được dấu vết. Các nạn nhân nhỏ tuổi đã quyết định lập một fanpage để phơi bày vụ việc. Điều đáng nói là khi fanpage công bố về sự việc, có không ít bạn nhỏ khác đã chia sẻ rằng các group học tập do chính mình tạo ra và xây dựng cũng từng rơi vào trường hợp tương tự. Thậm chí có em đã bị chúng cho lên ảnh nhạy cảm và link giả mạo độc.

Nhận thấy tính nghiêm trọng của sự việc, các nạn nhân của nhóm Facebook đã liên hệ với

Đe dọa, bạo lực và quấy rối trực tuyến với trẻ em để nhằm chiếm đoạt group Facebook là thủ đoạn mới trên mạng xã hội thời gian gần đây.

CyberKid (là tổ chức xã hội đầu tiên tại Việt Nam bảo vệ và hỗ trợ trẻ em trước các mối đe dọa an toàn thông tin trên không gian mạng) đề được hỗ trợ với mong muốn thông qua các sự việc này để làm hồi chuông cảnh báo các bạn trẻ khác đang trong tầm ngắm của những kẻ xấu trên mạng xã hội; đồng thời mong muốn truyền thông vào cuộc để nâng cao nhận thức cộng đồng về tình trạng đe dọa, bắt nạt trực tuyến.

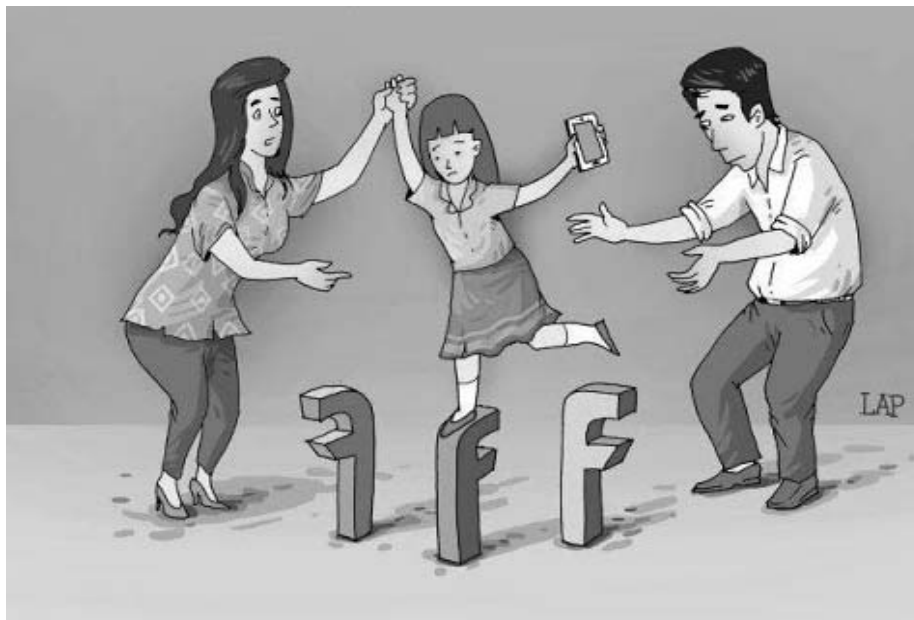
Thông tin từ CyberKid cho thấy, hiện có 71% trẻ em Việt Nam sử dụng internet. 188 phút là thời gian trung bình của 1 đứa trẻ dành để sử dụng internet mỗi ngày. Điều này đồng nghĩa với nguy cơ trẻ em bị bắt nạt, đe dọa trực tuyến bao gồm rất nhiều hành vi: bôi nhọ, nói xấu, vu khống, dọa nạt... là rất cao. Hàng ngày, trên thế giới có khoảng 720 ngàn bức ảnh về lạm dụng tình dục trẻ em bị tung lên mạng. Với người lớn, cách hành xử cao nhất để chống lại các hành vi này là đưa ra pháp luật. Còn với trẻ em thì do sợ hãi, không dám chia sẻ với người lớn, chưa đủ nhận thức và hiểu biết để chống đỡ với sự việc đang xảy tới nên các con có thể bị khủng hoảng tâm lý, rơi vào các trạng thái tâm lý tiêu cực, vô cùng nguy hiểm.

Trang bị đủ “vũ khí” để chống lại kẻ xấu

Với quan điểm “người lớn

ĐE DỌA TRỰC TUYẾN ĐỐI VỚI TRẺ EM:

Làm gì để ngăn chặn?

● Cha mẹ trang bị kỹ năng để bảo vệ con trên mạng.

không thể đứng ngoài vấn đề đe dọa, bạo lực trực tuyến đối với trẻ em”, trao đổi với truyền thông, bà Nguyễn Hương Giang, Trưởng phòng Giải pháp CyberHotline của CyberKid Việt Nam cho biết, theo kết quả từ cuộc khảo sát cộng đồng do CyberKid Vietnam thực hiện vào tháng 8 năm 2020, có 56,6% trẻ thực hiện khảo sát từng bị người lạ tiếp cận trên mạng xã hội. 58,7% trẻ bắt gặp hoặc có thể truy cập vào các nội dung không phù hợp với lứa tuổi của mình như bạo lực, khiêu dâm... Điều đáng chú ý là có đến 60% số trẻ không sẵn sàng chia sẻ vấn đề mà mình gặp phải trên mạng với bố mẹ hay người giám hộ. 5% số trẻ không biết mình có thể chia sẻ với ai.

Đồng thời, qua cuộc khảo sát, CyberKid nhận thấy, sự cởi mở cộng với nhận thức chưa rõ ràng về tầm quan trọng của việc bảo vệ mình đang khiến nhiều em nhỏ vô tình trở thành nạn nhân của các mối nguy hại khác nhau trên không gian mạng, trong đó có đe dọa, bắt nạt trực tuyến. Đây chính là động lực thúc thúc đội ngũ CyberKid thực hiện ý tưởng về việc lắng nghe, hỗ trợ, bảo vệ các em trước vấn đề này.

Từ khi chính thức đi vào hoạt động, CyberKid đã tiếp nhận 80 trường hợp trẻ em liên hệ đến đường dây nóng CyberHotline. Trong đó, phần lớn các vấn đề được báo cáo có liên quan đến

đánh cắp danh tính và đe dọa, bắt nạt qua mạng với những mức độ nghiêm trọng khác nhau. Có những trường hợp trẻ bị đánh cắp tài khoản mạng xã hội sau đó bị tổng tiền hoặc bị quấy rối tình dục trên không gian mạng. Hay gần đây nhất là trường hợp một nhóm trẻ em bị hàng loạt các tài khoản mạo danh nhắn tin đe dọa, uy hiếp nhằm chiếm đoạt cộng đồng học tập do chính các em thành lập.

Theo bà Hương Giang, trẻ em thường vô tư, không lường trước được những mối nguy hại tiềm tàng sẽ xảy đến với mình. Do đó, để có thể sử dụng mạng an toàn, thông minh, trẻ em cần nhận diện được những mối nguy hại trên không gian mạng và trang bị một số kỹ năng để tự bảo vệ bản thân như: sử dụng các website tìm kiếm phù hợp với lứa tuổi, tăng

cường bảo mật đối với thông tin cá nhân, tránh trò chuyện hoặc làm theo yêu cầu của người lạ trên mạng...

Những nội dung này đều được CyberKid đưa đến các em thông qua giải pháp CyberSchool với các tiết học “An toàn trên không gian mạng” từ 45 - 90 phút tại từng ngôi trường hay giải pháp CyberClass với các khóa học trực tuyến về lập trình dành cho các bạn trong độ tuổi 12 - 17. Riêng với các nạn nhân bị xâm hại trên không gian mạng, khi liên hệ đến đường dây nóng CyberHotline qua fanpage CyberKid Vietnam, các em sẽ được lắng nghe, tư vấn, hỗ trợ về mặt tâm lý, pháp lý, công nghệ để có thể bảo vệ mình và những người xung quanh.

“Trong thời gian tới, sẽ có nhiều xu hướng ảnh hưởng đến hành trình khám phá không gian mạng của trẻ, trong đó phải kể đến sự phát triển đa dạng về tính năng của các ứng dụng mạng xã hội hay nền tảng chia sẻ video ngắn. Những ứng dụng ấy có khả năng lan tỏa cũng như tác động lớn đến nhận thức, hành vi của người dùng, người xem, đặc biệt là với trẻ em trong độ tuổi dậy thì, thích thể hiện bản thân. Nhiều kẻ xấu đã lợi dụng điều này để tấn công, làm tổn thương tinh thần của các em. Vì thế, phụ huynh, trẻ em cần trang bị cho mình những kiến thức, kỹ năng về an toàn, an ninh mạng, rèn luyện trí thông minh kỹ thuật số (DQ)” – bà Giang cho biết.

Cũng theo bà Giang, không phải phụ huynh nào cũng có thời gian, sự kiên nhẫn để thực hiện. Vì thế, bên cạnh các giải pháp dành cho trẻ em, nhà trường, CyberKid còn nghiên cứu, phát triển giải pháp CyberHome - giải pháp dành riêng cho cha mẹ với mục tiêu nâng cao năng lực số và kết nối gia đình Việt thông qua các lớp học online trên website với sự hướng dẫn đến từ các chuyên gia nuôi dạy con, chuyên gia an ninh mạng uy tín hàng đầu tại Việt Nam. **HỒNG MINH**

“ **Facebook chặn “giới hạn đồ” trong vấn đề trẻ em sử dụng mạng xã hội?**

Theo tiết lộ của bà Frances Haugen, cựu Giám đốc phụ trách sản phẩm của Facebook, hãng công nghệ này biết rõ các công cụ của mình có nguy cơ làm trầm trọng thêm chứng rối loạn ăn uống hoặc ý nghĩ tự tử của giới trẻ. Bà Frances Haugen hiện đang là tâm điểm của thế giới khi đã công bố loạt tài liệu cho thấy các công cụ của Facebook gây chia rẽ trong cộng đồng, gây tác hại đối với trẻ em. Bà Haugen đã điều trần trước Quốc hội Mỹ ngày 5/10 về vấn đề này.

Trước đây, Facebook đã hứng chịu nhiều vụ bê bối nhưng đều vực dậy được. Tất cả chỉ dừng lại ở khoản tiền phạt và cam kết, trong khi các nhà lập pháp Mỹ không thông qua bất kỳ luật nào nhằm vào Facebook. Nhưng lần này, những tiết lộ của bà Haugen về hành vi của Facebook dường như đã đánh trúng tâm lý của các nhà lập pháp, đây có thể là bước ngoặt để các nhà lập pháp Mỹ có động thái siết chặt kiểm soát hãng này.

”

Pháp luật
VIỆT NAM

● Tổng Biên tập:

TS. ĐÀO VĂN HỘI

● Phó Tổng Biên tập:

TRẦN ĐỨC VINH (Thường trực)

TRẦN NGỌC HÀ
HÀ ANH BÌNH

● Tổ chức thực hiện:

BÙI THỊ XUÂN HOA

● **TÒA SOẠN:** Số 42 ngõ 29
Nguyễn Chí Thanh, phường
Ngọc Khánh, quận Ba Đình, Hà Nội.
*ĐT: (024) 37245180

*Fax: (024) 37245178

*Email: baoplvn2014@gmail.com.

● **GPXB** số 86/GP-BTTTT

ngày 06/03/2014 do Bộ TTTT cấp.

● **Giấy phép sửa đổi, bổ sung**

số 290/GP-BTTTT ngày 22/9/2014

do Bộ TTTT cấp

● **Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.**

● In tại Cty TNHH MTV In báo

Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● **Cơ quan đại diện:**

TP HCM: 200C Võ Văn Tần, P5, Q3, TP HCM.

*ĐT: (028) 38181281 *Email: plvnvp2@gmail.com.

Khu vực ĐBSCL: 109 Trần Văn Hoài, Ninh Kiều, Cần Thơ

*ĐT: (0292) 3819009 *Email: canthophapluatvn@gmail.com.

Duyên hải phía Bắc: 10 Hồ Sen, Lê Chân, Hải Phòng.

*ĐT: 0973465555. Email: vanphongplvn@gmail.com;

Miền Trung và Tây Nguyên: 92 Hoàng Văn Thụ, Pleiku, Gia Lai.

ĐT: (0269) 3658888 - 0963 111 333

*Email: baophapluat.mientrungtaynguyen@gmail.com

● **Văn phòng đại diện:**

Lào Cai: 163 Trần Hưng Đạo, TP Lào Cai. ĐT: 0903211537

Phú Thọ: đường Nguyễn Tất Thành, Việt Trì; ĐT: 0981391333.

*Email: vutienplvn@gmail.com;

Quảng Ninh: 701 Nguyễn Văn Cừ, Hạ Long *ĐT: 0912181122;

Nam Định: 455 Trường Chinh, TP Nam Định *ĐT: 0978295869;

Nghệ An: 93 Nguyễn Thị Minh Khai, TP Vinh, Nghệ An *ĐT: 0916635077.

*Email: ngotoanbc@gmail.com;

Thừa Thiên - Huế: 22 Nguyễn Lương Bằng, TP Huế *ĐT: (0234) 3888666 - 0903029099;

*Email: quangtam07@gmail.com;

Đà Nẵng: 93 Dương Trí Trạch, Sơn Trà *ĐT: 0984282929. *Email: Ledanhtao224@gmail.com;

Khánh Hòa: 125 Hoàng Hoa Thám, TP Nha Trang *ĐT: 0905555722.

*Email: leanhduc.plvn@gmail.com

Lâm Đồng: A22 Trần Lê, TP Đà Lạt *ĐT: 0914876019. *Email: longbc07@gmail.com

Đồng Nai: 134 Phan Trung, Biên Hòa *ĐT: (0251) 6273279 - 0918442754.

*Email: huynhngochieu7979@gmail.com.vn

Tiền Giang: 242 Nguyễn Công Bình, Trung An, Mỹ Tho, Tiền Giang. *ĐT: 0888616767.

*Email: duchien.plvn@gmail.com

Kiên Giang: P24 -10 đường 3/2, Rạch Giá, Kiên Giang. *ĐT: 0843135555.

*Email: minhthu.plvn@gmail.com.

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 6.800Đ
(SÁU NGHÌN TÁM TRĂM ĐỒNG)

Tuy nhiên, sau bốn trận thua ở vòng loại World Cup vừa qua với cái nhìn thực tế của thầy Park, rằng người Việt yêu bóng đá, nhưng đó là thứ “bóng đá chiến thắng” dường như đã và đang hiện diện...

Áp lực từ những giấc mơ có thật!

Ngày 10/10/2017, HLV Park Hang-seo đến Việt Nam trong sự hoài nghi của rất nhiều người. Sau đúng 4 năm, ông lại đang chịu áp lực bởi sự kỳ vọng lớn từ chính những gì ông đã đưa bóng đá Việt Nam ngất ngây trong những đỉnh cao khu vực.

Trước đó, HLV Park Hang-seo từ chỗ được xem như cánh tay phải đắc lực của HLV Guus Hiddink trong chiến tích cùng Hàn Quốc vào top 4 thế giới ở World Cup 2002, ông Park Hang-seo dần bị lãng quên và thậm chí đã từng nghĩ đến chuyện chia tay với nghề HLV.

Và rồi, từ chỗ bị đông đảo người hâm mộ Việt Nam hoài nghi về năng lực, ông Park làm nên những điều không tưởng cho bóng đá Việt Nam. HLV sinh năm 1957 đã giúp đội U.23 Việt Nam giành ngôi Á quân U.23 châu Á 2018, sau đó cùng đội Olympic Việt Nam lọt vào top 4 ASIAD 2018, đặc biệt lần đầu tiên chúng ta thắng được Nhật Bản ở một giải chính thức.

Cũng trong năm 2018, đội tuyển Việt Nam đã vô địch AFF Cup một cách đầy thuyết phục. Bước sang năm 2019, đội tuyển Việt Nam vào đến tứ kết Asian Cup. Dàn cầu thủ U23 sau đó tiếp tục mang đến niềm phấn chấn cho người dân Việt Nam khi giành tâm huy chương vàng tại SEA Games 30 năm 2019.

Chưa dừng lại ở đó, đội tuyển Việt Nam dưới thời ông Park đã tạo dấu ấn lịch sử cho bóng đá Việt Nam với lần đầu tiên vào đến vòng loại cuối cùng World Cup. Đó là chưa kể đến một loạt những thành tích xuất sắc khác, dưới bàn tay của ông Park, bóng đá Việt Nam đã tạo nên nhiều cột mốc chưa từng có. Chúng ta khiến bóng đá Thái Lan thôi ồn ào suốt 4 năm qua. Chúng ta lần đầu tiên thắng được Indonesia trên sân đối phương sau 20 năm dè dặt.

Nhà văn Nguyễn Quang Thiều, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam: Đòi hỏi quá mức và phi thực tế!

Cái không bình thường là nếu chúng ta cứ gồng hết người một cách vô lý để tìm lấy một chiến thắng. Rồi không được thỏa mãn thì bắt đầu xía xối và ném đá. Chúng ta đều mắc một sai lầm chung. Đó là đòi hỏi và bị đòi hỏi quá mức và phi thực tế. Những gì ông Park thay đổi bóng đá Việt Nam trong mấy năm gần đây là quá sức tưởng tượng. Với sự xuất hiện của ông Park, người hâm mộ Việt Nam mới nhận ra Việt Nam có khả năng chơi bóng đúng nghĩa và có cơ hội phát triển nếu có được một chiến lược đào tạo và thi đấu bài bản nhất. Trước kia, người hâm mộ Việt Nam vẫn hồi hộp chuyện thắng thua trước các trận đấu của đội tuyển. Bây giờ họ vẫn hồi hộp nhưng cao hơn cả sự hồi hộp là họ muốn xem cầu thủ Việt Nam chơi bóng. Nghĩa là, họ bắt đầu xem đội tuyển ở một nghĩa khác chứ không phải vì cái gọi là “màu cờ sắc áo” mà lần lượt mọi lý trí và chìm đắm trong ảo tưởng.

Sứ mệnh của ông Park đối với bóng đá Việt Nam đã hoàn thành không thể xuất sắc hơn. Sự xuất hiện của ông Park đã làm hiện rõ sự thật của bóng đá Việt Nam gồm thể mạnh cần liên tục củng cố và phát huy và những yếu kém phải bên bỉ khắc phục. Từ cơ hội đó, VFF nhanh chóng xây dựng một chiến lược đào tạo để trong tương lai bóng đá Việt Nam có những thay đổi lớn lao. Việc chuyên môn là thế. Nhưng việc truyền thông cần một tư duy và thái độ kỷ lưỡng hơn nhiều lần. Nếu không chúng ta sẽ trở thành những kẻ vừa không công bằng vừa vô ơn.

KHÔNG CHỈ LÀ bóng đá

Suốt 4 năm qua, câu chuyện về HLV Park Hang-seo và bóng đá Việt Nam đang rất đẹp trong mắt người hâm mộ quốc tế cũng như trong nước bởi những kỳ tích chúng ta đã chạm tới những giấc mơ có thật.

● **HLV Park Hang-seo và các cầu thủ đội tuyển Việt Nam và hành trình bốn năm làm nên kỳ tích.**

Vậy là từ chỗ bị hoài nghi về năng lực, sau 4 năm với rất nhiều thành công, ông Park Hang-seo phải đối diện với một áp lực khác trong giai đoạn khó khăn này. Đó là sức ép của sự kỳ vọng!

Mặc dù tới vòng loại 3 World Cup 2022 khu vực châu Á, khi phải chạm trán những đối thủ vượt xa về đẳng cấp cũng như kinh nghiệm, chúng ta xác định rằng mình không quá đặt nặng vấn đề về mặt thành tích. Dù phải chạm trán Saudi Arabia, Australia, Trung Quốc hay Oman, những chiến binh sao vàng vẫn luôn vào trận cùng quyết tâm cộng thêm ý chí ngút ngàn. Điều ấy giúp cho chúng ta đã có lúc buộc đối thủ phải rơi vào tâm trạng âu lo, thậm chí là

sợ hãi. ĐT Việt Nam đã thực sự đã tạo nên dấu ấn đậm nét bằng tinh thần chiến đấu quả cảm, bằng khao khát khẳng định mình ở sân chơi châu lục trong lần đầu tiên góp mặt tại vòng đấu cuối vòng loại World Cup. Tuy nhiên, ngay cả khi gây ấn tượng đậm nét với cả châu Á bằng quyết tâm có thừa thì chúng ta sau tất cả vẫn phải đón nhận thất bại vì... VAR.

HLV Park Hang-seo thừa nhận: “Đây là lần đầu chúng tôi lọt vào vòng loại thứ ba, bản thân tôi và người dân Việt Nam đều mong mỏi. Nhưng phải nói thật là chúng tôi cần thêm thời gian để cải thiện.”, ông nhấn mạnh.

Bên cạnh nhiều chỉ trích bởi thứ bóng đá “chiến thắng”, thì nhiều ý kiến cho rằng, việc ĐT Việt Nam vào đến vòng loại thứ ba World Cup 2022 đã là một thành công đáng ghi nhận. Vì thế, nếu thầy trò HLV Park Hang-seo có điểm thì đó sẽ là kỳ tích còn nếu không, đó cũng là điều hết sức bình thường. Và có thể, sau khi những trận đấu này kết thúc không đúng với mong đợi của người hâm mộ, khi sự kỳ vọng sẽ giảm đi và điều đó sẽ lại mang đến những tín hiệu tích cực cho thầy trò HLV Park Hang-seo trước 2 trận đấu trên sân nhà với Nhật Bản cũng như Saudi Arabia trong tháng 11 tới đây. Nhiều ý kiến cho rằng, thay vì chỉ trích, hãy để HLV Park làm việc...

Và những câu hỏi còn bỏ ngỏ

Nhiều người lo ngại, áp lực của thầy Park bây giờ rất giống câu chuyện bóng đá Thái Lan

từng để mất Kiattisak vào năm 2017. Hồi đó, Kiattisak giúp bóng đá Thái Lan lấy lại uy nghiêm của đội bóng số 1 Đông Nam Á với 2 chức vô địch AFF Cup, HCV SEA Games. Một điều đặc biệt là Kiattisak đưa tuyển Thái Lan vào vòng loại cuối cùng World Cup 2018. Song, tuyển Thái Lan rơi vào bảng đấu có Úc, Nhật Bản, Saudi Arabia nên thua liên tục. HLV Kiattisak lập tức bị áp lực bủa vây tứ phía và quyết định từ chức HLV trưởng tuyển Thái Lan.

Ngày chia tay, Kiattisak nói thẳng rằng: “Mục tiêu ấy quá cao, quá khó để thực hiện. Tôi từ chức để mở đường cho một người khác có thể làm được việc này. Trong bóng đá, chúng ta không thể lúc nào cũng thắng. Đó là điều mà Chủ tịch FAT và Ban điều hành liên đoàn đã bỏ qua khi đánh giá về tôi”. Cụ thể, sự kỳ vọng dành cho Kiattisak là Thái Lan phải chơi tốt ở vòng loại cuối cùng World Cup 2018, phải thắng, thậm chí nghĩ đến mục tiêu dự World Cup!

Kiattisak rời đi thì bóng đá Thái Lan chìm trong khủng hoảng. Tuyển Thái Lan không thể bảo vệ được danh hiệu AFF Cup, không lọt vào vòng loại cuối cùng World Cup 2022. Thái Lan tổn rất nhiều để mời các HLV giỏi về cầm quân nhưng tất cả đều thất bại.

Bây giờ, bóng đá Việt Nam cũng chạm vào cánh cửa lịch sử là giành vé vào vòng loại cuối cùng World Cup như Thái Lan của Kiattisak. Và ông Park đang bắt đầu bị áp lực rất lớn khi tuyển Việt Nam thua các đối thủ mạnh ở châu Á.

Chưa kể, ông Park sắp hết hạn hợp đồng với VFF. Một khả năng có thể xảy ra là HLV Park Hang-seo chọn cách chia tay như Kiattisak. Đó chắc chắn là điều không ai muốn. Vì bóng đá Việt Nam có thể bỏ tiền mời HLV giỏi nhưng rất khó tìm được người phù hợp để thành công...

Ở góc độ khách quan, nhà văn Nguyễn Quang Thiều, Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam thẳng thắn bày tỏ sau trận thua ngược dòng với Oma: “Việt Nam có thắng Oman 10-0 thì tôi vẫn buồn”. Theo đó, ông Nguyễn Quang

Thiều cho rằng, không phải trong trận đấu với Oman vừa qua, mà không ít trận đấu trước kia, người hâm mộ Việt Nam đã quá thất vọng, thậm chí hằn học vì trọng tài đối xử với tuyển Việt Nam. “Trọng tài đã tìm mọi cách kiểu “bơi bèo ra bờ” nhằm không cho Việt Nam được hưởng bàn thắng mà chúng ta đưa vào lưới tuyển Oman. Họ không muốn Việt Nam thắng. Hành động của trọng tài đã cho ta hiểu thái độ của trọng tài đối với tuyển Việt Nam là thế nào. Khi mà Việt Nam chưa trở thành một quốc gia để thế giới phải nể trọng ở rất nhiều lĩnh vực: kinh tế, giáo dục, môi trường, điện ảnh, âm nhạc, văn học”....

Bên cạnh đó, nhà báo Nguyễn Quang Minh đặt vấn đề, tại mỗi mốc kỷ niệm hoặc một thành tích nào đó của đội tuyển do ông Park dẫn dắt, người hâm mộ lại có xu hướng bàn về chiến thuật hay về một thứ triết lý bóng đá đã giúp ông thành công và được yêu mến đến vậy. Triết lý bóng đá của Đội tuyển Việt Nam qua ông Park Hang-seo thể hiện ngay trong cách chơi ở cả sân khu vực lẫn châu lục. Đó là chơi phòng ngự phản công, dựa trên sự chắc chắn của hàng phòng ngự và sự tinh tế, khôn ngoan của các tiền vệ. Gần như 100% người hâm mộ nhận ra diện mạo này. Nó được duy trì chắc chắn, bền bỉ, ổn định bởi ông Park cùng một thể hệ tuyển thủ trẻ trung suốt bốn năm rồi. “Dẫu thế, tôi cho rằng, phải cảm ơn ông Park vì trong bốn năm gần bó ông mang lại quá nhiều điều tích cực, thăng hoa cho bóng đá Việt Nam. Cảm giác thăng hoa nhờ ông mà có đã truyền cảm hứng cho những người yêu bóng đá chân chính bật ra câu hỏi và mong muốn được trả lời thấu đáo: Triết lý đúng đắn cho bóng đá Việt Nam là gì?”...

Có thể nói, HLV Park Hang-seo đã gắn bó với Việt Nam bốn năm, là bốn năm rất đẹp với người hâm mộ, những người đã đợi rất lâu để được tận hưởng những tâm huy chương ở khu vực và châu lục. Họ thần tượng ông, gọi ông bằng “thầy Park”, như cách gọi thân thương của những cầu thủ Đội tuyển Quốc gia, đã nói lên nhiều điều vô giá...

MIỀN THẢO (t/h)

CHUYỆN PHÁI YẾU THỜI 4.0

Câu chuyện về những đổi thay...

Có người nói, ranh giới của vẻ đẹp trên thế gian này đều không thể vượt qua sự bí ẩn, duyên dáng của một người phụ nữ. Dù là khi rực rỡ những ngày trẻ hay là lúc tuổi xuân đã lặng lẽ rời xa - họ vẫn luôn thu hút một cách kỳ lạ - dù là tươi trẻ giàu sức sống hay mặn mà trầm ấm, sắc sâu. Bởi họ vẫn luôn giữ cho mình một trái tim hồn hậu, trọng tình nghĩa, luôn nỗ lực, vị tha và biết hy sinh cho những điều xứng đáng - ấy là một “nhan sắc” đáng trân quý theo thời gian...

● Phong cách của người phụ nữ xinh đẹp trong bộ váy xòe chấm bi bóng bẩy thất eo gọn cùng kiểu tóc sang trọng vẫn không hề lỗi mốt cho đến bây giờ.

● Bức ảnh chụp “Tứ đại mỹ nhân” nước danh Hà Nội một thời, cô Sáu Cột Cờ, cô Phượng Hàng Ngang, cô Nga Hàng Gai và cô Bình Hàng Đáy.

Không còn là nét đẹp yếu điệu thực nữ

Khi nhắc đến chuẩn mực đạo đức của phụ nữ Việt Nam thời xưa, người ta nghĩ ngay đến “công, dung, ngôn, hạnh”. Đây là “tứ đức” được xem là khuôn mẫu và là thước đo để người phụ nữ suốt đời gìn giữ. Các chuyên gia tâm lý cho rằng, phụ nữ ngày nay vẫn cần công, dung, ngôn, hạnh nhưng không phải là những khuôn mẫu hà khắc xưa...

Nói về công, dung, ngôn, hạnh, một người con của xứ Huế - NSUT Vân Khánh lại nhớ đến lúc bé, chị đã từng chứng kiến rất nhiều gia đình dòng dõi ở Huế rất nghiêm ngặt. Con gái lúc nào cũng phải về nhà trước 8 giờ tối, thậm chí nếu thấy có bạn trai nào đi theo thì sẽ đánh giá phẩm hạnh không đáng hoàng. Vì vậy mà theo Vân Khánh, một người con gái Huế thời xưa, việc đầu tiên là phải ăn nói nhỏ nhẹ, “gọi dạ, bảo vâng” rõ ràng. Ăn mặc kín đáo, chỉnh tề, thậm chí ra ngoài đám đông cũng không được phép cười một cách thoải mái.

Theo nhà văn Di Li: Công đối với người phụ nữ ngày nay là vừa khéo quán xuyến công việc nhà vừa lo công tác ngoài xã hội, biết sắp xếp công việc sao cho hợp lý, cẩn thận và chu đáo, nuôi con khỏe, dạy con ngoan. Dung thời nay không còn là nét đẹp “yếu điệu thực nữ, liễu yếu đào tơ” mà là khỏe và đẹp. Khỏe để làm việc tốt, để giữ gìn hạnh phúc gia đình và để sinh ra những đứa con thông minh, khỏe mạnh. Ngôn, người phụ nữ không chỉ cần nói năng lịch thiệp, mà rất cần sự thẳng thắn, chống lại sự bất công trong gia đình và ngoài xã hội. Lời nói

của người phụ nữ càng dịu dàng, tinh tế thì sức thuyết phục càng cao. Hạnh tuy không “xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử”, nhưng đức hạnh của người phụ nữ muốn đời vẫn là yêu chồng, thương con, giàu đức hy sinh, chung thủy trong hôn nhân, không đua đòi trong cuộc sống. Đồng thời, người phụ nữ cần có lòng vị tha, độ lượng với mọi người; có ước mơ, hoài bão trong nghề nghiệp và biết nỗ lực biến ước mơ, hoài bão ấy thành hiện thực.

Nhà văn Di Li cho rằng, dù truyền thống hay hiện đại thì người phụ nữ vẫn thực hiện “Tứ đức” theo cách riêng của mỗi người. Và trong vai trò là những người mẹ hiện đại, tri thức cũng giúp người phụ nữ biết chăm sóc con cái tốt hơn, khoa học hơn. Đồng thời, sự phấn đấu trong sự nghiệp của người mẹ hiện đại khiến họ thực sự trở thành những tấm gương cho con cái noi theo.

Chuyện nữ công gia chánh ngày nay cũng không hẳn chỉ là rửa bát, nấu cơm hàng ngày, mà điều quan trọng là phù hợp với cuộc sống của mình hơn. Do đó, nhà văn Di Li khẳng định: Công, dung, ngôn, hạnh thời nào cũng cần, tuy nhiên chuẩn mực đó sẽ thay đổi theo sự phát triển chung của xã hội, không nhất thiết phải rập khuôn như các cụ ngày xưa.

Và theo Tiến sĩ tâm lý Tô Nhi A “Sắc đẹp không chỉ là vẻ đẹp bề ngoài. Nó là ánh sáng chiếu rọi từ bên trong” - đây cũng chính là chìa khóa khiến phái đẹp làm say đắm mê mẩn bao ánh nhìn. Bởi người Việt xưa coi trọng vẻ đẹp trong tâm hồn, nhân cách của mỗi người phụ nữ - phụ nữ đẹp là phụ nữ mang trong mình sự dịu dàng,

hiền thực, phúc hậu và giản dị, họ hướng tới sự nền nã, chuẩn mực với phong cách ăn mặc kín đáo, giản dị trong tà áo dài truyền thống. Xuất phát từ những truyền thống giáo dục ý thức đó cho phụ nữ đã góp phần làm nên những phẩm chất đạo đức cá nhân quý báu và tốt đẹp cho phụ nữ Việt Nam từ trước đến nay: Nhẫn nại, hy sinh, tận tảo một nắng hai sương, chịu thương chịu khó; hiếu thảo thủy chung son sắc, hết lòng vì chồng vì con; vị tha, nhân hậu, trọng nghĩa trọng tình.

Đàn ông có... theo kịp?

Có một thực tế rằng, từ rất lâu, chúng ta chỉ bàn nhiều về sự tiến bộ của phụ nữ cùng rất nhiều phong trào như “giỏi việc nước, đảm việc nhà”... còn đàn ông thì mặc nhiên không có gì để bàn, chỉ cần chăm lo sự nghiệp! Trong khi đó, phụ nữ ngày nay đã có thể làm được mọi việc của đàn ông, và có cuộc sống độc lập với những lựa chọn phù hợp với mỗi người. Chỉ cần lựa chọn đó họ thấy hạnh phúc, lạc quan hoặc tốt nhất với bản thân họ mà thôi... Phải chăng nam giới ít thay đổi, trong khi phụ nữ đã thay đổi nhanh hơn, kể cả nhu cầu của phụ nữ về một người chồng, một người đàn ông cũng đã thay đổi. Trong khi nhu cầu của một người đàn ông về một người vợ không hề thay đổi.

Tiến sĩ Khuất Thu Hồng - Viện trưởng Viện Nghiên cứu phát triển xã hội bày tỏ: “Tôi nghĩ thời đại nào cũng cần tứ đức. Ai cũng phải trở thành đẹp đẽ, ai cũng phải nói chuyện, ăn nói ứng xử làm sao cho hòa nhã,

vẫn muốn sống với nhau, họ duy trì cuộc sống đó một cách có trách nhiệm. Nếu hết, họ chia tay một cách lịch sự, và không coi chuyện ly hôn là một điều gì đó quá tệ. Trong khi, bản thân cô ấy lại thấy rằng, cô ấy sống rất tuyệt vời, nhưng những người xung quanh sẽ cho rằng cô ấy thật là bất hạnh, hoặc nhẹ hơn là không may mắn. Mọi người coi đó như một sự khiếm khuyết, trong khi cô đó lại coi đó như một sự lựa chọn, và hài lòng với sự lựa chọn đó.

Bởi phụ nữ ngày nay trong nhiều lựa chọn, họ hiểu rằng tình yêu chỉ là một phần của cuộc sống, còn những thứ họ muốn chỉ có thể có được bằng sự nỗ lực của bản thân. Do đó, phụ nữ khi yêu họ sẽ không còn “đặt đâu, ngồi đó”, không hy sinh nếu tình yêu đó không xứng đáng. Tất nhiên, phụ nữ luôn cần có người đàn ông ở bên, nhưng là một người hết lòng yêu thương và trân trọng họ. Và nếu không cảm thấy đủ cho tình yêu, cho con đường rất dài phía trước, họ có thể không nhất thiết phải đánh mất đi chính bản thân mình.

Có thể nói, phụ nữ Việt ngày nay đã khác, họ đã biết sống và nỗ lực hết mình với ước mơ của họ. Với họ từng giây từng phút đều cần có gắng g

Bà Khuất Thu Hồng nhận định, đã sống ở trên đời này ai cũng phải cố gắng để hoàn thiện mình, và phát huy nội lực của mình ở mức cao nhất, để thử thách chính mình, và chứng tỏ mình có thể vượt qua được ngưỡng nào. Nhưng nếu suốt thời gian dài, phụ nữ luôn phải cố gắng, còn đàn ông không phải cố gắng gì. Nhưng qua những phong trào cho phụ nữ ấy, việc đó lại làm cho phụ nữ tiến bộ hơn rất nhiều, phụ nữ tiến bộ nhanh hơn nam giới. Nói một cách công bằng, tốc độ phát triển của phụ nữ lại nhanh hơn nam giới rất nhiều. Cũng nhờ mục đích đó mà phụ nữ ngày nay đã vượt ra khỏi khuôn khổ là chỉ ở trong khuôn viên trong gia đình họ. Họ bước ra với thế giới, họ làm cách mạng cùng với đàn ông, họ cũng học hỏi, họ cũng chiến đấu, họ cũng làm việc, họ cũng được lời cuốn để làm những công việc xã hội. Phụ nữ đang thay đổi rất nhiều, và điều quan trọng là sự mong đợi của phụ nữ dành cho đàn ông đã thay đổi, nhưng đàn ông lại muốn phụ nữ giữ nguyên như cũ, tức là vẫn “công, dung, ngôn, hạnh”. Nhưng phụ nữ không chấp nhận “công, dung, ngôn, hạnh” kiểu cũ nữa.

và p h ù hợp. Ai cũng nên là người khéo léo, giỏi công việc của mình. Và đạo đức, hay đức hạnh, ai cũng phải có. Nhưng việc nhấn mạnh những đức tính đó chỉ với riêng cho phụ nữ tôi thấy không hợp lý. Bởi vì, “tứ đức” đó là phục vụ gia đình, phục vụ chồng con, còn đàn ông thì sao? Họ cũng cần công, dung, ngôn, hạnh để có thể sống hòa hợp và từ tế với vợ con chứ?”... Những điều tốt đẹp cho cuộc sống của mình. Họ tin tưởng vào tương lai và luôn hướng tới sự tốt đẹp, họ luôn có cái nhìn tích cực và lạc quan vào cuộc sống. Bất kể gặp khó khăn gì, họ vẫn có thể mỉm cười và bình tĩnh đối mặt vì luôn tự tin vào chính mình.

Bởi thế, có người nói, ranh giới của vẻ đẹp trên thế gian này đều không thể vượt qua sự bí ẩn của một người phụ nữ. Dù là khi rực rỡ những ngày trẻ hay là lúc tuổi xuân đã lặng lẽ rời xa - họ vẫn luôn thu hút một cách kỳ lạ - dù là tươi trẻ giàu sức sống hay mặn mà trầm ấm sắc sâu. Bởi họ vẫn luôn giữ cho mình một trái tim hồn hậu, một nhan sắc đáng trân quý. Không ngần ngại là một chiến binh trên con đường chinh phục cái đẹp, mạnh mẽ vượt qua mọi rào cản. Họ vừa quyết đoán trong công việc nhưng lại dịu dàng, âu yếm đầy yêu thương ở tổ ấm gia đình! Vẫn là họ, vẫn là những người phụ nữ mang trong mình sự huyền bí diệu kỳ đầy duyên dáng... NGUYỄN MỸ

Ngay cả trong hôn nhân, người ta coi trọng tình cảm, sự âm áp, sự gần gũi, và sự hỗ trợ lẫn nhau, chứ không phải là một tờ giấy được đóng một cái dấu đỏ, do cơ quan tư pháp thực hiện. Chừng nào người ta thấy

CHUYỆN PHÁI YẾU THỜI 4.0

Hoa hậu
“đẹp”
trong
mắt ai?

Mới đây, trước những phát ngôn gây sốc của TS Văn học Đoàn Hương về các cô hoa hậu chỉ để sang chảnh và lấy tỷ phú..., nhiều người cho rằng quan điểm đó cực đoan và lỗi thời. Trên thực tế, phần lớn các hoa hậu bước ra từ các cuộc thi lớn đều đã không ngừng hoàn thiện bản thân, hướng tới những vẻ đẹp còn mãi của tri thức và lòng nhân ái...

Khi các hoa hậu tự viết lên cuộc đời mình!

Nếu như trước đây, khi một người đẹp Việt chuẩn bị ra đấu trường nhan sắc quốc tế, điều mà công chúng quan tâm nhất thường là cô ấy có chiều cao, ngoại hình đạt chuẩn không, có nói được tiếng Anh không... Nhưng giờ đây, khi ra “biển lớn”, hành trang của các người đẹp không chỉ có nhan sắc mà còn là những dự án thể hiện tri thức và lòng nhân ái.

Trước tin Hoa hậu Khánh Vân được tổ chức Miss Universe dành nhiều tình cảm khi chia sẻ về dự án bảo vệ trẻ em, dư luận đã bày tỏ sự ủng hộ nhiệt thành cho người đẹp này. Khánh Vân hiện đang làm đại sứ cho dự án One Body Village - OBV (tổ chức giải cứu, nuôi dưỡng và hỗ trợ xây dựng tương lai cho những trẻ đã hoặc có nguy cơ cao bị xâm hại tình dục).

Tại Việt Nam, từ năm 2016, cuộc thi Hoa hậu Việt Nam (HHVN) có thêm phần thi “Người đẹp nhân ái”. Đây được xem là dấu ấn đổi mới mạnh mẽ, phù hợp xu hướng thế giới, được sự ủng hộ của đông đảo công chúng. Giờ đây, những hoạt động thiết thực này là yêu cầu bắt buộc nếu người đẹp muốn giành được vinh quang trên đấu trường nhan sắc trong nước và thế giới.

Mới đây, Hoa hậu H’Hen Niê trở thành giai nhân đầu tiên trong show biz Việt được tặng riêng một tập thơ ca ngợi nhan sắc, có tên gọi “Khúc hát H’Hen Niê” của tác giả Lê Thành Vãn. Sau 4 năm kể từ ngày H’Hen Niê đưa mái nhà tuổi nhỏ đơn sơ của mình ở buôn Sút M’đưng, xã Cư Suê, huyện Cư M’gar, tỉnh Đắk Lắk bước ra thế giới, hình ảnh của Hoa hậu thân thiện này lại một lần nữa lấp lánh qua tập thơ này.

Đã từng có nhiều cô gái dân tộc thiểu số giành được vị trí cao ở các cuộc thi Hoa hậu như Trương Thị May hoặc Triệu Thị Hà. Thế nhưng, trường hợp H’Hen Niê đặc biệt hơn, vì cô bắt đầu từ làm lúi và cam chịu. Nơi H’Hen Niê sinh ra và lớn lên vốn rất nghèo. Gia đình H’Hen Niê cũng quanh năm làm thuê làm mướn để có kế mưu

sinh. Vì vậy, danh hiệu mà H’Hen Niê giành được đã khiến một vùng đất đỏ bazan rộn ràng niềm vui. Trong lịch sử các sân chơi nhan sắc ở nước ta, chưa có Hoa hậu nào đăng quang mà bố mẹ phải vay 1 triệu đồng làm lộ phí cho một chặng đường không xa lắm, từ Đắk Lắk xuống Nha

● Hoa hậu H’Hen Niê : “ Tôi làm được, bạn cũng làm được”

Trang, để ủng hộ con gái mình, như chuyện có thật của H’Hen Niê. Điều đó khiến nhiều người rung rung xúc động và càng cảm phục bội phần, khi chính H’Hen Niê chia sẻ: “Nhà tôi không có tiền. Mỗi lần có người nào phải ra thành phố Ban Mê Thuột khám bệnh thì đều phải tạm ứng trước tiền công hái cà phê của bố tôi!”.

Tác giả Lê Thành Vãn là một giáo viên dạy Văn ở Buôn Hồ, Đắk Lắk từng dạy dứt về những học sinh nữ Ê Đê thường bỏ học từ cuối bậc trung học cơ sở để đi lấy chồng. Trong khi đó H’Hen Niê dám khước từ hủ tục ấy năm 14 tuổi và giành được vương miện Hoa hậu Hoàn vũ Việt Nam năm 25 tuổi.

Nếu H’Hen Niê chấp nhận số phận thì có lẽ giờ đây cô đã thành một phụ nữ Ê Đê sáng sủa đi tía ngô trên nương rẫy, chiều chiều ngồi ru con bên nhà sàn. Rời khỏi buôn Sút M’đưng nhiều khó khăn, H’Hen Niê theo học một năm dự bị tại Nha Trang rồi thi vào Trường Cao đẳng Kinh tế đối ngoại TPHCM.

Là sinh viên dân tộc thiểu số, H’Hen Niê được miễn học phí, nhưng chi phí sinh hoạt tại đô thị cũng là vấn đề rất nan giải. H’Hen Niê đã đi làm thuê rất nhiều nghề khác nhau, từ lau dọn quán ăn cho đến giúp việc giữ trẻ. Những ngày làm osin cực nhọc vẫn không khiến H’Hen Niê người ngoại mơ ước làm chủ cuộc đời mình. Không thể quản quanh trong u buồn và không thể đầu hàng nghịch cảnh, H’Hen Niê luôn tự dặn mình như vậy để hướng đến một cuộc sống tốt đẹp hơn.

H’Hen Niê đã từng bật khóc khi dừng chân ở top 8 cuộc thi “Người mẫu Việt Nam” nên cô rất hiểu điều ấy. Thế nhưng H’Hen Niê vẫn quyết tâm đi thi Hoa hậu, vì cô muốn vượt qua chính mình, vượt qua mặc cảm đeo bám về những ngày chật vật và gieo neo. Và quan trọng hơn H’Hen Niê muốn khơi dậy ý chí vươn cao, vươn xa cho những cô gái nghèo như cô, nhất là những cô gái Ê Đê luôn âm thầm và thụ động giữa nắng gió đại ngàn Tây Nguyên.

Và thế rồi H’Hen Nie sinh năm 1992 tại Đắk Lắk đã tự viết lên câu chuyện cuộc đời mình. Cô là người dân tộc thiểu số đầu tiên tại Việt Nam giành vương miện Hoa hậu Hoàn vũ Việt Nam vào

năm 2017, sau đó được đại diện Việt Nam tham dự cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ tại Thái Lan vào năm 2018.

Ở màn giới thiệu bản thân trong vòng chung kết Hoa hậu Hoàn vũ 2018, H’Hen Niê đã gây ấn tượng mạnh với lời chia sẻ: “Tôi là một người dân tộc thiểu số, tôi đáng lẽ sẽ lấy chồng lúc 14 tuổi nhưng không, tôi chọn giáo dục. Từ con số 0, nay tôi đứng tại đây, tôi muốn nói tôi làm được và bạn cũng có thể làm được!”. Cô cũng ghi điểm với mái tóc ngắn cá tính, làn da nâu khỏe khoắn và thân hình hoàn hảo.

Kết thúc cuộc thi, H’Hen Nie lọt vào Top 5 cùng các đại diện Venezuela, Philippines, Puerto Rico, Nam Phi. Đây cũng là thành tích tốt nhất trong lịch sử của các nhan sắc Việt Nam tại đấu trường sắc đẹp danh giá nhất thế giới.

Và những giai nhân của tri thức

Là hoa hậu đầu tiên trong lịch sử của cuộc thi Hoa hậu Việt Nam, Bùi Bích Phương đăng quang vào năm 1988, ngay khi còn là sinh viên chuyên ngành tiếng Anh của trường Đại học Tổng hợp Hà Nội. Cô cũng từng xuất sắc nhận được học bổng của Hàn Quốc sau vài năm tốt nghiệp và lấy được bằng thạc sĩ tại một trong những ngôi trường danh giá nhất xứ kim chi - đại học quốc gia Seoul.

Hoa hậu Việt Nam năm 1990 từng được ghi vào sách kỷ lục Việt Nam với danh hiệu “Hoa hậu Việt Nam biết nhiều thứ tiếng nhất”. Chỉ có thể sử dụng tốt 5 ngoại ngữ gồm Anh, Pháp, Nga, Ấn và Thái. Trong đó, tiếng Nga cũng từng là chuyên ngành khi chị còn là sinh viên đại học lúc đăng quang hoa hậu Việt Nam. Điều Hoa cũng đã tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành quản trị kinh doanh tại Học viện công nghệ châu Á ở Thái Lan.

Với hoa hậu Việt Nam 2006 Mai Phương Thúy, cô được xem là một trong

những người đẹp “chịu khó” sẵn học bổng nhất khi còn ngồi trên ghế nhà trường phổ thông. Mai Phương Thúy từng chia sẻ rằng, cô từng phải thức đêm rất nhiều để có thể tìm được cho mình những học bổng lớn. Người đẹp cũng từng thi đỗ vào đại học Ngoại thương Hà Nội với số điểm cao và nhận được học bổng toàn phần của Đại học RMIT. Từ khi chuyển vào TPHCM sinh sống, Mai Phương Thúy cũng chọn trường RMIT tại đây để thuận tiện cho việc học và công việc.

Không chỉ được ngưỡng mộ về trình độ học vấn, Hoa hậu thế giới người Việt 2007 còn được yêu mến bởi cách giao tiếp ứng xử rất tinh tế của mình. Thời tiểu học cô từng học ở Mỹ và được cựu tổng thống Bill Clinton tặng bằng khen. Sau đó, người đẹp đỗ tú tài ở Pháp, tốt nghiệp đại học ở Thụy Sĩ và hiện tại đã trở về Việt Nam lập gia đình, sinh sống cũng như làm việc tại đây.

Là hoa hậu duy nhất trong lịch sử Việt Nam có chuyên môn kiến thức hoàn chỉnh về lĩnh vực thiết kế thời trang, Ngọc Hân đăng quang năm 2010 khi cô đang là sinh viên của trường Đại học Mỹ thuật công nghiệp Hà Nội. Với đề tài “Trang phục đạo phổ Xuân Hè cho thiếu nữ dựa trên họa tiết gốm sứ thời Lý”, Ngọc Hân đã giành được số điểm rất cao trong buổi báo cáo tốt nghiệp và nhận được tám bằng loại giỏi. Hiện tại, người đẹp tham gia cả công việc MC, người mẫu, đại sứ các dự án bên cạnh công việc của một nhà thiết kế thời trang chuyên nghiệp.

Hoa hậu Nguyễn Thu Thủy sinh năm 1976 ở Hà Nội. Cô đăng quang Hoa hậu Việt Nam năm 1994 khi mới 18 tuổi. Người đẹp cũng giành giải “Ứng xử hay nhất” tại cuộc thi. Thu Thủy gây ấn tượng với khuôn mặt tròn, đôi mắt sắc. Sau khi đăng quang Thu Thủy đỗ Đại học Ngoại giao nhưng chỉ theo học một thời gian, sau đó, cô sang Mỹ theo đuổi ngành Quản trị kinh doanh.

Sinh thời, người đẹp không mặn mà với showbiz mà thích viết báo, viết văn và kinh doanh. Những năm gần đây cô quan tâm nhiều các dự án liên quan sức khỏe và thường xuyên chia sẻ các bài tập yoga, chạy. Thu Thủy từng chia sẻ, trong tương lai sẽ ra vài cuốn tiểu thuyết và làm phim.

Hoa hậu Việt Nam 1996 Thiên Nga cho biết: “Dưới vẻ ngoài thanh thoát, lieustrai là người phụ nữ rất mạnh mẽ về trí lực và thể lực. Một Hoa hậu dám nghĩ, dám nói và dám làm, không ngừng hoàn thiện bản thân. Một người đẹp luôn làm người khác ngưỡng mộ vì thách thức mọi giới hạn, thách thức số phận và tạo dựng danh tiếng từ thực chất, tri thức, chứ không nhờ may mắn hay dựa dẫm đàn ông. Một Hoa hậu rất khác biệt, ăn nói sắc sảo với những thành tích và sức thuyết phục có một không hai...” MIỀN THAO

● Hoa hậu VN 2016 Đỗ Mỹ Linh: “Bạn là “hoa hậu” trong mắt ai mới là quan trọng”.

Phụ nữ Việt không chỉ đẹp về hình thể mà còn đẹp về tâm hồn

Trước phát ngôn của tiến sĩ Đoàn Hương, một số hoa hậu đã lên tiếng bày tỏ quan điểm để bảo vệ danh hiệu cao quý mà bản thân đã dày công trau dồi mới có được. Hoa hậu Trái đất 2018 Nguyễn Phương Khánh đưa ra quan điểm: “Không có chuẩn mực để định nghĩa một phụ nữ đẹp” khi có ý kiến cho rằng “con gái không cần học nhiều, học tới đó là cũng được rồi”. Tri thức và giáo dục là những tiêu chí quan trọng, cần thiết để tạo nên vẻ đẹp của một người phụ nữ. Nhưng đó không phải là thước đo hay chuẩn mực để đánh giá phụ nữ đẹp.

Là HHVN 2016, (khi đăng quang, cô là SV ĐH Ngoại thương Hà Nội)- Đỗ Mỹ Linh chia sẻ: Đối với em, phụ nữ Việt Nam không chỉ đẹp về hình thể mà còn đẹp về tâm hồn: nhân hậu, chăm chỉ, giàu tình yêu thương và nhất là người phụ nữ hiện đại tự tin, không ngừng vươn lên hoàn thiện bản thân và biết yêu thương chính mình cũng như những người xung quanh. Đó cũng chính là vẻ đẹp mà cuộc thi HHVN luôn luôn hướng tới. Em nghĩ: không nhất thiết phải có chân dài, mặt V-line mới là hoa hậu. Bạn là “hoa hậu” trong mắt ai mới là quan trọng. Chỉ cần người phụ nữ luôn tự tin, đừng bỏ quên bản thân mình và luôn cố gắng hoàn thiện bản thân để đẹp hơn nữa, thì bạn sẽ luôn là hoa hậu trong lòng những người thân yêu của mình.

Ngày nay, khi nói đến những người phụ nữ hiện đại, phải đẹp thường truyền tai nhau hai câu nói: “Phụ nữ thông minh đánh ghen không đánh ghen”. “Phụ nữ hiện đại kiếm tiền không kiếm chuyện”. Hai câu nói trên lập luận sắc bén về người phụ nữ, trong xã hội hiện đại, với cái nhìn thực tế, sắc sảo hơn.

Bài học từ những bà vợ tỷ phú bị phản bội

Sinh ra và lớn lên trong một gia đình nghèo ở Salt Lake City (Mỹ), ở tuổi đôi mươi Heather Bird trong một lần tham gia truyền giáo ở miền Nam nước Pháp đã có được cơ hội tiếp xúc với giới thượng lưu. Trong cơ duyên đó, cô đã lọt vào mắt xanh của Rober Tchenguiz - ông trùm ngành bất động sản Anh quốc.

Năm 2005, cả hai nhanh chóng đi đến kết hôn, cuộc đời của cô gái Mỹ được ví như Lọ Lem khi một bước tới thẳng giới thượng lưu London xa hoa, hào nhoáng. Tuy nhiên, cuộc sống sang chảnh của Heather Bird không kéo dài được bao lâu bởi sự phản bội của chồng. Chỉ sau 3 năm, cuộc sống hôn nhân của cô dường như rơi vào địa ngục khi người chồng tỷ phú bắt đầu chán chường với người vợ trên danh nghĩa.

Tình cảm phai nhòa, ông trùm bất động sản chẳng thèm nghĩ đến ân nghĩa vợ chồng mà ngang nhiên mang cô bỏ trẻ là một người mẫu Ba Lan về căn dinh thự 20 triệu đô ở. Đáng nói, đây cũng là ngôi nhà mà Heather Bird cùng hai người con của mình đang sinh sống. Sống phụ thuộc, chẳng kiếm được tiền nên “bà Tchenguiz” khi đó phải ngậm ngùi chấp nhận quyết định này mà không có quyền phản kháng.

Dù vậy, sau một quãng thời gian, Heather đã không thể chịu đựng và cay đắng đề nghị chia tay chồng. Tuy nhiên, cuối cùng họ chỉ thỏa thuận ly thân bởi Heather không đủ khả năng kinh tế nên sẵn lòng hi sinh tất cả để hai con có được cuộc sống đủ đầy. Tuy nhiên, đầu năm 2017, đột nhiên người chồng đào hoa muốn vợ quay về sống chung nhà. Heather lại lần nữa nhún nhục để trở về. Lúc ấy, người phụ nữ hai con đau khổ: “Tôi biết làm gì đây khi bản thân không có tiền?”.

Cứ tưởng rằng cuộc đời của Heather sẽ mãi phải sống dưới sự khinh thường của người chồng ăn chơi, nhưng không, mọi thứ đã thay đổi khi cô quyết định bút phá. Heather bắt đầu tìm cách kiếm tiền, để dần tách mình ra khỏi người chồng tỷ phú chỉ còn trên danh nghĩa.

Cô âm thầm mở một trung tâm chăm sóc sắc đẹp trên phố Beauchamp Place. Thời gian đầu, công việc kinh doanh không được thuận lợi nên khá vất vả. Tuy nhiên, với sự quyết tâm mạnh mẽ bà mẹ hai con đã gạt được những “trái ngọt” đầu tiên. Công việc kinh doanh ngày càng tốt lên và cô có đủ khả năng để lo cho cuộc sống của mình và hai đứa con.

Ngày sau khi có cuộc sống ổn

Khi đối mặt với việc bị người chồng phản bội, ắt hẳn không ít phụ nữ sẽ nghĩ tới chuyện đánh ghen, dần mất tinh dịch để giải tỏa sự phẫn uất, tức giận trong lòng, khẳng định mình là “chính thất”. Tuy nhiên, việc đánh người là đại dột, vừa khiến mình đau, xấu xí lại vừa làm trò cười cho thiên hạ. Người phụ nữ thông minh, hiện đại chọn những cách thức nhẹ nhàng, tinh tế nhưng đủ khiến đối phương hối hận và nhận “trái đắng”.

● Heather Bird hiện tại dù không giàu có nhưng đầy tự tin và hạnh phúc.

● Vợ cũ tỷ phú Amazon chứng minh mình là một người hào phóng, tốt bụng, khác biệt so với chồng.

định hơn, người phụ nữ Mỹ quyết định “đá bay” ông chồng ra khỏi cuộc đời mình bằng quyết định ly hôn. Hành động này của cô đã khiến người chồng tỷ phú hết sức bất ngờ bởi ông ta không nghĩ có một ngày người vợ xuất thân nghèo khó lại dám quyết định dứt khoát đến vậy.

Theo lẽ thường, một cô gái nghèo lấy chồng tỷ phú thì khi tan vỡ, sẽ có một màn lằng nhằng đòi bồi thường hoặc tiền cấp dưỡng. Nhưng không, Heather quyết định sẽ bỏ qua mọi thứ. “Dù chồng là một tỷ phú nhưng tôi chấp nhận việc chẳng có nhiều tiền cấp dưỡng. Tôi biết thừa số tiền đó không lớn đâu và tôi cũng chẳng theo đuổi nó. Tôi không đau khổ quá nhiều vì mình tay trắng đến đó thì cũng tay trắng ra đi thôi”, người phụ nữ này tâm sự.

Heather đưa các con về Mỹ, dạy các con làm mọi công việc nhà. Cuộc sống tuy đơn sơ nhưng êm đềm và tràn ngập tiếng cười khiến người mẹ này được làm chủ chính mình, tự tin ngang cao đầu khi có ai nhắc về cuộc sống của cô trước đây.

Cũng giống như Heather, bà MacKenzie Scott, vợ cũ của tỷ phú Amazon - ông Jeff Bezos đã bị người chồng gán bó suốt 25 năm phản bội. Tuy nhiên, may mắn hơn Heather, vào năm 2019, vụ ly hôn thế kỷ với ông Jeff Bezos đã mang về cho bà MacKenzie 25% cổ phần tại Amazon, trị giá khoảng 36 tỷ USD.

Khi biết người chồng mà mình hết mực yêu thương đã lên lút ngoại tình trong suốt 2 năm là nỗi đau không phải ai cũng hiểu được của bà MacKenzie. Tuy nhiên, thay vì lên tiếng chỉ trích, trách móc, bà MacKenzie lại lựa chọn im lặng và âm thầm tạo ra những giá trị có ích cho đời. Đó là cách đáp trả đầy khôn ngoan, tinh tế không phải người phụ nữ nào cũng làm được.

Cụ thể, không lâu sau khi ly hôn, bà đã ký với tổ chức từ thiện Giving Pledge, cam kết cho đi phần lớn tài sản của mình. Nhờ cổ phiếu Amazon tăng nhanh chóng trong năm nay, tài sản của bà tăng lên tới hơn 60 tỷ USD.

Bà MacKenzie Scott đang trở thành tâm điểm chú ý của truyền thông khi quyết định đóng góp 1,7 tỷ USD (39.400 tỷ đồng) cho

116 tổ chức từ thiện trong năm 2020. Hành động hào phóng, rộng rãi này của bà đã nhận được nhiều sự ca ngợi của dư luận. Ngược lại, chồng cũ của bà, tỷ phú giàu nhất thế giới lại nổi tiếng là một “người keo kiệt”. Vào hồi đầu năm 2020, ông Jeff Bezos bị chỉ trích khi chỉ quyên góp 690.000 USD (hơn 15 tỷ đồng) để hỗ trợ việc khắc phục cháy rừng ở Australia.

Theo tính toán của trang Business Insider, năm 2018, cứ khoảng năm phút, Bezos lại kiếm được 690.000 USD. “Đồng ý là bất kỳ sự giúp đỡ nào cũng tốt, nhưng khi bạn là người giàu nhất thế giới mà chỉ quyên góp 0,00059% tài sản của mình thì thật là keo kiệt. Việc này giống như một hình thức PR hơn”, một người dùng Instagram bình luận.

Chuyên gia tâm lý nói gì về đánh ghen?

Đánh ghen là một hiện tượng xã hội xảy ra ở mọi xã hội, mọi nền văn hóa và ở mọi thời điểm lịch sử, dưới những hình thức khác nhau, với các mức độ khác nhau. Đáng lưu ý, về vấn đề này, các chuyên gia

tâm lý học và y học nhận định, đánh ghen có thể ảnh hưởng trực tiếp đến trí não, làm giảm trí thông minh, thiếu logic, đánh mất sự tự tin, tiêu tan độ hấp dẫn cũng như nhân cách con người.

Chia sẻ với báo chí, PGS.TS Trần Thu Hương, giảng viên Khoa Tâm lý học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội, cho biết: Ghen tuông là một dạng bản năng của con người không thể loại bỏ mà chỉ có thể kiểm soát bằng lý trí, khả năng tự làm chủ bản thân hoặc thông qua những mối quan hệ xã hội tích cực, thiện chí và luôn có ít nhất 3 đối tượng gồm người ghen, người bị ghen và người liên quan đến người bị ghen. Hành vi đánh ghen của người có tâm lý hướng ngoại thường đi kèm sự giận dữ, ầm ĩ, còn ở những người có xu hướng hướng nội, biểu hiện sự ghen tuông thường là sự xa lánh, lạnh lùng, khinh bỉ, căm thù đối tượng. Cả hai dạng này đều rất nguy hại cho sức khỏe cả thể chất và tinh thần.

Đồng tình, chuyên gia tâm lý người Mỹ Kathy Morelli cũng phân tích: “Bạn càng đánh ghen dữ dội thì càng chứng tỏ bạn là người thất bại trong mối quan hệ. Do đó, để xử lý một cuộc ngoại tình thì điều đầu tiên người phụ nữ thông minh cần làm là giữ bình tĩnh. Việc giữ cho mình được một cái đầu lạnh sẽ mang đến những suy nghĩ và quyết định sáng suốt”. Chuyên gia tâm lý này luôn khuyên khách hàng của mình phải hít thở thật sâu khi gặp phải tình huống như vậy. Khi đã kiểm soát được cảm xúc, họ có thể “bày mưu tính kế” để “dạy” cho đôi nam nữ kia một bài học nhớ đời mà chẳng cần động chân, động tay.

Có thể khẳng định, không phải cứ thông qua đánh ghen, người phụ nữ có thể đạt được mục đích cuối cùng là níu giữ lại hạnh phúc gia đình đã vụn vụn bao lâu nay. Trong nhiều trường hợp, nếu còn yêu và có thể tha thứ, người vợ có thể cho người chồng cơ hội để sửa sai, quay lại. Nhưng nếu người chồng không thể hối cải, tái phạm nhiều lần, người phụ nữ sẽ trở nên đáng thương nếu liên tục chạy theo đánh ghen hết cô bồ này đến nhân tình khác của chồng.

Chuyên trang tâm lý học Psych Central (được tạo ra từ năm 1995) cũng đưa ra lời khuyên về việc người phụ nữ không nên chọn cách đánh ghen dữ dội mà hãy quan tâm hơn đến sức khỏe tâm thần của bản thân. Hãy trút bỏ gánh nặng nếu cảm thấy quá mệt mỏi, chuyên trang viết. Cuộc hôn nhân mà chỉ một người vun đắp sẽ chẳng bao giờ hạnh phúc. Người phụ nữ nên dành thời gian đó để chăm sóc bản thân, con cái thay vì bận lòng, đau khổ vì một người không xứng đáng.

TIÊU VŨ

● Việc đánh ghen chỉ khiến những người phụ nữ bị phản bội càng trở nên đáng thương.

CHUYỆN PHẢI YẾU THỜI 4.0

Phải yếu gồng mình với sự bất công làm việc

Nhằm khẳng định những đóng góp của phụ nữ thông qua việc nhà, lượng hóa giá trị các công việc đó và đóng góp của nó vào kinh tế quốc gia, một cuộc nghiên cứu “Đóng góp kinh tế của phụ nữ thông qua công việc nhà” do Quỹ HeathBridge Canada tại Việt Nam và Viện Nghiên cứu Phát triển xã hội” cho thấy, ở thành thị lẫn nông thôn, người phụ nữ vẫn là người dành nhiều thời gian làm các công việc nhà gấp 4 - 5 lần nam giới.

Mặc dù đàn ông được trả lương cao gấp 34% phụ nữ trong công việc, phụ nữ phải dành nhiều thời gian của họ vào những việc không lương như việc nhà, chăm sóc con cái và người già. Họ vừa làm công việc cơ quan vừa đảm đương việc nhà.

Áp lực với công việc “không lương”

Hiện nay, mặc dù vị thế của phụ nữ thay đổi một cách tích cực, nhưng trách nhiệm trong gia đình của họ không hề được giảm nhẹ. Đa phần phụ nữ phải đảm trách các công việc nhà: nấu nướng, giặt giũ, lau nhà, trang hoàng nhà cửa và chăm sóc các thành viên trong gia đình...

Bên cạnh các công việc xã hội, phụ nữ phải dành thêm rất nhiều thời gian mỗi ngày cho các công việc nội trợ “không lương”. Sau 8 tiếng công sở, nếu nam giới thường dành thời gian gặp gỡ bạn bè hoặc về nhà xem tivi thư giãn, đọc sách báo... thì trong lúc đó, phần lớn phụ nữ vẫn tiếp tục tất bật với công việc nội trợ như com nước hay dọn dẹp nhà cửa...

Chị Nguyễn Châu, 40 tuổi (Đông Đa, Hà Nội) mỗi lần tan ca về nhà là mỗi lần lòng nặng trĩu. Ở với đại gia đình bố mẹ chồng, hai em trai chồng và gia đình nhỏ, là dâu trưởng chị phải gánh vác hết các công việc gia đình. Công việc kế toán với những số liệu khiến chị đau đầu, 5 giờ chiều từ cơ quan về nhà chị lại tất tả đón con ở trường rồi ngang qua chợ mua thức ăn.

Vừa về tới nhà, chị treo túi lên giá, thay vội quần áo “đâm sầm” vào bếp. Sau một tiếng nấu nướng cho gia đình, chị lại quây quã tắm cho con và mời mọi người ăn tối. Ăn tối xong chị lại đánh vật với chậu bát đĩa, sau đó tắm rửa, giặt giũ cho cả nhà. Xong đâu đấy, chị dọn dẹp, lau chùi 4 tầng nhà. Khi ngẩng lên nhìn đồng hồ thì kim chỉ vào 10 giờ tối. Trong lúc chị quay cuồng với việc nhà thì bố mẹ chồng, chồng và hai em trai chồng điềm nhiên xem tivi, uống trà, ăn hoa quả. Sáng sớm hôm sau, trong lúc cả gia đình vẫn chìm trong giấc ngủ, chị đã dậy chuẩn bị đồ ăn sáng rồi gọi mọi người dậy. Sau khi rửa chồng bát đĩa thì cũng tới 7 giờ sáng, chị thay đồ và lại đưa con đi tới trường, rồi đến cơ quan xử lý núi công việc.

Guồng quay ấy ngày nào cũng lặp lại

● Cần có nghề nội trợ khẳng định công lao của người phụ nữ.

suốt 12 năm trời khi chị về làm dâu. Nếu là ngày chủ nhật thì lại càng căng thẳng hơn khi bố mẹ chị mời họ hàng đến liên hoan. Dĩ nhiên là chị phải đảm trách công việc nội trợ từ A tới Z. Có nhiều lúc chị quá mệt mỏi, thiết tha mẹ và chồng chia sẻ việc nhà giúp.

Nhưng đáp lại là những cái lườm của mẹ chồng: “Có vài việc nhà lật vặt, đàn ông không ai mó vào việc nhà cho hèn người ra!” Còn chồng thì thủng thẳng: “Em làm dâu lại là dâu trưởng thì phải làm việc đó. Không lẽ mẹ chồng tuổi này lại phải đi “hầu” con dâu à.” Những lời nói đó khiến chị đau nhói. Đã từ lâu, chị chẳng biết xem phim nào trên tivi hay chẳng có thời gian đọc sách, chăm sóc sức khỏe mình. Cứ xong việc nhà là đến giờ cho con đi ngủ, người lại mệt rã rời.

Sở dĩ có tình trạng phụ nữ làm công việc nhà nhiều hơn nam bởi rất nhiều bà vợ cho rằng: “Nam tính của người đàn ông của họ sẽ bị đe dọa nếu như họ phải làm những công việc trong gia đình”. Đây cũng là lý do mà nam giới không làm việc nhà hoặc chỉ “giúp” trong chừng mực nào đó. Mặc dù họ cũng hiểu “thực trạng phân công lao động như vậy không có lợi cho sự tiến thủ và sức khỏe của phụ nữ.”

Thêm thời gian làm việc đồng nghĩa phụ nữ ít có cơ hội để nghỉ ngơi và thời gian cần thiết dành cho chính mình. Hệ quả là nhiều chị em dễ lâm vào tình trạng mệt mỏi, suy nhược hay nghiêm trọng hơn là những vấn đề bệnh lý cơ-xương-khớp như đau nhức, nhức mỏi,

● Áp lực công việc cơ quan, gia đình đè lên vai phải yếu.

thoái hóa khớp, đau cột sống, loãng xương...

Hiện tại, phụ nữ ngày càng tham gia nhiều hơn vào lực lượng lao động, nhưng thực tế này không có nghĩa là công việc nhà sẽ được chia sẻ công bằng hơn giữa các thành viên trong gia đình.

Cũng tại cuộc nghiên cứu cho thấy sự đóng góp về mặt kinh tế tính bằng thời gian làm việc nhà của phụ nữ dao động từ 4- 6 triệu đồng/tháng. Ngoài giá trị kinh tế còn có cả trách nhiệm và tình thương yêu của người phụ nữ chăm sóc, dạy dỗ, tái tạo sức lao động của các thành viên trong gia đình -một giá trị thiêng liêng không thể đo được bằng bất cứ phép tính nào.

Từ lâu quên mình là phụ nữ

Ngoài làm việc nhà hơn nam giới hàng nghìn tiếng/năm, một số chị em phụ nữ còn phải gồng mình gánh vác kinh tế gia đình. Ở ngõ nhỏ tại phố Mai Dịch (Hà Nội), nhiều người thương cảm chị Hoàng Thị Phương, 32 tuổi. Chị làm

công nhân còn chồng chị làm xe ôm đứng đón khách ở đầu ngõ. Con chị từ nhỏ đã ốm đau, quặt quẹo. Chồng chị thì lười biếng, một tuần 7 ngày thì chỉ làm 2 ngày, 5 ngày còn lại ra đầu đường uống cafe, chém gió. Lương công nhân ít ỏi lại thêm tiền xe ôm không đủ để chồng uống cafe nói gì tới việc đưa cho chị trang trải cuộc sống, chưa kể tiền thuốc men cho con gái tốn kém.

Kinh tế quá khó khăn, không lẽ để cả nhà chết đói, chị Phương phải gồng mình “chạy sô” kiếm tiền. Sau khi tan ca, chị lại xin làm giúp việc cho những gia đình quanh xóm theo giờ. Mọi công việc nhà chị phải đảm trách. Nhà hư đột, ống nước hư, bóng đèn không cháy cũng tới tay chị. Làm việc quá vất vả cộng thêm tối lại chăm sóc con gái đau yếu, mới 32 tuổi mà trông chị Phương như U50 khô úa. Từ lúc lấy chồng, chị chẳng biết ngày 8/3, ngày 20/10 hay ngày sinh nhật, lễ tết. Dĩ nhiên, chị càng không bao giờ biết món quà nào từ người chồng ích kỷ, vô trách nhiệm. Cuộc sống qua đi với những lo toan và sự gồng mình gánh vác trách nhiệm gia đình. Đã từ lâu, chị quên mình là người phụ nữ.

Vì gánh nặng mưu sinh, nhiều phụ nữ phải bươn chải trên những công trình xây dựng. Chuyên gạch, bờ lô, sàng cát, đất, trộn hồ... công việc phu hồ tại các công trình xây dựng nhiều người nghĩ chỉ dành cho đàn ông, thể nhưng vẫn xuất hiện những người phụ nữ oằn mình bê vác giữa trời nắng gắt. Trang phục của các chị không khác nam giới

mấy, thường là những chiếc quần tây cũ kỹ, mỗi người mặc mấy lớp áo, áo ngoài là những chiếc áo bay, áo rin cũ; chân đi giày ba ta, đầu đội nón hoặc mũ tai bèo rất cũ. Bụi xi măng, hồ, đất bám đầy trên quần áo, cả trên tóc, trên khuôn mặt sạm nắng rịn mồ hôi của họ. Các chị em phải đối mặt với khả năng tai nạn từ giàn giáo, vật tư rơi từ trên cao xuống rất dễ xảy ra. Sau khi lao lực ở công trường, họ lại quây quã về gia đình với những lo toan mệt mỏi.

... Cái tôi của người đàn ông quá lớn đến nỗi không thể hiểu được điều gọi là đồng cảm, cảm thông; cũng bởi thế họ không thể hiểu được hết phụ nữ phải gánh chịu những điều gì cả về mặt thể chất lẫn tinh thần, không biết được phụ nữ hy vọng điều gì khi sống trong một gia đình đòi hỏi ở họ quá nhiều thứ! Thi thoảng có những khẩu hiệu “hãy cảm thông cho phụ nữ”, “hãy chia sẻ với phụ nữ”. Mấy người sẽ thực hành điều đó bằng hành động? Và bao người sẽ thực hành chỉ bằng lời nói?

Bên cạnh đó, việc phân chia thời gian làm việc nhà sẽ giúp làm việc hiệu quả hơn và cả hai có thêm thời gian bên nhau để tình cảm trở nên mặn nồng hơn. Khi chia sẻ công việc nhà với vợ, các cánh mày râu thật sự đã khẳng định được giá trị của mình với tinh thần trách nhiệm và cả tình yêu sâu sắc. Thế nên, thu xếp thời gian phụ giúp vợ những công việc đơn giản hàng ngày cũng luôn được xem là biện pháp lý tưởng để gìn giữ hạnh phúc gia đình.

Người đàn ông hãy là người trụ cột của gia đình và chia sẻ công việc gia đình để phụ nữ được tìm lại... chính mình.

BẢO CHÂU

Phải có nghề... nội trợ

Người phụ nữ, người vợ thực sự là người có đóng góp rất lớn cho tổ ấm gia đình, không chỉ về mặt kinh tế mà cả về mặt tinh thần. Đại diện Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cho rằng: “Chúng ta cần phải có những nghiên cứu sâu hơn với qui mô lớn hơn để giúp mô tả xác thực hơn các vấn đề xung quanh công việc gia đình vốn bị coi là “vô hình” này và lượng hóa giá trị đóng góp của phụ nữ vào kinh tế gia đình, đất nước”.

Để thực hiện bình đẳng giới, các cơ quan hữu quan cần thiết kế và thực hiện một chiến dịch truyền thông thay đổi nhận thức. Mục tiêu của chiến dịch này là nâng cao nhận thức của toàn xã hội về giá trị kinh tế và tinh thần của người nội trợ trong gia đình. Trước mắt phải đưa nội trợ thành một nghề riêng bình đẳng với các nghề nghiệp có thu nhập khác trong danh sách các nghề thường được sử dụng trong các nghiên cứu chính thức của quốc gia.

CHUYỆN PHÁI YẾU THỜI 4.0

3 “Ng” – bí quyết hạnh phúc của phụ nữ ?

Từ lâu, 3 “Ng” đã được xem là một bí quyết mà phái yếu truyền tụng nhau trong quá trình tìm kiếm hạnh phúc. Vậy, liệu đó có thật là 3 chữ quyền lực làm nên sự hoàn hảo trong cuộc đời người phụ nữ?

● Phụ nữ cần “ngon” đầu độc thân hay trong hôn nhân.

● “Ngoan” có thể hiểu là sự dịu dàng, đoan chính của người phụ nữ.

Thế nào là 3 “Ng” chính hiệu ?

3 “Ng”, thực ra ban đầu là bí quyết “chọn nửa kia” được “cánh mày râu” rỉ tai nhau. Họ thường bảo nhau, phụ nữ mà 3 “Ng” là tuyệt nhất: Ấy là “Ngon”, “Ngoan” và “Ngu”.

“Ngon” là nói đến tiêu chuẩn về nhan sắc, ngoại hình. “Ngoan”, ấy là tính cách đàng hoàng, tử tế, tốt đẹp, thủy chung. Còn “Ngu”, chính là sự “thấp” hơn đàn ông một cái đầu về mặt trí tuệ, để tôn lên cái sự vượt trội của “cánh mày râu”.

Dần dà, từ tiêu chuẩn “chọn vợ” của đàn ông, 3 “Ng” biến thành bí quyết nằm lòng của chị em phụ nữ. Không chỉ bởi mong muốn uốn mình cho vừa với tâm áo của các anh may ra. Quan trọng là, phái đẹp nhận ra rằng, hóa ra ba chữ “Ng” đơn giản thế mà lại chính là chìa khóa thực sự có thể giúp họ dễ dàng nắm bắt được trái tim người đàn ông, có được một cuộc sống như ý và viên mãn.

Thực ra, không cần đến tiêu chuẩn của phái mạnh thì phái yếu ngàn đời nay cũng đã luôn săn đuổi chữ “Ng” thứ nhất: Ngon. Dầu vì người hay vì mình, phụ nữ muôn đời khao khát hướng đến cái đẹp hình thể. Cũng bởi thế mà biết bao hăng mỹ phẩm, nước hoa, phục trang, thẩm mỹ viện... ra đời chỉ để phục vụ cho nhu cầu làm đẹp bất tận ấy. Phụ nữ làm đẹp, trước hết để cho chính mình trở

nên vui vẻ và tự tin hơn. Để thuận lợi hơn trong giao tiếp, trong công việc, trong cuộc sống. Bao giờ cũng thế, một người phụ nữ có ngoại hình, luôn để lại nhiều ấn tượng đẹp và gặp nhiều may mắn hơn.

Người ta vẫn thường chỉ trích những người đàn ông “mê gái”, thấy phụ nữ đẹp là sáng mắt, là mê mẩn. Nhưng cần phải nhìn nhận rằng, ai mà chẳng thích người đẹp, đó là chuyện hiển nhiên trong cuộc sống.

Nhiều người cho rằng nhan sắc là bẩm sinh, là thứ may mắn được ban cho một số người phụ nữ, không phải ai cũng có được. Nhưng cũng có câu “không có phụ nữ xấu, chỉ có phụ nữ không biết làm đẹp”. Một phụ nữ được đánh giá có nhan sắc, không chỉ bởi những đường nét đẹp “chuẩn” trên gương mặt, mà còn bởi tổng hòa nhiều yếu tố: Vóc dáng, thần thái, cử chỉ, trang phục... Phụ nữ ngày nay có rất nhiều cách để đẹp: Làn da xấu thì có các dòng mỹ phẩm cao cấp, có các liệu trình trị liệu. Mái tóc thô dày đã có salon tóc chăm sóc. Vóc dáng không đẹp thì ngoài thẩm mỹ, còn có thể dùng các bộ môn thể dục để cải thiện và hoàn thiện. Một người phụ nữ tóc tai gọn gàng, làn da sáng sạch, vóc dáng khỏe mạnh, trang phục trang nhã, phù hợp, cử chỉ duyên dáng... thì không thể nào là phụ nữ xấu. Và tất cả những điều đó đều không chỉ là yếu tố “trời sinh” mà có thể thay đổi theo năm tháng, bằng nỗ lực

của bản thân.

Chữ “Ng” thứ hai là “ngoan”, cần hiểu rộng ra là phẩm chất của người phụ nữ. “Ngoan”, không phải gọi dạ bảo vâng, nói gì nghe nấy. Phụ nữ có thể nổi loạn, có thể xăm mình, có thể cười nói rộn ràng không e ấp. Nhưng cái “ngoan” nằm ở trong bản chất, tức là sự dịu dàng ẩn sâu, sự nữ tính thấm nhuần trong bản tính phái nữ. Là sự chân thành và thủy chung - điều này thì không chỉ cần ở phụ nữ, mà còn ở “cánh mày râu”.

Một người phụ nữ sẽ như một bông hoa không hương, nếu có nhan sắc lộ liễu mà thiếu đi cái dịu dàng, nữ tính, chân thành ẩn sâu bên trong. Chính vì thế “ngoan” bổ sung cho “ngon”, trở thành “vũ khí” lợi hại mang tính sát thương trái tim cao của mỗi một người đàn bà.

Riêng chữ “Ng” thứ ba, tức “ngu”, là yếu tố gây tranh cãi nhiều nhất. Với cánh đàn ông, phụ nữ phải biết “ngu” để đừng lúc nào cũng tỏ vẻ hơn họ. Một người phụ nữ thông minh quá, sẽ làm đàn ông e dè. Ấy thế nên, nhiều người đàn ông cho rằng, có thông minh cũng cần “giả ngu” một tí. Hoặc ngu thật thì càng tốt. Thế nên, mới có nhiều “đại gia” thích những cô nàng chân dài xinh đẹp, ngây thơ lẩn ngây ngô, làm “bình hoa di động”, chỉ bận tâm mỗi chuyện hàng hiệu và hôm nay ăn gì.

Nhưng phụ nữ thời nay đã khác, họ không cam chịu phải “ngu” trước cánh đàn ông. Phụ

nữ hiện đại mạnh mẽ, thông minh, giỏi giang, thành đạt. Họ tự hào và hãnh diện vì điều đó. Thế nên, việc gì họ lại phải “ngu” hoặc “giả ngu”?

Thực chất, nếu hiểu thoáng hơn, hợp thời hơn, có lẽ nên coi “ngu” như là yếu tố “biết điều” chăng? Sự biết điều sẽ giúp phụ nữ biết lúc nào cần “khôn”, lúc nào cần “ngu”, lúc nào cần yếu đuối, khi nào thì cần mạnh mẽ can trường. Nói cho cùng, dù xinh đẹp, giỏi giang đến đâu, phụ nữ cũng là phái yếu. Đôi lúc cũng nên là một con nai tơ ngơ ngác cần có người bảo vệ, chở che...

3 “Ng” trong đời sống vợ chồng

Trong cuộc sống vợ chồng, 3 “Ng” cũng là một bí quyết tuyệt vời cho hạnh phúc gia đình, nhưng lúc này, cần đảo đi thứ tự và thay đổi đôi chút về khái niệm.

Trong hôn nhân, có lẽ chữ “Ng” đứng đầu nên là “ngoan”. Bởi, khi lấy nhau lâu ngày, về đẹp bên ngoài trở nên quen mắt, điều quan trọng giữ người ta ở bên nhau, vẫn là tính tình. Trong gia đình, có thể người phụ nữ nắm quyền, có thể “hét ra lửa”, nhưng vẫn cần phải “ngoan”. Cái ngoan đến từ sự điềm đạm, khéo léo, vun vén tổ ấm. Dưới bàn tay và cả sự “điều hành” của phụ nữ “ngoan”, nhà cửa sạch mát, những bữa cơm ngon lành, con cái ngoan ngoãn, nếp nhà chuẩn mực.

Người vợ cần “ngoan” để mà vẫn giữ được nữ tính dịu dàng của phái yếu, của người vợ. Ngoan để tôn trọng chồng, tôn trọng mái ấm chính mình. Người phụ nữ trong hôn nhân, xấu thì không hay lắm, nhưng “không ngoan” thì thực sự là thảm họa. Không dịu dàng, không chân thành cũng không vun vén mái ấm, thậm chí thiếu đi sự thủy chung thì “nạn nhân” của hôn nhân sẽ là chồng con và chính người phụ nữ ấy. Tổ ấm lúc này sẽ như chiếc tổ chim nhỏ mong manh luôn có nguy cơ bị bão tố hất tung.

Ở đời sống vợ chồng, yếu tố “ngu” có thể hiểu là sự tôn trọng chồng, biết tùy thời. Người phụ nữ “ngu” đúng lúc có thể “vô dụng” trong một số chuyện dành cho đàn ông, nhường cho đức ông chồng phần thể hiện. Đã có không ít chị em sai lầm khi “giỏi” quá, dành hết phần việc của chồng, để rồi tự biến chồng mình thành người đàn ông ỷ lại, thiếu trách nhiệm. Biến mình thành cỗ máy hy sinh, chỉ vì giỏi giang không đúng lúc, đúng chỗ.

Cái “ngu” thông thái của phụ nữ, ấy là khi cần thì nên giỏi giang, mạnh mẽ quyết liệt, có thể là hậu phương vững chắc, là chuyên gia tư vấn cho chồng. Và trong những trường hợp nhất định, nhường cho chồng phần giỏi, phần hay, phần thắng. Biết tiến, biết lùi, biết lúc nào nên “ngu” lúc nào cần “giỏi” thì không sợ cửa nhà không êm ấm.

“Ngon” là chữ “Ng” đứng vị trí thứ ba, nhưng có thể khẳng định là “không thể thiếu” trong mọi cuộc hôn nhân. Không như phụ nữ độc thân, “ngon” không còn là yếu tố ngoại hình, nhan sắc đơn thuần. “Ngon” lúc này chính là một chất keo giúp gắn kết tình cảm vợ chồng. Người phụ nữ thông minh luôn cần giữ mình “ngon” trong mắt chồng, dầu là vẻ ngoài hay chuyện “gối chăn”.

Giữ cho mình vẻ ngoài sáng sủa, sạch sẽ, tươi mát là cần thiết. Nhưng cũng cần thiết không kém là những kỹ năng “trên giường”, đủ để hấp dẫn nửa kia của mình. Một số phụ nữ có gia đình thường mắc sai lầm khi để mặc ngoại hình xuống cấp, xuề xòa, và coi chuyện “vợ chồng” là thủ tục, chỉ cần qua quýt, đối phó là xong.

“Hãy là một người phụ nữ đoan trang trong phòng khách và một cô gái lẳng lơ trên giường”, câu nói ấy dường như đã trở thành châm ngôn của mọi người vợ. Nhưng để làm được, không phải dễ dàng...

Và điều cuối cùng bài báo này muốn nói rằng đây hoàn toàn không phải là quan điểm định kiến giới áp đặt lên phụ nữ mà chỉ đơn thuần là câu chuyện phiếm lúc “trà dư tửu hậu” của cả hai cánh đàn ông và đàn bà. Bởi ở đời, hoàn thiện bản thân là điều ai cũng muốn.

TRẦN TRẦN

Chuyện ít biết

về bà Ba Cẩn, vợ Hoàng Hoa Thám

Đặng Thị Nhu - Nho - vợ ba Hoàng Hoa Thám sinh trưởng trong một gia đình nghèo ở tỉnh Bắc Giang. Sử sách lưu truyền bà thường được gọi là bà Ba Cẩn, là vợ thứ ba và là cộng sự của Hoàng Hoa Thám, lãnh tụ cuộc khởi nghĩa chống Pháp ở Yên Thế vào cuối thế kỷ 19, đầu thế kỷ 20. Đề Thám, vị tướng lĩnh lòng danh, người đã làm bọn Pháp khiếp sợ và kinh nể.

Bà Ba Cẩn đã cùng Hoàng Hoa Thám nghĩ ra nhiều kế sách dẹp quân thù

Trong một cuộc gặp gỡ tình cờ, người con gái xinh đẹp đất Kinh Bắc đã lọt vào mắt tướng trẻ tài ba. Tác giả Thái Gia Thư kể cuộc tình duyên: “Một buổi chiều nọ, khi đi đến làng Vạn Văn lánh nạn, Đề Thám bỗng gặp một cô gái xinh đẹp và ông đã nói dối với cô rằng ông là người đi buôn, bị kẻ cướp lấy hết vốn liếng. Sẵn lòng thương người, cô gái đưa khách về nhà gặp cha. Tại nơi đây, Đề Thám gặp Thống Luận, là một cộng sự của mình. Thống Luận lại là con nuôi của cha cô gái. Nhờ mối quan hệ này, mà gia đình cô gái trở thành cơ sở của nghĩa quân và cô cũng trở thành người giúp việc đắc lực cho cuộc khởi nghĩa nơi núi rừng Yên Thế. Tâm đồng ý hợp, nên chẳng bao lâu sau, Đề Thám cưới cô gái làm vợ thứ ba”. Đặng Thị Nho là người nhan sắc, liễu yếu đào tơ nhưng đường kiếm cung lại không kém nam nhi, lại biết lo việc nước, buồn vui trước thăng trầm của thế cuộc, và có chí khí hơn người, được Đề Thám rất mến yêu, quân sĩ nể phục.

Lấy Đề Thám, bà Ba Cẩn sinh được hai người con là Hoàng Thị Thế và Hoàng Văn Vi: Bà Thế bị bắt, lúc ấy chừng 7, 8 tuổi, chính quyền thực dân đưa bà sang Pháp nuôi dưỡng. Năm 1965, bà Thế xin về nước, sống ở Hà Nội, và mất ngày 9 tháng 12 năm 1988, được an táng tại khu di tích Yên Thế. Năm 1908, bà sinh được một người con trai đặt tên là Hoàng Hoa Phồn (sau này đổi thành Hoàng Văn Vi để tránh sự truy nã gắt gao của thực dân Pháp), đánh dấu vùng đất Phồn Xương - nơi có đồn Phồn Xương mà Hoàng Hoa Thám đã xây dựng trước đó. Hoàng Hoa Phồn sinh tại đại bản doanh Phồn Xương, bị quân Pháp bắt khi lên 7 tuổi, khoảng năm (1915). Cũng tại đồn Phồn Xương này, bà Ba

● Tượng bà Ba Cẩn tại đền thờ đồn Phồn Xương.

Cẩn đã cùng Hoàng Hoa Thám và quân sư Hoàng Điền Ân nghĩ ra nhiều kế sách khiến quân viễn chinh Pháp nhiều phen khốn đốn. Thậm chí, đã có lần đích thân bà Ba Cẩn không biết bằng cách nào đã đột nhập được vào doanh trại quân Pháp tại ở Hà Nội nhằm đầu độc binh lính viễn chinh. Việc bắt thành, nhưng quân Pháp chỉ nghe tiếng bà đã sợ mất vía. Mật thám Pháp sau nhiều lần dò la, đã xác định bà Ba Cẩn là mối lo lớn cần phải triệt tiêu ngay lập tức. Bà Ba Cẩn cùng với Cà Rinh, Cà Huỳnh và Cà Trọng, hợp thành ban tham mưu đắc lực, đồng thời cũng là những người chỉ huy giỏi của nghĩa quân. Bà Ba còn lo việc hậu cần, đảm bảo sinh hoạt, mua sắm đạn dược cho nghĩa quân, khi có chiến trận, bà ở bên Đề Thám cùng chiến đấu... vào năm 1907, Đề Thám cùng bà Ba Cẩn đã tổ chức ra đảng Nghĩa Hưng, Trung Chân ứng nghĩa đạo ở Hà Nội và đề ra kế hoạch đầu độc lính Pháp (vụ Hà Thành đầu độc) ngày 27 tháng 6 năm 1908 tại Hà Nội nhưng không thành.

Nữ tướng tài ba của nghĩa quân Hoàng Hoa Thám

Năm 1909, sau gần một tháng trời lẩn lộn vào ra sinh tử ở Vĩnh Yên - Vĩnh Phúc, Đề Thám mới thoát khỏi vòng vây trở về Yên Thế. Ngày 17 tháng 11 năm 1909, Hoàng Hoa Thám cùng nghĩa quân về đến Yên Thế, bị quân của

Tiểu đoàn trưởng Bonifacy kéo đến bao vây ở Nhã Nam. Quân Pháp cùng các chỉ điểm người Việt tăng cường khủng bố, làm cho sự tiếp tế bị tê liệt... Ngày 1 tháng 12, bà Ba Cẩn và con gái tên Hoàng Thị Thế (1901-1988) bị trung đội Coucron đi tuần bắt được gần đồn chợ Cầu Gồ (Yên Thế). Ngày 24 tháng 2 năm 1910, 78 nghĩa quân, trong đó có bà Ba Cẩn bị địch đưa về giam ở nhà tù Hỏa Lò (Hà Nội) rồi bị án đày sang Guyane (Nam Mỹ). Dọc đường, thừa lúc quân lính sơ ý, bà nhảy xuống biển tự tử ngày 25 tháng 12 năm 1910. Nhắc lại những ngày chiến đấu cuối cùng của bà, Phạm Văn Sơn trích trong Cách mạng cận đại Việt Nam, trang 52: Ngày 17 tháng 11 năm 1909, Hoàng Hoa Thám cùng tàn quân về đến Yên Thế, thì quân của Tiểu đoàn trưởng Bonifacy cũng kéo đến bao vây Nhã Nam. Quân Pháp cùng các cộng sự người Việt tăng cường khủng bố, làm cho sự tiếp tế bị tê liệt... Ngày 1 tháng 12 cùng năm, thì bà Ba Cẩn bị trung đội Coucron đi tuần bắt được gần đồn chợ Gồ (Yên Thế). Hôm sau, ông Thám dẫn 5 nghĩa quân đi cứu bà, thì lọt vào ổ phục kích lúc 1 giờ 30 khuya. Một nghĩa quân hy sinh, nhưng ông Hoàng chạy thoát được”.

Sách “Từ điển nhân vật lịch sử Việt Nam” có ghi: “Đặng Thị Nhu là người có trí dũng, từng xông pha trận mạc, giúp chồng

● Lễ hội Yên Thế.

● Bà Ba Cẩn. (ảnh tư liệu)

● Bà Ba Cẩn và con gái Hoàng Thị Thế. (ảnh tư liệu)

đắc lực trong cuộc kháng Pháp. Khoảng đầu năm 1909 dù binh cùn thê kiệt, bà vẫn cùng chồng oanh liệt chỉ huy nghĩa quân chống địch trong trận đánh ở chợ Gồ, khiến các lực lượng do viên Đại tá Bataille đốc suất phải nể vì... Bà là một tấm gương sáng của phụ nữ nước Việt...”. Ngoài ra, bà Ba Cẩn cũng được ca tụng trong một bài về dài với những lời ngợi ca công lao đánh Pháp của bà, bà được ca tụng trong một bài về trích:

“...Ấu là sinh tử nhờ trời/Sợ mà ra thú ta thời không ra/ Cho nên nó mới đánh ta/ Bà Ba, hai Cà (Cà Trọng) định ra thế nào?/ Bà Ba quý gói tau vào/ Tôi xin gánh đỡ ông chồng một phen/ Bà Ba loan báo binh quyền/ Cơ nào độ ấy vững bền cho ta/ Đề ta sắp lấy binh qua? Dẫn mình vào đám can qua phen này. Bà Ba khi ấy mới hay. Quần chân, áo chít mặc ngay vào mình/Nhảy lên đứng giữa Tây thành/Gọi rằng khổ đó, khổ xanh kia là/Các anh hãy nghe lời ta,/Ta đây chính thực vợ ba Đề Hoàng”.

Trong cuộc khởi nghĩa nông dân Yên Thế giai đoạn 2, Đặng Thị Nho trở thành một trong những tướng tài ba của nghĩa quân Hoàng Hoa Thám, tiếng tăm của bà không chỉ lòng lẫy khắp vùng núi rừng Yên Thế mà còn lan rộng ra cả nước, bà Ba là người có trí lực, đã có công rất nhiều trong việc giúp chồng

đánh đuổi quân thù. Cũng trong cuộc khởi nghĩa Yên Thế, Đặng Thị Nhu đã chứng tỏ phẩm chất và sức mạnh của một nữ tướng, góp phần tạo nên những chiến công của nghĩa quân anh hùng. Người đời coi Bà như một vàng trăng đẹp của bầu trời Yên Thế hoang sơ và thiêng liêng, đề tưởng nhớ công lao của bà, hiện nay UBND huyện Yên Thế, tỉnh Bắc Giang đã đặt một tên đường, phổ mang tên phố Bà Ba. Tại thành phố Bắc Giang cũng đã đặt một tuyến đường mang tên Đặng Thị Nho đoạn đầu từ Sở Nội vụ kéo dài đến Sở Tài nguyên và Môi trường.

Hiện nay, trong đồn lũy Phồn Xương, ngay chính gian nhà mà Đề Thám và bà Ba Cẩn từng ở trước đây là đền thờ bà Ba. Đền thờ được nhân dân xây dựng năm 1995, bên cạnh đó là ngôi mộ của con gái bà Ba Cẩn-Hoàng Thị Thế cùng bị lưu đày ở Nam Mỹ. Trong tâm trí của người dân huyện Yên Thế nói riêng, của nhân dân Bắc Giang nói chung, bà Ba Cẩn mãi là tấm gương sáng trong như ngọc. Một tấm gương vì chồng vì con và cao hơn tất cả là vì Tổ quốc. Đền thờ bà Ba Cẩn không chỉ là chốn tâm linh thiêng liêng mà còn là nơi để nhân dân địa phương tưởng nhớ đến bà. Đặng Thị Nhu là một tấm gương điển hình của phụ nữ Việt Nam.

QUANG HUY - BẢO CHÂU

Tại đồn Phồn Xương cũ (thuộc thị trấn Cầu Gồ, Yên Thế, Bắc Giang), nơi diễn ra những nghi lễ chính của lễ hội Yên Thế (Lễ hội Phồn Xương) hiện nay có các di tích Đền Thế, tượng đài Hoàng Hoa Thám và nhà trưng bày Cuộc khởi nghĩa Yên Thế.

Lễ hội Yên Thế được tổ chức lần đầu tiên vào ngày 16 tháng 3 năm 1984 nhân dịp kỷ niệm 100 năm cuộc khởi nghĩa Yên Thế. Từ đó đến nay cứ đến ngày 16/3 dương lịch, lễ hội lại được tổ chức tại trung tâm thị trấn Cầu Gồ, đại bản doanh Phồn Xương năm xưa.

Vào ngày 16 tháng 3 dương lịch. Từ tờ mờ sáng, khắp các ngã đường trong vùng Yên Thế, Tân Yên, người người kéo nhau đi hội. Từng đoàn, từng tốp... từng bừng phấn khởi, chật cả đường đi. Tại khu tập kết, các đoàn tham gia lễ hội quần áo chỉnh tề, hoá trang... sẵn sàng chờ giờ xuất phát hành lễ.

Lễ diễu hành qua kỳ đài được cử hành để bắt đầu cho Lễ hội Yên Thế. Đây là cuộc diễu dương sức mạnh, biểu dương sự uy nghi, đẹp đẽ và cũng

là lúc làm cho không khí ngày hội trở lên sôi động nhất. Các đoàn quân lần lượt tiến qua lễ đài với biểu tượng và trang phục riêng của mình trong tiếng trống, tiếng chiêng ngân vang trong núi rừng Yên Thế. lễ hội còn có những hình khắc mới được bổ như: tổ chức diễu ngựa từ đình Hả - Tân Trung (Tân Yên) lên Phồn Xương, rước từ Nhã Nam vào tham dự. Tổ chức tiết mục “Trai Cầu Vồng Yên Thế gặp gái Nội Duệ, Cầu Lim”, tiết mục lễ tế cờ của Hoàng Hoa Thám... các tiết mục này đã làm cho nội dung của lễ hội mỗi ngày một phong phú và có bản sắc văn hóa riêng.

Vào chính hội cả khu vực thị trấn Cầu Gồ ngập tràn người trẻ hội, ban tổ chức hàng trăm người, gồm cán bộ của huyện kết hợp với bộ đội, công an làm việc hết sức mình mà cũng không xuể. Mỗi lần lễ hội là cán bộ trong ban tổ chức có người sọp đi vài cân. Vất vả là vậy nhưng ai cũng cảm thấy tự hào, hạnh phúc, cảm nhận được lòng mến mộ, tri ân của người dân đối với nghĩa quân Yên Thế, với thủ lĩnh Hoàng Hoa Thám.

Phương soi mình trước gương. Một làn da trắng nõn nà, bước sang tuổi 30 có chút đôi môi nhỏ tí như đầu kim, nhưng chẳng hề gì, vài nhát giặm phần là biến mất. Dưới mắt có chút quần thâm, nhưng cũng có hề gì, kem che khuyết điểm thời này thần thánh lắm. Trang điểm xong, Phương hài lòng nhìn vào mình trong gương. Một nhan sắc đủ khiến người đi đường phải ngoái lại nhìn.

Phương mở tủ, chọn bộ váy màu cam nhạt của một thương hiệu có tiếng, nổi bật nhưng không quá lòe loẹt, Phương mua giảm giá chỉ còn 60% giá gốc, cũng đã bằng lương của một sinh viên mới ra trường. Sinh hai con rồi, nhưng nhờ ăn kiêng và tập tành, vóc dáng Phương còn nuột nà lắm, diện bộ váy vừa người, càng tôn thêm sự hấp dẫn. Thêm đôi giày cao gót và chiếc túi hàng hiệu, Phương bước ra khỏi nhà.

Hôm nay là ngày họp lớp, kỉ niệm 12 năm tốt nghiệp cấp 3. Hồi mới ra trường, bao nhiêu lưu luyến bịn rịn, hẹn hò thắm thiết. Thế mà họp lớp năm sau, chỉ có lác đác vài mông có mặt, rồi từ từ những cuộc họp lớp nhạt nhẽo cũng không còn được tổ chức nữa.

Nhân dịp Tuyển lớp trưởng về nước sau nhiều năm định cư nước ngoài, cuộc họp lớp lại được tổ chức. Lần này thì mọi người hăng hái, đăng kí tham gia đông. Có lẽ, ngày mới ra trường, bị cuốn đi với nhiều mối quan hệ mới nên thờ ơ với tình bạn cấp 3, giờ đây sau nhiều năm bôn ba mới thấy nhớ nhau. Hay, còn một lý do khác nữa. Mười hai năm, đủ để ổn định cuộc sống, đủ để không ít người trở nên thành đạt, giàu có. Lúc này, họ càng mong gặp lại nhau, để được hãnh diện khoe ra cái sự ngon lành của mình cho bạn bè cũ, phải thế chẳng? Hay là Phương đang “suy bụng ta ra bụng người”?

Lúc Phương bước vào buổi họp lớp, cánh con trai xôn xao, quay hết cả lại. Các bạn gái, đa phần cũng vẫn ánh mắt như xưa mà nhìn Phương, hâm mộ chen chút ghen tị. Ngày xưa, Phương

Người đàn bà đẹp

Truyện ngắn của NGỌC MAI

từng là hoa khôi của trường. Từng làm trái tim bao cậu trai mới lớn thôn thức, lồi nhịp. Nhưng bông hoa đẹp ấy không thuộc về ai trong số họ. Lọt vào mắt xanh Phương là một thiếu gia vừa đẹp trai, vừa giàu có ở một trường dân lập khác. Ngày nào cũng đi mô tô phân khối lớn đến đón Phương trong con mắt ghen tị của cả trường.

Rồi Phương ra trường, học một đại học dân lập làng nhàng, chủ yếu cho có bằng. Mọi người bảo, nhan sắc ấy đã là một gia tài, nhìn Phương cũng đủ biết, Phương có số làm “quý bà”.

Lên đại học, Phương đã chia tay anh chàng thiếu gia con nhà

bán vải ấy để đến với một thiếu gia khác học cùng trường. Anh chàng tuy không đẹp trai bằng người yêu thời cấp 3 của Phương, được cái gia thế hơn rất nhiều. Gia đình là chủ một trung tâm thương mại ở thành phố cùng với nhiều bất động sản cho thuê ở các tỉnh lân cận. Anh chàng lái xe hơi hạng sang đi học. Và Phương hãnh diện vô cùng thấy mình ngày ngày được đưa đón bởi chiếc xe xịn hàng đầu của trường, được nhận những món quà đắt tiền bằng học phí cả năm học của bạn bè, được đi ăn ở những nhà hàng sang trọng bậc nhất thành phố...

Gia đình Phương không giàu

có gì, ba Phương là một nhân viên hành chính công ty sản xuất giày gia đã nghỉ hưu non. Mẹ làm kế toán cho một công ty xuất nhập khẩu. Nhà có hai chị em gái, chị Phương nhan sắc trung bình, học hành cũng trung bình, mẹ để mặc chị theo con đường chị thích. Phương thì toả sáng như một đoá hoa từ thuở bé. Từ lúc nhỏ, mẹ đã cưng chiều, chăm chút, đầu tư cho Phương đủ thứ quần áo đẹp, học nhảy, học hát. Mẹ nói đời mẹ khổ vì lấy một người chồng làng nhàng không có chí tiến thủ. Mẹ bảo Phương sau này phải lấy một người chồng thật ngon lành, để Phương được giàu có sung sướng và mẹ

được nở mày nở mặt. Từ khi Phương mới lớn, mẹ đã luôn bảo Phương rằng, chỉ nên đầu tư vừa đủ cho việc học, rằng đây là thời mà nhan sắc lên ngôi. Mẹ cũng dạy Phương luôn tránh xa những chàng trai bậc trung. Bởi, tình yêu không mài ra mà ăn được. Bởi, phụ nữ chỉ khổ khi xấu và không tiền, chọn lầm chồng một lần là cả đời ăn hận.

Phương thuộc nằm lòng những bài dạy của mẹ. Thế nên, Phương “cách xa ba bước” với các chàng trai cùng trường. Lọt vào mắt xanh Phương phải là những cậu ấm con nhà danh giá, hoặc thật giàu có.

Có vẻ như lời dạy của mẹ

TIẾNG LÒNG

Bóng hoa

“**H**oa huệ trắng và bức tường cũng trắng/ Sao bóng hoa trên tường lại đen...”. Không biết khi viết nên những vần thơ này, nhà thơ có nghĩ đến một kiếp đàn bà không. Chắc là không mà cũng có thể có, khó đoán được. Chỉ biết rằng, tuy nói về hoa huệ, nói về sắc trắng tinh khôi đấy, nhưng chỉ thấy ẩn hiện trong đó biết bao nỗi buồn của thân phận con người, của số kiếp. Hoa chỉ tươi một ngày, nhưng bóng hoa ám ảnh cả đời.

Chiều muộn. Trước cửa hàng

hoa, người phụ nữ đứng tần ngần. Chị tầm trung tuổi, có thân hình khắc khổ và nét mặt của tuýp người biết đến nước mắt nhiều hơn tiếng cười. Khẽ so vai trong chiếc áo khoác mỏng cũ sờn, không biết vì trời lạnh hay do ngại vì lần đầu tiên mua hoa ở cửa hàng trông có vẻ sang trọng thế này, chị cất tiếng dè dặt hỏi: “Em gì ơi, bó hoa này bao nhiêu tiền”. Sau câu nói chị chỉ vào bó hoa bé nhất, kém sắc nhất đang cắm bày.

Nghe tiếng trả lời của cô chủ

hàng hoa, người phụ nữ giật mình, bất giác thụt lùi một bước rồi quay sang nhìn về phía cô âm thanh. Trong suy nghĩ của chị, sẽ là một cô hàng hoa xinh đẹp, sang chảnh có chất giọng lành lớt, nào ngờ đó lại là người phụ nữ bé nhỏ, gương mặt tiêu tụy còn vương nước mắt và vết thâm chưa tan hết trên gò má. Cô chủ hàng hoa chỉ khác khách hàng của mình ở tấm áo lành, màu sắc rạng rỡ hơn.

Thấy vậy, chị khách như có thêm chút dũng khí để hỏi tiếp một câu nữa mà chị vốn nghĩ nếu gặp bà chủ đàn bà chị sẽ không dám hỏi: “Có bó nào tiền rẻ hơn bó này, tầm trăm nghìn đó lại không em”. Và lại một bất ngờ nữa đến với chị khi cô chủ hàng hát hát cái đầu: “Chị cứ lấy bó hoa đó đi, rồi chị trả em bao nhiêu cũng được”.

Sau câu nói: “Thế thì ngại chết!” thốt lên từ vị khách, cô chủ hàng cay đắng: “Đời em còn chẳng tiếc, tiếc gì bó hoa hả chị”.

Cái shop hoa này là món quà của cha mẹ dành cho đứa con gái ngay từ khi sinh ra sức khỏe đã yếu ớt. Không đủ sức khỏe đi làm, cô gái ấy dành tình yêu của mình cho những bó hoa. Và cũng tại đây mỗi tình đầu của cô chớm nở với một vị khách. Hạnh phúc chẳng tày gang, ngay trong đêm tân hôn, khi biết cô dâu không còn trinh trắng, chủ rể chẳng cần nghe lời giải thích của cô rằng ngày bé cô là nạn nhân của một vụ xâm hại tình dục trẻ em của gã hàng xóm, đã buông một câu sắc lạnh: “Để mai tôi về hỏi lại bố mẹ cô đã, nghe có vẻ khó tin lắm. Không khéo cô hư hỏng với thằng nào

rồi dựng chuyện!”

Sau đêm ấy, cuộc đời của cô là những năm tháng ở cùng quý dữ, sống trong sự dằn vặt của chồng và sự chì chiết của mẹ chồng vì cái tội “còn bé mà đã biết quyến rũ đàn ông để đến nỗi mất trinh” mà họ gán cho cô. Chồng có thể cưỡng bức cô bất kỳ thứ gì bà vợ được trong tầm tay. Có những hôm, cô mang từ cửa hàng về một bó hoa ly trắng, loài hoa mà ngày còn yêu nhau chồng cô vốn rất thích để cắm trong nhà, thì chồng cô lao ra giằng bó hoa khỏi tay vợ ném tọt sọt rác, kèm theo đó là cái tát nổ đom đóm: “Cô ô uế, không xứng đáng với loài hoa này, đừng mang nó về đây”.

Thương bố mẹ nên dù rất đau khổ cô vẫn nín nhịn, cho đến một

NGHỆ THUẬT

chẳng sai tí nào. Trong khi các bạn ra trường vất vả với gánh nặng mưu sinh, chạy đi tìm việc làm, rồi ở trọ đây đó thì Phương vẫn ung dung. Tín, bạn trai Phương xin cho cô vào làm trợ lý giám đốc một công ty cung ứng cho gia đình nhà Tín. Gọi là đi làm, chứ chủ yếu bởi Tín chiều Phương, để Phương đi làm cho biết trong lúc chờ về làm dâu nhà Tín.

Rồi Phương lấy Tín, trong một cái đám cưới hoành tráng vào bậc nhất Sài Gòn. Phương nghi làm, chỉ ở nhà làm bà chủ, làm vợ, làm mẹ. Có người hầu kẻ hạ, không phải đụng tay vào việc gì, ra đường có tài xế đưa đón. Cuộc đời Phương vẫn là một cuộc đời màu hồng, khác xa hầu hết số bạn bè còn lại trong lớp. Trong mắt họ, Phương là một nữ hoàng, sống trong thế giới thượng lưu.

12 năm gặp lại trong buổi họp lớp, Phương vẫn ngồi đó như một nữ hoàng. Nhan sắc đẹp lộng lẫy, tháng năm đã điểm xuyên thêm phần mặn mà sắc sảo. Về sang trọng quý phái toát ra trong từng cử chỉ, hàng hiệu từ đầu tới chân.

12 năm, vật đổi sao dời. Có đứa vẫn vất vả lao vào cuộc mưu sinh. Có đứa khởi nghiệp lần thứ ba rồi vẫn thất bại. Có đứa đã làm tới trưởng phòng một cơ quan nhà nước, cũng có đứa thành đạt, biệt thự xe hơi.

Những cô bạn thân hơn người khác đôi chút của Phương là Vân, Đào, Thanh, mỗi đứa cũng đã đi một con đường khác nhau, nhưng tính khí thì vẫn vậy. Vân ra trường vài năm, lấy chồng, hai vợ chồng cùng nhau mở một công ty nhỏ, làm ăn cũng tạm tạm, khá vất vả nhưng cũng coi là hạnh phúc. Đào đã ly hôn, đang là mẹ đơn thân. Cô đang vừa đi làm, vừa học thạc sĩ kinh tế, nuôi mộng vào một tập đoàn nước ngoài để tăng thu nhập và có nhiều cơ hội hơn cho con mình.

Riêng Thanh, cô bạn cũng có tiếng xinh xắn trong lớp ngày xưa, giờ vẫn chưa có chồng. Thanh từng thăng tiến rất nhanh tại một công ty nhà nước do năng lực giỏi, ngoại giao khéo, nhưng rồi cô nghĩ việc, lấy hết tiền dành dụm đi du lịch vòng quanh thế giới. Trở về, cô tay trắng khởi nghiệp. Hiện cô đang

nghe nghiên cứu một dòng nước hoa mới, hoàn toàn thiên nhiên chuẩn bị ra thị trường. Một tập đoàn nước ngoài đang có ý hợp tác với Thanh nhưng cô đang cân nhắc. Cô thiếu vốn, nhưng sợ hợp tác sẽ đánh mất thương hiệu.

Bạn bè rôm rả nói chuyện, Phương chỉ ngồi đó, nhìn họ khẽ nhoeo miệng. Cái cười không toe toét rộn rã như những bạn gái khác, cũng không có kiểu khinh thị coi thường người khác. Làm nhiều cậu bạn cùng lớp ngày xưa chệnh choảng, bảo là “nụ cười ý nhị”. Phương vẫn đẹp và xa vời thế, chẳng ai biết cô đang nghĩ gì. Bất chợt, Đào quay sang Phương, nói:

- Tụi mình ai cũng vất vả nhì. Tuổi ba mươi vẫn lộn lộn với bao nhiêu kế hoạch, tương lai chưa biết thế nào. Chỉ có Phương là viên mãn nhất. Chắc Phương nghe câu chuyện của tụi mình thấy buồn cười lắm. Mọi nỗ lực của tụi mình Phương chỉ búng tay một cái là có phải không?

Phương hơi sững người, rồi cô lấy lại vẻ bình thản đầy tự tin, cười cười nói:

- Phương thấy các bạn cũng đang rất vui mà.

Lời Phương vô thưởng vô phạt, tan đi trong đám đông ồn ào. Đào lại quay về với đám bạn gái đang lao nhao, kể tiếp cho họ nghe chuyện vì sao mình và chồng ly hôn. Vân tranh thủ tiếp thị công ty của vợ chồng mình cho vài người bạn trong lớp có tiềm năng làm khách hàng.

Thanh lấy nước hoa của mình trong túi ra, tặng cho mỗi người bạn gái một lọ mẫu thử nhỏ nhỏ. Đưa cho Phương, Thanh vừa nói vừa cười:

- Nó không sang xịn như các loại nước hoa hàng hiệu Phương dùng đâu, nhưng hương vị 100% thiên nhiên, và mùi độc quyền đấy. Xài xong cho mình xin ý kiến nhé.

Phương lơ đãng gạt đầu, tiện tay nhét vào giỏ.

Kết thúc buổi tụ tập ăn uống, ai nấy ra về. Tài xế đến đón, Phương bước lên chiếc xe sang trong con mắt ngưỡng mộ của bao người. Ngồi thả mình trên chiếc ghế bọc da mát rượi trên xe, Phương thở hắt ra một hơi, tất cả cơ bắp, kể cả cơ mặt thả lỏng hết.

Nụ cười mím duyên đáng cổ hủ vụt tắt. Bàn tay sờ vào giỏ lấy điện thoại, vô tình chạm phải lọ nước hoa nhỏ của Thanh cho, Phương cảm lên lần vào cổ tay. Một hương thơm thanh tao lan nhẹ. Như mùi của làn gió, mùi của thanh xuân tươi đẹp. Thanh không đẹp như Phương, nhưng gương mặt cô có cái gì đó tươi rói đầy sức sống. Đào đã qua một đời chồng, nhưng Đào vẫn đầy lạc quan ở tình yêu, vẫn hừng hực lao đầu vào đời. Vân thì sục sôi “máu lửa” để gây dựng sự nghiệp nhỏ của hai vợ chồng. Rồi những bạn gái khác trong lớp, ai cũng có những bận tâm của mình. Phương nhớ lại, ngày xưa lúc còn chăm chỉ học, Phương học rất khá. Nếu lấy một người chồng vì tình yêu, phải chăng bây giờ cũng như Đào, như Vân. Nếu chọn cuộc đời độc thân, cũng sẽ phóng khoáng tươi vui, làm được nhiều thứ hay ho không kém gì Thanh?

Còn Phương, Phương giờ đây đang bận tâm gì? Cô mở điện thoại. Trong một tin nhắn zalo là hàng loạt tấm hình Tín chồng cô đang ôm eo một cô gái trẻ đẹp và bốc lửa tại hồ bơi trong một căn biệt thự. Đây là nhân tình thứ mấy trong 7 năm Phương làm vợ Tín? Và đây là lần thứ mấy, Phương lại phải đi đánh ghen? Cô bảo tài xế:

- Đứng về nhà, đến biệt thự đường Y. nhé.

Tài xế, dường như đã quá quen với những lời yêu cầu như thế, lặng lẽ quay xe. Phương hạ kính, vút lọ nước hoa của Thanh vào lễ đường. Thanh xuân của Phương đã qua rồi. Phương đã không còn thanh xuân từ ngày lên xe hoa bước vào hào môn. Phương đã chọn một con đường mà cô nghĩ thênh thang rục rỡ, cô không được phép chọn lại nữa.

Đầu có làm một búp bê sống trong căn biệt thự xa hoa, đầu chồng đi biển biệt nửa tháng không về, để mình tự nuôi dạy con với người giúp việc, đầu có mỗi năm đi đánh ghen một vài lần, thì đó cũng là cuộc đời mà Phương đã chọn. Cô phải đi tiếp, cay đắng nuốt vào trong, để ra ngoài, vẫn nụ cười mím ý nhị, vẫn dáng vẻ cao sang viên mãn, vẫn bước đi ung dung đầu ngẩng cao kiêu hãnh trong cái nhìn ngưỡng mộ của bao người.

N.M

● Ảnh minh họa.

ngày chính bố đẻ của cô nói rằng ông biết việc con rể thường xuyên dẫn tình nhân vào nhà nghỉ. Trớ trêu sao chủ nhà nghỉ đó lại là người bạn cùng quân ngũ với ông ngày trước. Hai ông già đã bắt quả tang tại trận.

Câu chuyện của bố như giọt

nước làm đầy tràn cái ly chịu đựng trong cô. Chiều nay, cô đến cửa hàng định dọn dẹp, đóng cửa sớm để quay về chốn địa ngục ấy với quyết tâm lần này phải tự cứu lấy cuộc đời mình. Thế rồi cô gặp chị.

Lắng nghe câu chuyện của cô, đến lượt mình chị cúi mặt xuống thì thầm kể. Chồng chị, người đàn ông đang thụ án kia đã phải đi tù vì hành vi đánh vợ. Từ ngày cưới đến giờ, không có lúc nào cơ thể chị hết vết bầm tím. Và, một trận đòn khiến vợ chấn thương sợ hãi, vỡ xương hàm, gãy hai chân đã đưa kẻ vũ phu kia vào tù. Nhưng, rốt cuộc người thăm nuôi vẫn chính là người vợ bị đòn roi ấy. Vì, “dù sao anh ấy cũng là bố của những đứa con của chị”.

“Ngày mai là sinh nhật anh ấy em ạ, tối nay chị lên tàu đến trại, tính mua bó hoa cho anh ấy vui nhưng có bao tiền chị dành hết mua đồ thăm nuôi rồi. Thân đàn bà, lại

con đùm, chị chả biết làm thế nào thôi cứ tự động viên mình chịu khó vài năm anh ấy về rồi tính”- chị ngượng ngịu cười, nói với cô.

Bạn có thể nói với tôi rằng, câu chuyện trên là hư cấu, vì thời này còn ai chịu khổ thế mà không vùng lên, nam nữ bình quyền rồi. Nhưng mặt trăng luôn có bóng tối, trái tim luôn có nếp gấp và đàn bà cũng luôn chứa đựng trong mình biết bao điều tưởng như rất vô lý, lỗi thời: nhẫn nhịn tưởng như ngu dại, nhẹ dạ tưởng như không ngờ...

Tất cả đều xuất phát từ trái tim tội nghiệp luôn yếu mềm khao khát yêu thương và ước mơ bảo vệ tổ ấm mong manh bằng mọi giá. Cứ thế, tất cả những điều đó như một thứ quán tính kéo họ đi hết con tàu cứ lao về phía trước. Cho dù phía trước là màn đêm, là bóng hoa đen ở trên tường...

XUÂN HOA

ĐỌC SÁCH

“Mahabharata bằng hình - Thiên sử thi vĩ đại nhất của Ấn Độ”

Bộ sử thi vĩ đại của Ấn Độ được coi là bộ Vệ Đà thứ 5 trong hệ thống kinh điển Ấn Độ giáo, đã được Đông A Books chuyển ngữ và phát hành.

Sử thi Mahabharata có độ dài hơn 90.000 câu thơ đôi viết bằng ngôn ngữ Sanskrit, gấp 10 lần cả trường ca Illiad và Odyssey cộng lại, v ở i khoảng c á c h lịch sử mấy nghìn năm, cho nên việc đọc được thiên sử thi này là thách thức ngay cả với người Ấn Độ giáo.

Ấn phẩm “Mahabharata bằng hình - Thiên sử thi vĩ đại nhất” của Ấn Độ do Đông A phát hành là cuốn sách sẽ phá bỏ những rào cản đó, đưa đến cho người đọc cái nhìn sáng rõ về sử thi Mahabharata, cung cấp nhiều kiến thức liên quan đến triết học, tôn giáo, văn hóa, lịch sử...

Sách giới thiệu vị trí của Mahabharata trong hệ thống kinh điển Ấn Độ giáo, cấu trúc của bộ sử thi, và cung cấp kiến thức về địa lý, lịch sử, tôn giáo, tín ngưỡng, chuẩn mực xã hội... cần có để đọc hiểu Mahabharata.

Nội dung chính, chiếm dung lượng lớn nhất trong cuốn sách, là phần kể lại toàn bộ nội dung Mahabharata, gồm 18 parva (quyển) bằng văn xuôi, kèm lý giải về sự hình thành chung quanh bộ sử thi cả một không gian kết nối giữa văn hóa dân gian, đại chúng, và văn chương kinh điển, gây ảnh hưởng nhiều mặt của văn hóa Ấn Độ xưa và nay.

Bộ sách được dịch từ ấn bản Nhà xuất bản DK (Anh). Đây là nhà xuất bản uy tín với nhiều ấn phẩm sách bách khoa tri thức bằng hình hấp dẫn, được bạn đọc thế giới và Việt Nam yêu quý, đón nhận. Đội ngũ tác giả và cố vấn nội dung cho các ấn phẩm của DK đều là các tác giả, nhà nghiên cứu đang hoạt động chuyên môn hoặc giảng dạy tại các đại học hàng đầu thế giới, cùng với sự hỗ trợ của các hệ thống bảo tàng nổi tiếng.

Bộ sách do dịch giả Lê Thị Oanh chuyển ngữ, bà là người dịch một số sách văn học và những bộ sách lịch sử đồ sộ của DK do Đông A phát hành: “Alice ở xứ sở diệu kỳ & Alice ở xứ sở trong gương”, “Bách khoa lịch sử thế giới”, “Lịch sử thế giới - Chân dung nhân loại theo dòng sự kiện”... Bà từng có thời gian công tác tại Ấn Độ và có niềm say mê với văn hóa Ấn Độ nói chung cũng như sử thi Mahabharata nói riêng.

Bộ sách do nhà văn Hồ Anh Thái hiệu đính. Ông không những nổi tiếng trên văn đàn Việt Nam đương đại, mà còn là nhà ngoại giao đã từng làm việc ở nhiều quốc gia, giữ chức Phó Đại sứ Việt Nam tại Iran (2011-2015), Tham tán công sứ, Phó Đại sứ Việt Nam tại Indonesia. Hồ Anh Thái cũng là Tiến sĩ ngành Văn hóa Phương Đông, giảng viên thỉnh giảng tại đại học Washington.

Ông từng xuất bản nhiều đầu sách về các nền văn hóa, được bạn đọc yêu thích: “Namaskar! Xin chào Ấn Độ”, “Salam! Chào Ba Tư”, “Apa Kabar! Chào xứ vạn đảo”... Trong các sáng tác văn chương của ông, những tác phẩm viết về Ấn Độ hoặc lấy bối cảnh Ấn Độ cũng là những tác phẩm được cả giới chuyên môn và bạn đọc đánh giá cao.**BẢO CHÂU**

Bản lĩnh sống khỏe của phụ nữ hiện đại

● Sức khỏe là sắc đẹp của phụ nữ.

Nếu như trước kia, phụ nữ luôn đặt gia đình, chồng con, công việc lên hàng đầu mà quên mất quan tâm, chăm sóc cho sức khỏe bản thân. Thì ngày nay phụ nữ hiện đại “cân” cả thế giới nhưng bản lĩnh sống khỏe vẫn vững vàng. Bởi họ tin rằng khi khỏe về cả thể chất lẫn tinh thần, người phụ nữ sẽ có nguồn năng lượng tích cực lan tỏa niềm vui, hạnh phúc không chỉ cho chính mình mà cả những người xung quanh.

Ăn không chỉ để khỏe mà còn phải đẹp

Ngày trước ăn gì cho no, cho xong luôn là câu hỏi hàng đầu của phụ nữ. Ngày nay, bên cạnh mối quan tâm cho gia đình, các chị em đã biết chăm chút hơn cho chế độ ăn uống của riêng mình với tiêu chí “ăn để khỏe và đẹp”. Một chế độ ăn uống phù hợp sẽ vừa giúp giữ gìn sức khỏe, nhan sắc và vóc dáng của người phụ nữ.

Một chế độ ăn uống cân bằng là nền tảng của sức khỏe, đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo cơ thể của bạn luôn phát triển khỏe mạnh. Các nhà nghiên cứu đã nói rằng độ tuổi thích hợp nhất mà phụ nữ nên bắt đầu có một chế độ ăn riêng là ở khoảng 30 tuổi. Bởi đây là độ tuổi khởi đầu của tiến trình lão hóa, đã đến lúc nên ưu tiên cho việc tăng cường và củng cố sức khỏe.

Để xây dựng một chế độ ăn uống lành mạnh đáp ứng được nhu cầu trên vốn không khó. Quan trọng là cần cung cấp đầy đủ các chất dinh dưỡng thiết yếu cho cơ thể. Không giống như nam giới, đặc điểm sinh học riêng ở cơ thể người phụ nữ là mang thai, sinh con, cho con bú, có kinh nguyệt, mật độ xương thấp... Nên họ có nguy cơ thiếu các vitamin và khoáng chất thiết yếu.

Vậy nên họ cần bổ sung các chất như chất đạm, đây là dưỡng chất cần thiết đảm bảo tạo năng lượng cho con người hoạt động, xây dựng cơ bắp. Cần đảm bảo nhu cầu protein mỗi ngày của người phụ nữ bình thường, trưởng thành là 55g. Có rất nhiều thực phẩm giàu đạm như thịt, cá,

● Bí quyết sống khỏe của phụ nữ hiện đại.

trứng... tuy nhiên cũng có rất nhiều đạm từ thực vật có lợi cho sức khỏe như đậu xanh, đậu nành, yến mạch, hạt lanh, sản phẩm từ sữa...

Tiếp đến là sắt, sắt đóng vai trò rất quan trọng trong cơ thể, cùng với protein tạo thành huyết sắc tố (hemoglobin), vận chuyển O₂ và CO₂, phòng bệnh thiếu máu và tham gia thành phần các men oxy hóa khử. Theo các chuyên gia y tế, mức sắt được đề nghị cần có ở phụ nữ trưởng thành bình thường là 21mg/ngày. Các thực phẩm giàu sắt: Thịt và cá, các sản phẩm đậu nành, trứng, trái cây khô, chẳng hạn như quả chà là và quả sung, bông cải xanh, rau lá xanh...

Vitamin C cũng là một chất thiết yếu với phụ nữ, các khuyến cáo y tế về chế độ ăn uống vitamin C mỗi ngày dành cho phụ nữ trưởng thành bình thường cần là 40mg. Vitamin C là chất chống oxy hóa tham gia vào quá trình hình thành collagen, duy trì trí nhớ, ngăn đột biến tế bào và lão hóa sớm, hoạt hóa hormone, khử độc. Để đáp ứng nhu cầu vitamin C hàng ngày, cần tăng cường ăn các loại trái cây họ cam quýt, bông cải xanh, chanh, ớt chuông và cải xoăn...

Cuối cùng là canxi, theo các chuyên gia y tế canxi là dưỡng chất không thể thiếu đối với sức khỏe xương. Cần bổ sung canxi hằng ngày và hợp lý cho cơ thể, dù ở bất kỳ độ tuổi nào. Bổ sung canxi hằng ngày để giúp tăng cường hệ miễn dịch, bởi dưỡng chất này đảm nhận vai trò chỉ huy chuỗi phản ứng miễn dịch trong cơ thể. Theo khuyến nghị, nhu cầu canxi của phụ nữ là 1200mg/ngày. Bên cạnh sữa, canxi

còn có trong các thực phẩm như pho mát, sữa chua, đậu tương, rau dền, rau bó xôi, hay hạt hạnh nhân...

Đó các chất dinh dưỡng thiết yếu của phụ nữ. Tuy nhiên, dù là những chất dinh dưỡng tốt cho sức khỏe nhưng phụ nữ vẫn cần có chế độ ăn uống hợp lý, phù hợp với cơ thể sao cho vừa khỏe vừa đẹp mà lại không thừa, không thiếu chất.

Hoạt động thể chất

Nếu được hỏi các bà, các mẹ thời trước có tập thể dục thường xuyên không, thì có lẽ câu trả lời hầu hết là không. Đây cũng là một câu trả lời dễ hiểu, bởi ngày trước phụ nữ thường không có ý niệm, thời gian cũng như điều kiện để tập thể dục. Phụ nữ thường có khối lượng việc nhà đồ sộ và vai trò chăm sóc cho các thành viên trong gia đình đã hạn chế thời gian tham gia các hoạt động thể chất của họ. Và có nhiều người nghĩ rằng chỉ có đàn ông mới cần tập thể dục cho cường tráng, khỏe mạnh.

Tuy nhiên, đó là suy nghĩ của thời trước. Thời nay xã hội phát triển, không chỉ nam giới mà bất cứ ai cũng cần hoạt động thể chất. Đặc biệt đối với nữ giới, những người luôn chú trọng nhiều về vẻ đẹp hình thức. Vì vậy để có một thể trạng tốt cũng như vẻ đẹp hình thể như mong muốn, hoạt động thể chất hàng ngày là điều không thể xem thường.

Ở mỗi giai đoạn, mỗi nhu cầu, mỗi cơ thể phụ nữ hiện đại xem xét và chọn lọc phương pháp hoạt động thể chất phù hợp với mình.

Tập yoga, yoga là môn thể dục được đánh giá là tốt cho tất cả mọi người, đặc biệt được phụ nữ yêu thích. Đa số các

chị em đều cho rằng đây là một phương pháp tuyệt vời để cải thiện sức khỏe chung và tăng sự dẻo dai. Một số lợi ích tuyệt vời của yoga như: tốt cho hệ tiêu hóa, xương khớp, hệ miễn dịch... cũng như cải thiện vẻ bề ngoài, có tác dụng giảm cân. Đặc biệt là thư giãn, giảm stress vô cùng hiệu quả.

Bên cạnh việc dẻo dai, sự săn chắc rắn rỏi cho cơ thể cũng là điều mà phụ nữ quan tâm. Chính vì vậy, họ tìm đến bộ môn gym. Gym không chỉ được lòng nam giới mà còn là một trong những phương pháp thể dục được nhiều phái đẹp lựa chọn. Đặc biệt khi phụ nữ tập gym sẽ có được số đo 3 vòng chuẩn hơn, body quyến rũ săn chắc hơn nhờ giảm đi khối lượng mỡ thừa trong cơ thể, đặc biệt tăng cường sức đề kháng chống lại tác nhân gây bệnh trong môi trường sống xung quanh, cho bạn một sức khỏe tốt hơn.

Thường xuyên hoạt động thể chất bên cạnh việc giúp phụ nữ giữ gìn vóc dáng còn nâng cao sức khỏe và giúp ngăn ngừa nhiều bệnh như: tim mạch, đái tháo đường, loãng xương...

Khám sức khỏe định kỳ

Cuối cùng là điều rất quan trọng trong việc chăm sóc sức khỏe của phụ nữ hiện đại mà vô tình nhiều người vẫn còn lãng quên, đó là khám sức khỏe định kỳ. Dù ở bất kỳ độ tuổi nào, phụ nữ Việt phải đối mặt với các nguy cơ sức khỏe tiềm ẩn. Những con số thống kê cho thấy, cứ 8 người phụ nữ có 1 người mắc ung thư vú, cứ 3 phụ nữ có 1 người thừa cân béo phì, 47% phụ nữ mắc các bệnh đường hô hấp, 59% phụ nữ trên 65 tuổi mắc bệnh viêm khớp...

Ở mỗi độ tuổi sẽ có những bài kiểm tra sức khỏe đặc thù riêng, tuy nhiên ở mọi độ tuổi cần chắc chắn rằng những bài kiểm tra sức khỏe sau đây được thực hiện ít nhất mỗi năm 1 lần: đo huyết áp, xét nghiệm máu, kiểm tra vú lâm sàng, phân tích nước tiểu, đo cân nặng. Đối với phụ nữ 20 – 30 tuổi, có thể gặp các rủi ro sức khỏe như u ác tính, ung thư cổ tử cung, cholesterol cao, các vấn đề kinh nguyệt, mang thai lần đầu...

Phụ nữ 30 – 40 tuổi, sẽ gặp nhiều rủi ro sức khỏe nghiêm trọng hơn như: ung thư cổ tử cung, tiểu đường, bệnh xương khớp, bệnh về da và khó khăn trong việc mang thai. Bước sang tuổi 40 là cột mốc quan trọng với nhiều thay đổi lớn trong cuộc sống. Một trong những điều không thể tránh khỏi đó là kỳ mãn kinh, kéo dài khoảng 6 năm hoặc lâu hơn, đi kèm với các rủi ro sức khỏe về sau như: huyết áp, bệnh tim mạch, bệnh ung thư vú, ung thư buồng trứng...

Hiểu được những nguy cơ đó, phụ nữ hiện đại đã lựa chọn phòng bệnh hơn chữa bệnh. Bởi họ biết rằng, với nhiều bệnh lý nguy hiểm không thể hiện triệu chứng, việc kiểm tra sức khỏe định kỳ sẽ giúp phát hiện, ngăn ngừa và làm giảm nguy cơ mắc bệnh. Giống như việc bạn đưa xe máy đi bảo trì trước khi nó bị hỏng vạy.

Phụ nữ ngày nay không chỉ là ngọn lửa trong gia đình mà còn đang vươn mình tỏa hương ra thế giới bên ngoài. Những cống hiến nổi bật của phái đẹp cũng đã chứng minh được rằng, ngoài “công dung ngôn hạnh”, “tề gia nội trợ”, bó hẹp trong khuôn khổ gia đình thì ở họ còn có dự khả năng để “trị quốc”, “bình thiên hạ”.

Và để hoàn thiện tất cả các vai trò, điều quan trọng nhất với phụ nữ là sức khỏe. Hiểu được điều đó, ngày càng nhiều phụ nữ hiện đại biết chăm sóc sức khỏe của mình. Hãy luôn nhớ rằng, ngoài việc chu toàn những nhiệm vụ, phụ nữ chúng ta cũng có nhu cầu được khỏe mạnh từ cơ thể đến tâm trí. **LINH CHI**

**Xu hướng nội trợ
của đàn ông Nhật Bản**

Hiroyuki Nakajima (40 tuổi), từng là giáo viên thể dục tại một trường trung học cơ sở tại tỉnh Chiba (Nhật Bản), cũng là cổ vấn cho câu lạc bộ bóng rổ của trường. Từ khoảng 4 năm trước, khi vợ anh hết thời gian nghỉ thai sản và đi làm trở lại, Nakajima đã từ bỏ công việc để trở thành ông chồng nội trợ, người bố tại gia của 3 đứa trẻ. Anh là nhân vật xuất hiện trong một bài phỏng vấn gần đây với tờ báo Asahi (Nhật), trong khuôn dự án “Father’s Moyamoya” – mục tiêu của dự án này nhằm đi sâu vào cuộc sống của những người đàn ông nội trợ và cách họ cân bằng giữa công việc và gia đình.

Nakajima chia sẻ: “Khi còn đi làm, tôi hầu như ít khi ở nhà. Có lớp học vào thứ bảy, còn chủ nhật là hoạt động của câu lạc bộ. Có khi bận rộn đến 7 ngày một tuần, hàng xóm thường bảo lâu lâu mới thấy mặt tôi. Nhưng khi mẹ tôi mất cách đây 8 năm, sau đó vài năm bố tôi cũng mắc chứng ung thư, tôi tự hỏi liệu cuộc sống như thế này có hạnh phúc hay không? Sau khi nói chuyện với vợ, tôi quyết định trở thành người đảm nhiệm chính cho công việc nhà và chăm sóc con cái. Từng chút một, tôi nhận thấy cách bản thân tương tác với những đứa trẻ đã cải thiện nhiều hơn, công việc nhà trở nên dễ dàng và thú vị hơn, những món ăn tôi làm cho gia đình luôn được mọi người khen ngon. Đến nay tôi đã làm một ông bố nội trợ hơn 4 năm trời”.

Ngày nay, cũng như Nakajima, nhiều đàn ông Nhật Bản lựa chọn làm việc nhà, thậm chí nghỉ ở nhà để chăm sóc con cái. Ngày càng nhiều đàn ông Nhật chia sẻ rằng “Tôi muốn đóng vai chính trong việc gia đình và nuôi dạy con cái” hay “Tôi thực sự thích giặt giũ, nấu nướng và các công việc nhà khác”, “Tôi sẵn lòng hỗ trợ vợ làm việc nhà”....

Một cuộc khảo sát năm 2014 của Văn phòng Nội các Nhật Bản cho thấy 44,6% người dân ủng hộ quan điểm truyền thống là “đàn ông làm việc, phụ nữ ở nhà”, thấp hơn so với con số 60,1% vào năm 1992. Điều đó cho thấy, trong vòng hơn hai thập kỷ, rất nhiều đàn ông Nhật Bản đã thay đổi quan điểm của mình về việc phân bổ việc nhà, chăm sóc con cái và gánh vác tài chính gia đình giữa vợ và chồng.

Một cuộc khảo sát khác của đài NHK vào năm 2015 cũng cho thấy, khoảng 20% nam giới được khảo sát trong độ tuổi từ 30 – 50 thoải mái làm các việc nhà như “nấu ăn, dọn dẹp và giặt giũ” vào các ngày trong tuần. Theo đó, trung bình một người đàn ông trưởng thành dành khoảng 50 phút/ngày để làm việc nhà. Điều đó chứng tỏ, nam giới đang đảm nhiệm công việc nhà nhiều hơn trong các gia đình, mặc dù so với phụ nữ họ vẫn làm ít hơn. Cụ thể, một phụ nữ Nhật trưởng thành dành khoảng 4 giờ 18 phút/ngày để hoàn thành các công việc nhà. Như vậy, mặc dù về mặt phân

CỬA SỔ NHÌN RA THẾ GIỚI

Những người chồng Nhật ĐẢM VIỆC NHÀ

Nhật Bản là một đất nước đã từng “nặng nề” tư tưởng phụ nữ phải ở nhà chăm con, đàn ông phải đi làm kiếm tiền. Đến nay, rất nhiều người đàn ông Nhật đã lựa chọn trở thành những người chồng ở nhà nội trợ và nuôi dạy con cái nhưng không vì thế họ trở nên phụ thuộc vào vợ hay tự ti, mất đi cảm giác là một người chủ gia đình.

● Nhiều đàn ông Nhật cho rằng nam giới nên làm việc nhà.

● Bộ phim “Ông chồng yakuza nội trợ” chuyển thể từ bộ truyện tranh nổi tiếng ở Nhật về người chồng đảm việc nhà.

chia khối lượng công việc nhà, lượng thời gian nam và nữ phải bỏ ra vẫn chênh lệch khá lớn, tuy nhiên khoảng cách này cũng đang dần được thu hẹp.

Phá bỏ định kiến về giới

Tại thủ đô Tokyo của Nhật Bản, có một hội nhóm tên là “Himitsu Kessha Shufu no Tomo” (tạm dịch: Hội kín của những ông chồng nội trợ), được thành lập vào năm 2015 bởi hơn 20 ông chồng nội trợ thông qua nền tảng Facebook. Hội này đã tổ chức một loạt các sự kiện thảo luận, lễ tôn vinh cho những ông chồng đảm việc nhà, giới chăm con, với hy vọng sẽ góp phần “phá bỏ” định kiến về giới trong gia đình Nhật Bản hiện đại. Nhìn chung, các hội viên đồng tình rằng, nam giới cũng đóng vai trò quan trọng không kém gì nữ giới trong việc nội trợ và chăm con cái, trong thời đại mà cả nam và nữ đều có khả năng làm việc và tạo ra kinh tế.

Trả lời tờ Japan Times, Taizo Horikomi, 39 tuổi, trưởng hội và là người cha của hai đứa trẻ, cho biết: “Mục tiêu của chúng tôi là khiến các cặp vợ chồng hiện đại nhận ra họ có nhiều sự lựa chọn hơn họ nghĩ. Tôi tin rằng việc nam giới chủ động tham gia nuôi dạy con và làm việc nhà là một quan điểm tiên bộ. Đây cũng là yếu tố quan trọng để đạt được mục tiêu bình đẳng giới của chính phủ, trong đó có mục tiêu tăng cường sự tham gia của phụ nữ tại các nơi làm việc”.

Trong trường hợp của Horikomi, anh đã tốt nghiệp tại Đại học Tokyo danh tiếng, từng làm kỹ sư tại một hãng ô tô lớn ở Nhật Bản. Khi đứa con đầu lòng của anh ấy chào đời cách đây 9 năm, anh đã xin nghỉ phép 2 năm để được ở nhà chăm con. Sau đó, anh quyết định nghỉ hẳn công việc đó, làm ở nhà toàn thời gian với tư cách là một dịch giả tự do để chăm sóc hai đứa trẻ đều chưa tới 10 tuổi. Trong khi đó, vợ anh là người đi làm và kiếm tiền chính.

Trong gia đình của Horikomi, anh là người chuẩn bị bữa trưa cho bọn trẻ, đưa chúng đến bệnh viện khi chúng ốm và tham gia hội phụ huynh của các con. Dù vậy, theo anh sự hiện diện của người cha nội trợ vẫn chưa thực sự được chú ý trong khi định kiến chung của xã hội về chăm sóc con cái vẫn là nghĩa vụ và trách nhiệm của người vợ. Anh chia sẻ: “Khi con trai tôi được 4 tháng tuổi, tôi đưa cháu đi kiểm tra sức khỏe. Điều đầu tiên bác sĩ hỏi tôi là mẹ nó đâu. Hay khi cậu bé nhà tôi học ở trường mẫu giáo, cô giáo từng gửi một bức thư về cho phụ huynh ghi rằng, cậu bé đã rất thích bữa trưa do mẹ chúng chuẩn bị. Trong khi tôi là người đã nấu những bữa ăn đó”.

Horikomi cho biết anh thường được hỏi liệu anh có hối hận khi từ bỏ một sự nghiệp đầy hứa hẹn hay không, trong khi nhiều đồng nghiệp của anh có thể đã nắm giữ các vị trí quản lý. Horikomi cười: “Chà, tôi ghen tị với họ vì có

nhiều tiền nhưng đó là chuyện của họ. Thật là khó để kiếm được tiền khi làm nghề tự do nhưng niềm hạnh phúc xây dựng gia đình của tôi đã vượt quá điều đó”. Horikomi tin rằng cả hai giới đều nên chăm sóc con cái hoặc làm việc nhà, và đó là một công việc đáng tự hào.

Hạnh phúc của phụ nữ không chỉ là... góc bếp

Nếu như trước đây, những người phụ nữ chính trong ngôi nhà, hay người vợ nội trợ được người Nhật gọi chung là “shufu” thì nay thuật ngữ này đã mở rộng sang cả nam giới. Thậm chí gần đây còn có một thuật ngữ mới, phổ biến khác là “ikumen”, nhằm chỉ riêng những người đàn ông nội trợ và ở nhà chăm con.

Vào khoảng những năm 2000, ngôi nhà, góc bếp của những bà nội trợ được gọi là “shufu no za” (tạm dịch: ngai vàng của các bà nội trợ) – một nơi được coi là “tâm hộ chiếu” đến với tình yêu, sự an toàn và sự tôn trọng trong xã hội. Đó cũng là ước mơ của hàng triệu cô nữ sinh trung học ở Nhật. Những người vợ nội trợ có kỹ năng nấu nướng và làm việc nhà ấn tượng còn có thể được xã hội vinh danh với những tên gọi rất “ngầu”, ví như “ryori no tetsujin” (đầu bếp sắt).

Bởi lẽ, từ thời thơ ấu, phụ nữ Nhật đã được dạy rằng: “Nếu một cô gái không có nghệ thuật giữ gìn gia đình, cô ấy sẽ không thể lấy chồng”, “Người phụ nữ giỏi dọn dẹp nhà sẽ có phúc có con gái

đẹp”.... Phụ nữ Nhật Bản buộc phải tin rằng gần như không thể làm người vợ, người mẹ và một người phụ nữ thành công trong sự nghiệp. Nhưng đàn ông Nhật Bản không phải học những điều này.

Ngày nay, phụ nữ Nhật Bản đang đặt câu hỏi ngược lại về xu hướng nêu trên: Tại sao các cô gái phải làm như vậy? Trong khi ở các đất nước khác trên thế giới, phụ nữ vừa có việc làm, vừa duy trì sự bền vững của các gia đình. Do đó, rất nhiều phụ nữ Nhật Bản hiện đại đã không còn cảm thấy tự hào khi bị gọi là “sengyo shufu”, tức là “phụ nữ không có thu nhập độc lập mà phải ở nhà làm nội trợ”. Ngược lại, có nhiều người còn cảm thấy bị xúc phạm.

Mặc dù giới nội trợ là một đức tính tốt giúp phụ nữ trưởng thành và thích nghi tốt hơn nhưng không phải là giá trị duy nhất của người phụ nữ. Hay nói cách khác, một cô gái Nhật Bản có thể có bằng thạc sĩ về khoa học hạt nhân hoặc thông thạo nhiều ngoại ngữ, nhưng xã hội lại nói rằng cô ấy chỉ hạnh phúc và thành công khi trở thành một người vợ, người bạn, người mẹ tốt.

Thật đáng mừng, ngày nay, xã hội Nhật Bản đang dần phá bỏ những khuôn mẫu về giới như vậy với phụ nữ. Như tiêu thuyết gia Koji Suzuki – tác giả cuốn tiểu thuyết kinh dị nổi tiếng “The Ring” (Vòng tròn ác nghiệt) từng chia sẻ trong một phỏng vấn: “Thực ra đàn ông phù hợp hơn cho công việc nội trợ”.

DIỆU BẢO

● Đàn ông đóng vai trò quan trọng trong việc chăm sóc con cái.

Có một điệu cha cha không thể nhảy một mình...

Hơn một năm qua, những tiêu đề như: “Tạm biệt Matxcova”; “Rời bỏ Seoul”; “Chào nhé KL (viết tắt của Kuala Lumpur)” là thực tế đang diễn ra ở khắp các nước... Sau gần 600 ngày “sống chung” với Covid - 19, những dòng người không hề nhỏ rời bỏ các thành phố lớn để về nông thôn sinh sống. Ở Việt Nam cũng diễn ra trào lưu “bỏ phố về quê”, “dời thị về làng” khá mạnh ở TP.HCM, Hà Nội...

● **Cặp vợ chồng trẻ Mỹ Thuận - Thành An, rời Sài Gòn lên rừng, viết tiếp câu chuyện cổ tích cuộc đời mình...**

● **Cảnh trong phim *Điệu cha cha làng biển*, nơi chữa lành những nỗi đau, sự tha thứ...**

Khi trái tim được chữa lành

Hơn một tháng qua, Hometown Cha-Cha-Cha (Điệu cha cha làng biển), phim truyền hình xứ Hàn là nỗi chờ mong hàng tuần với nhiều chị em bạn dì. Sức hút của Hometown Cha-Cha-Cha là những câu chuyện đời thường tinh tế, phim được đánh giá như một sự “chữa lành cho trái tim”.

Yoon Hye Jin là một nhà sĩ tài giỏi, xinh đẹp và thành đạt ở Seoul. Một lần cãi nhau với viện trưởng, cô bỏ việc nhưng không thể tìm việc mới, bế tắc vì nợ ngân hàng và các loại hóa đơn. Vào dịp sinh nhật của mẹ, Yoon Hye Jin quay lại vùng biển Gongjin. Nơi này cô từng cùng bố mẹ ghé chơi trước khi mẹ mất thườ ầu thơ. Mắc kẹt ở đây một ngày một đêm vì nhiều sự cố bất ngờ, Hye Jin quyết định rời bỏ thủ đô xa hoa, chọn Gongjin làm nơi dừng chân mới. Hye Jin khai trương phòng nha đầu tiên ở Gongjin. Nhưng mọi chuyện không dễ dàng như cô tưởng tượng.

Ngày Hye Jin đến Gongjin, địa phương trùng hợp bị cháy trạm viễn thông khiến hòn đảo dường như bị cô lập, không sóng điện thoại, không Internet, cây ATM không rút được tiền và ngân hàng không hoạt động. Hye Jin trùng hợp không một đồng tiền mặt trong người. Xe hơi của cô trùng hợp cán phải đ ỉnh...

Nam chính Du Sik là chàng trai lớn lên cùng ông nội ở hòn đảo này, anh tốt nghiệp ĐH danh giá, đã từng làm cho một tập đoàn lớn, hiểu biết rộng, sống hòa nh ả, cả làng chài yêu mến. Anh làm đủ thứ nghề, không phải kiểu tay ngang kiếm thêm mà có bằng cấp. Trở về làng biển, anh chấp nhận vai trò một thanh niên đa năng, làm việc vất. Ngoài ăn lương nhà nước nhờ

chức vụ tổ trưởng dân phố, anh còn đi biển đánh cá, bán đầu giá ở chợ, làm lễ tân phòng tắm hơi, giao hàng, pha chế cafe, bán xà bông hand-made, môi giới nhà đất, thi công và sửa sang nhà cửa, điện nước... Việc gì cũng đến tay, nhưng nhịp sống của Du Sik khá thư thái. Anh vẫn thường lướt sóng, đọc sách trước biển. Về cuối phim, lý do anh trở về sống yên bình ở làng chài mới được hé lộ, là một tai nạn bất ngờ về người anh kết nghĩa đã đột ngột ra đi, khiến anh suy sụp và từ bỏ tất cả những lấp lánh chốn thị thành để trở về làng biển...

Và đó còn là mối tình ngọt ngào của nữ nhà sĩ Yoon Hye Jin và Du Sik. Những câu chuyện cuộc đời giản dị và thân thuộc như bước ra từ cuộc sống. Hình ảnh những con người bình dị tại vùng quê yên bình, bỏ lại những ồn ào của thành phố, là cảm giác yên bình và lắng đọng trong tâm hồn. Phim cũng đề cập tới một lối sống, một xu hướng thịnh hành ở các bạn trẻ thành phố khi họ quyết định từ bỏ sự nghiệp, cuộc sống phồn hoa nơi đô thị để hướng tới những giá trị nguyên bản, cuộc sống giản dị và bình yên tại quê nhà.

Trước đó, Hye Jin là một người trẻ thành phố coi trọng cuộc sống độc lập, thực tế và nguyên tắc không can thiệp vào việc của người khác. Tuy nhiên, sự chân chất của những người dân làng chài cùng sự tử tế, tốt bụng, chân thành của Du Sik đã khiến cô gái thành thị dần hòa nhập với cuộc sống nông thôn. Cô bao dung, cởi mở hơn, biết cảm thông và đồng cảm với những người xung quanh.

Không những thế, ở Hometown Cha-Cha-Cha mỗi nhân vật

đều có những câu chuyện và nỗi niềm riêng. Một ca sỹ nuôi con một mình sau khi vợ mất, sống mãi với những phút giây ch ợt lóe sáng. Một cặp vợ chồng là bạn lớn lên từ nhỏ, lấy nhau, chia tay sau rất lâu mới biết đó là tình yêu, bởi sự quen thuộc tới hiển nhiên. Là người già không dám gọi điện cho con cháu chốn thị thành bởi họ đều... bận, không đủ thời gian cho một cuộc thăm hỏi... Là nơi, người ta có thể tha thứ cho chính bản thân mình, để được hạnh phúc. Là một vùng biển xinh đẹp và mỗi con người sống ở đó đều chan chứa, chứa chan...

Và tại sao lại là Hometown Cha-Cha-Cha- theo đạo diễn Yu Je Won: “Cha-cha-cha không phải điệu nhảy bạn có thể thực hiện một mình. Bạn cần phối hợp với người khác. Tôi nghĩ tựa đề này rất phù hợp với mối quan hệ và câu chuyện của những nhân vật có trong bộ phim”...

“Thôi thì mình về quê, nuôi thêm cá và trồng thêm rau”...

Giới trẻ gần đây vẫn hay nghe ngao câu hát của Đen Vâu: “Nếu mà một quá, giữa thành phố sống chồng lên nhau. Cùng lắm thì mình về quê, mình nuôi cá và trồng thêm rau”... Theo bạn Cao Văn Hoài: “Tôi năm nay 39 tuổi, đã “nghỉ hưu” được hai năm. Tôi sinh sống và làm việc ở Bình Dương được 15 năm, trải qua ba công ty, đều làm ở bộ phận kinh doanh. Quá trình làm việc, tôi cùng vợ kinh doanh phân phối thêm và nhờ chút may mắn nên chúng tôi tích lũy được số tài sản tạm ổn. Tôi có cơ hội được đi rất nhiều nơi trên thế giới như Mỹ, Australia, châu Âu và nhiều nước châu Á. Trong nước, tôi cũng đi

tất cả các miền trên cả nước, từ Bắc vào Nam. Qua đó, tôi đúc kết được rằng, không nơi đâu sống sung sướng như ở Việt Nam, không nơi đâu bằng chính quê hương mình (quê tôi ở Hà Tĩnh). Vậy là tôi bàn với vợ bán bớt đất để về quê đầu tư làm một nhà hàng ăn uống, xây dựng lên khung trang, cho vợ quản lý. Tôi cũng mua thêm một trang trại hai hecta gần đó để tiện đào ao nuôi cá, trồng cây ăn trái, trồng rau, nuôi gà.

Ở quê, tôi vẫn chơi chứng khoán, mua bán tiền điện tử với số tiền nh ỏn rồi. Nhà đất ở Bình Dương, tôi cho thuê và dùng tiền đó đi du lịch thường xuyên. Sau hai năm kể từ ngày rời Bình Dương, tôi thấy cuộc sống rất tuyệt vời vì được làm những gì mình thích, không phải phụ thuộc bất kỳ ai, không phải lo những chi tiêu, doanh số, không phải họp hành liên miên, hay lo lắng về những bản báo cáo, cũng chẳng ngóng trông đầu tháng nhận lương... Khái niệm “nghỉ hưu” là bạn phải đóng đủ năm quy định và đợi tới tuổi mới nhận được lương hưu và khi đó bạn đã hơn 60 tuổi. Lúc bấy giờ, bạn sẽ rất khó để làm được những gì bạn thích, thực hiện đam mê...

Và đó là câu chuyện của đôi bạn trẻ bỏ Sài Gòn lên rừng sinh sống. Gặp gỡ nhau vào thời thanh xuân tươi đẹp, cặp đôi Thành An (SN 1995, Tây Ninh) và Mỹ Thuận (SN 1995, Lâm Đồng) đã có một tình yêu đầy lãng mạn từ thời sinh viên. Khi ra trường, Mỹ Thuận và Thành An vẫn động viên nhau cố gắng vì những năm tháng sau này. Thành An chọn làm nghề sale bán lẻ với mức thu nhập 10 triệu đồng. Mỹ Thuận cũng có một công việc Marketing

ổn định 15 triệu đồng tiền lương hàng tháng. Cả hai còn nhận thêm việc để kiếm thêm 8 triệu đồng/tháng trang trải và tích góp cho tương lai.

Đợt ấy có việc gì kiếm được tiền là cả hai đều bàn nhau cố gắng nhận. An và Thuận còn cùng bạn thân tập bán hạt mắc ca.

Việc kinh doanh khá thuận lợi vì hàng bán chạy, thậm chí nhiều lúc, đôi bạn còn không kịp đáp ứng đơn hàng của khách.

Nhưng dù ổn định ở thành phố hoa lệ như Sài Gòn nhưng Mỹ Thuận vẫn luôn khao khát có một căn nhà gỗ chốn b ìa rừng, sống một đời an nhiên không phải tranh đua, gồng gánh.

Cuối năm 2018, Mỹ Thuận và Thành An rời Sài Gòn lên rừng, với hành trang chỉ vài bộ quần áo, cùng chú chó Lucky làm bạn đồng hành và hai trái tim đầy nhiệt huyết tuổi trẻ. “Vạn sự khởi đầu nan”, họ không nhớ hết những khó khăn, thử thách trong buổi đầu bỏ phố lên núi, từ dân công sở vẫn phòng quen ngồi máy lạnh thành nông dân chính hiệu.

Những ngày đầu chưa lắp điện, hai đứa thắp sáng bằng đèn cây. Đường nước cách nhà hàng km, phải đi đường rừng khó nên nhiều hôm mất nước phải chịu không tắm.

Mỹ Thuận vốn lớn lên từ gia đình nông thôn nên nhanh quen với lao động chân tay nhưng Thành An lại sống ở thành phố từ nhỏ, vậy nhưng chàng trai trẻ vẫn rất quyết tâm, dù nhiều lúc lao động nặng nhọc đến kiệt sức vẫn chưa từng nao núng, nản chí.

Mỹ Thuận chia sẻ: “Có nhiều bạn cho rằng, ở chỗ các bạn cũng thích nhưng lo nhất là y tế”. Quan điểm của tui mình khi về vườn là người khác sống được, mình sống được. Bọn mình ở đây xa xôi nhưng không phải là không có ai sống. Người dân xung quanh họ vẫn sống khoẻ bao nhiêu năm nay, có bệnh vẫn chạy đi bệnh viện được mà. Đi tầm 30 phút là ra thành phố thì cũng bằng ở Sài Gòn kẹt xe. Với lại sống lành mạnh tự dung ít bệnh, trước khi về đây, hai đứa mình thường xuyên bị viêm họng, đặc biệt là An. Các bệnh hiện nay thường do lối sống, ăn uống, vận động mà ra. Sống lành mạnh, ăn thực phẩm tươi ngon, không khí trong lành, vận động thường xuyên, vui vẻ mỗi ngày là tốt nhất. Cuộc sống đầy rẫy những nỗi sợ. Đôi khi đôi lại chút an toàn mà chúng ta đánh đổi cả ước mơ của mình, có đáng không?”

Có thể nói, nếu việc hồi hương, trước kia thường xảy ra ở người già, người về hưu, thì nay có một số lượng đông đảo người trẻ làm cho tiến trình hồi hương trở nên sôi động hơn bao giờ hết. Đánh rằng, có những người trở về quê trong đợt dịch này như một sự lánh nạn, cực chẳng đã, sau dịch có một số về lại thành phố. Nhưng cũng sẽ có nhiều người ở lại như một xu thế mới của nhiều bạn trẻ, họ tìm những lối đi, những giá trị và sự thành công cho riêng mình! Không nhất thiết phải là nơi phồn hoa, phố thị...

PHƯƠNG UYÊN

Bất hạnh từ cuộc sống “méo mó”

Trong báo cáo “Tóm tắt chính sách: Các vấn đề giới trong các dân tộc thiểu số Việt Nam 2019” cho thấy, tỷ lệ phụ nữ dân tộc thiểu số lại bị kiểm soát hành vi và bạo lực kinh tế cao hơn so với mức chung của cả nước và phụ nữ dân tộc Kinh. Đáng nói, nhiều phụ nữ dân tộc thiểu số tin rằng mình không bị bạo lực nhiều như phụ nữ Kinh và có xu hướng chấp nhận việc bị bạo lực bởi chồng/bạn tình. Rõ ràng, dù cuộc sống của phụ nữ dân tộc thiểu số hiện nay đã cải thiện hơn rất nhiều nhưng những mặt tối của hủ tục vẫn còn tồn tại, hằn sâu trong tiềm thức của những người phụ nữ vùng cao.

Chẳng hiếm thấy những phận phụ nữ oan mình chống chịu với những hủ tục hà khắc, áp đặt lên số phận họ và duy trì từ bao đời. Xưa nay người ta vẫn thường nhắc đến hủ tục như một phép tắc bất dịch và khi cố thay đổi lại gặp phải lễ “phép vua thua lệ làng”. Bởi vậy, họ vẫn quần quanh trong xô bếp, nương rẫy mà chưa bao giờ có ý nghĩ sẽ cố vượt ra khỏi thân phận ấy.

Chẳng hạn, theo lý cũ của người Hà Nhì, con dâu không được ngồi ăn chung mâm với những người đàn ông vai trên của chồng như bố, chú, bác, anh chồng. Nếu ăn chung mâm thì không được ngồi ghế, mà phải ngồi xỏm hoặc đứng ăn cơm, thức ăn cũng để riêng. Khi chỉ có bố chồng và con dâu thì mỗi người ăn riêng một mâm, cách nhau bức tường đất không ai nhìn thấy ai. Có người dân kể lại, ngày trước, đi bộ đội xa nhà, mỗi lần về phép muốn ăn bữa cơm với vợ cũng khó, vì bố mẹ không cho phép con dâu ngồi cùng mâm. Hủ tục quá lạc hậu, bất công với phụ nữ, nên khi ra ở riêng và có con, nhiều gia đình đã bỏ đi những hủ tục này.

Làm mẹ vốn là thiên chức cao cả được trao cho người phụ nữ. Trong khi nhiều nền văn minh trên thế giới và trong ngay cả sự phát triển của xã hội luôn dành sự trân trọng, yêu thương, che chở và bảo vệ cho những người phụ nữ sắp sửa trở thành mẹ thì ở những vùng dân tộc thiểu số, điều này lại ngược lại. Trong suốt thời gian mang thai và hậu sản, nhiều phụ nữ vùng cao phải chịu cảnh sống chui lủi trong những chiếc lán tạm bợ, có khi được cải tạo lại từ những chuồng gia súc. Không vật chất, không thiết bị y tế, không người chăm sóc, đỡ đần, với họ cuộc vượt cạn khôn khổ hơn bao giờ hết.

Tại Lào Cai, em Sần Lò B. vốn là thiếu nữ Hà Nhì xinh đẹp, hiền dịu, nhưng từ khi lấy chồng cô đã phải trải qua những tháng ngày đau khổ. Sau khi chia tay chồng thứ nhất, B. ngỡ đã tìm được hạnh phúc khi “đi bước nữa”. Nhưng người chồng thứ hai cũng thường xuyên say rượu, đánh đập, chửi bới B., rồi bỏ đi với người khác khi B. mang thai được 5 tháng. Tuy B. không bị

● Cuộc sống của nhiều phụ nữ miền núi khổ sở bởi những hủ tục lạc hậu.

PHỤ NỮ VÙNG CAO:

Nỗ lực vượt khỏi “hàng gai thép”

Cuộc sống của những người phụ nữ vùng cao chưa bao giờ là dễ dàng bởi những trói buộc vô hình của sự nghèo khổ và định kiến bao đời nay vẫn chưa thể xóa nhòa. Vượt lên tất cả, vẫn có những người phụ nữ mạnh mẽ dám khẳng định mình, kiêu hãnh với cuộc sống dù còn nhiều gian lao.

● Những người phụ nữ mắc kẹt trong vòng lẩn quẩn nghèo đói, đông con.

● Họ là đối tượng thường bị chồng/bạn tình bạo hành nhưng ít khi phản kháng.

● Nhiều phụ nữ đã nỗ lực vượt lên số phận, bước qua hủ tục lạc hậu để tiếp cận tri thức văn minh, hiện đại.

làng phạt vạ nhưng cô vẫn buộc phải ra lán ngoài làng để sinh con. “Ngày em sinh con trời mưa cả tuần, lán thì không có điện, em đau lắm nhưng không biết nhờ ai, chỉ có mẹ đẻ đến đưa cơm, nấu cháo, giúp em vượt cạn. Thật may hai mẹ con đều an toàn” - B. ôm con nhỏ nhớ lại, câu nói nghẹn ngào, đôi mắt đỏ hoe...

Tảo hôn – một hủ tục lạc hậu khác xưa nay vẫn còn duy trì tại nhiều đồng bào dân tộc thiểu số được nhiều người biết đến. Những bé gái 14, 15 tuổi non nớt, ngây thơ, cơ thể chưa hoàn thiện đã sớm “nên vợ, nên chồng” với những chàng thiếu niên cũng

chập chững vào tuổi dậy thì, thành mẹ trẻ con. Cảnh tảo hôn sớm liên tiếp qua nhiều thế hệ, các cặp vợ chồng, con cái sẽ được xây những căn nhà nhỏ 30 - 40m² để cho ra ở riêng. Những căn nhà nhỏ trên bản vùng cao lúc nào cũng thừa tiếng khóc của trẻ thơ, tiếng cằn nhằn của những đứa bé làm mẹ. Cứ đà ấy, qua hơn 10 năm thì những thế hệ tiếp theo lại ra đời.

Có những người phụ nữ cố gắng vùng vẫy vượt ra khỏi “hàng thép gai” quấn lấy thân phận họ ngay từ những ngày sinh ra, cũng có người chấp nhận cảnh sống chung với những hủ tục,

cũng chưa từng nghĩ một ngày sẽ vượt ra khỏi những rường cột xã hội khắt khe đó. Điểm chung của họ đều là nạn nhân của sự đói nghèo và lạc hậu. Chúng cứ bám lấy họ, quấn chặt cuộc sống người phụ nữ như màn sương giăng mắc trên miền non cao.

Nỗ lực vượt ra khỏi “dây chằng”

Hiếu đễ đẩy lùi sự lạc hậu, cải thiện đời sống vật chất và tinh thần cho chị em miền núi chỉ có cách xóa đói, giảm nghèo, phát triển kinh tế - xã hội, nhiều phụ nữ dân tộc thiểu số nỗ lực vượt lên số phận và định kiến.

Bí thư Chi bộ Trương Thị Luân (dân tộc Xơ Đăng), “người đàn bà thép” của huyện miền núi Nam Trà My (Quảng Nam) là người đã kiên cường vượt lên, đi ngược lại với những hủ tục, ràng buộc bao đời nay, tiên phong trong những cuộc phát triển kinh tế - xã hội, cải thiện đời sống người dân tộc thiểu số vùng cao. Dù mạnh mẽ, trong những nữ cán bộ miền núi ấy vẫn có niềm riêng khi “dám” chống lại với nếp nghĩ cũ của cộng đồng, thậm chí nếp nghĩ đó có thể là những hủ tục cay nghiệt tồn tại suốt hàng trăm năm. “Mình quyết tâm phải làm thay đổi cuộc sống của dân làng, nên dù khó đến mấy cũng không bỏ cuộc. Bắt đầu từ bản thân mình, mình tiên phong dời đi, làm nhà trước để dân làng thấy được cái lợi, cái ích mà theo chủ trương di dân, ổn định cuộc sống”, chị Luân trải lòng. Dậm dãi theo từng câu chuyện của cô gái Xơ Đăng là hành trình “vực dậy” với những cuộc dân vận không mệt mỏi, ghi dấu ấn về cuộc đời của dân làng Cheng Tông, lần lượt bằng các quy ước “Xóa nạn tảo hôn”; “Cộng đồng Xơ Đăng không vi phạm pháp luật”.

Với cuộc sống của phụ nữ Hà Nhì ở Lào Cai, muốn cải tạo hủ tục bền vững trước hết cần xóa đói, giảm nghèo bền vững cho đồng bào Hà Nhì. Vì thế, nhiều phụ nữ đồng bào Hà Nhì đã đưa vào trồng một số loại cây mới như lê Tai nung, đương quy, khoai tây, tỏi; đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới giúp đời sống đồng bào dân tộc thiểu số thêm văn minh, tiến bộ.

Cũng mang ước vọng cho những miền non cao khởi sắc, nhiều phụ nữ đã có những cống hiến to lớn, đóng góp vào công cuộc xây làng lập xóm, đưa nông thôn mới về miền cao. Làng Achoong (huyện Tây Giang, Quảng Nam) trong cuộc di cư lớn đã dừng lại khi được chính bà Amé Chín, 66 tuổi hiến đất để xây làng. Không chỉ ngôi làng này mà toàn bộ diện tích đất khoảng 30.000m² phủ rộng cả trung tâm xã, trạm y tế, trường học đều do Amé Chín hiến tặng, với ước vọng cho miền non cao khởi sắc, góp sức trong công cuộc xóa bỏ tình trạng du canh, du cư. Được hỏi rằng hiến đất rồi, có tiếc không, bà trả lời rằng: “Ôi, tiếc gì đâu con. Đất nhiều cũng để làm gì đâu. Hiến đất cũng là để có được nơi ở mới ổn định cho con cháu, cho dân làng sau này. Nếu còn, cũng sẽ hiến để mở rộng thêm không gian làng. Thời Amé đã khô rồi, bây giờ phải khác xưa chứ! Amé muốn người dân có một cuộc sống ổn định, không phải chịu cảnh lang bạt nay đây, mai đó cùng với nỗi lo núi lở nữa”.

Vẫn là khuôn mặt hằn lên những dấu vết thời gian, những nhọc nhằn của cuộc sống nơi vùng cao nhưng người phụ nữ ấy mang trong mình tinh thần vươn lên, tư duy mới, tiến bộ và hiện đại. **HÀ TRANG**

Tham gia đường dây mang thai hộ, cô gái bị lừa hàng trăm triệu

Hà biết ở Việt Nam chỉ được mang thai hộ vì mục đích nhân đạo, không được mang thai hộ vì mục đích thương mại. Tuy nhiên vì tiền, Hà vẫn tham gia đường dây mang thai hộ. Khi bị nạn nhân tố cáo ra công an, Hà tìm cách “thoát thân” và rồi rơi vào “tròng” của kẻ lừa đảo.

● Ảnh minh họa.

Bị tố cáo nên nhờ người... “chạy án”

Sắp tới, TAND TP Hà Nội sẽ đưa bị cáo Vũ Huy Hoàng (SN 1994, nhân viên ngân hàng, ở Hà Đình, Thanh Xuân, Hà Nội) và Ngô Thị Thanh Thảo (SN 1996, ở Mỹ Đình I, Nam Từ Liêm, Hà Nội) ra xét xử về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”. Đây là những người đã có hành vi lừa “chạy án”, chiếm đoạt tài sản của Phạm Thị Hà (SN 1993, quê Cẩm Giàng, Hải Dương). Liên quan tới vụ án, Nguyễn Thị Thanh (SN 1961, ở Thổ Quan, Đống Đa, Hà Nội) cũng bị truy tố về tội “Đánh bạc”.

Hồ sơ vụ án thể hiện, Phạm Thị Hà và Ngô Thị Thanh Thảo có mối quan hệ thân thiết với nhau. Thế nên khi “gặp nạn”, Hà đã nhờ Thảo hỏi các mối quan hệ thân quen, giúp đỡ mình thoát cơn hoạn nạn. Tuy nhiên, điều Hà không ngờ là khi vào cuộc, Thảo đã “thừa nước đục thả câu”, chiếm đoạt tiền của mình. Theo cáo buộc, khoảng tháng 2/2019, Hà quen biết một số đối tượng người Trung Quốc làm dịch vụ mang thai hộ. Do biết tiếng Trung, Hà được nhờ làm phiên dịch cho nhóm người trên. Nhận lời tham gia đường dây mang thai hộ, Hà còn tham gia việc lo ăn uống, đi lại và đưa những người mang thai hộ đi khám sức khỏe. Bởi với mỗi người mang thai hộ thành công, Hà được trả 30 triệu đồng.

Ngày 2/11/2020, Hà nhận

được điện thoại yêu cầu đón 2 người được thuê mang thai hộ là chị C.T.K. (SN 1997, ở TP HCM) và chị N.T.T.T. (SN 1996, ở Quảng Nam) tại Hà Nội. Sau khi đón chị K. và chị T., Hà đưa họ đi khám sức khỏe tại một bệnh viện trên địa bàn Hà Nội.

Khám xong, dù đạt yêu cầu về sức khỏe để mang thai hộ nhưng chị T. lại bất ngờ đổi ý. Có lẽ, chị T. nghĩ tới những rủi ro và thấy việc làm trên trái với luân thường đạo lý. Trong khi đó, chị K. vẫn đồng ý. Tuy nhiên, do nặng hơn 60kg nên người phụ nữ này bị người nhờ mang thai hộ bên Trung Quốc từ chối.

Bị từ chối, chị K. đòi đi về và yêu cầu Hà phải trả tiền phí đi đường cho mình. Do Hà không đưa tiền và bị môi giới nói mình phải tự trả phí, chị K. đã đến Công an quận Tây Hồ (Hà Nội) trình báo.

Lo sợ, Hà nhờ Thảo thuê luật sư để bảo vệ quyền lợi cho mình. Thảo đồng ý, sau đó gọi điện cho anh Phùng Văn Sơn (ở Quốc Oai, Hà Nội) nhờ tìm luật sư giúp Hà. Khi Thảo và anh Sơn đang nói chuyện qua điện thoại với nhau thì Vũ Huy Hoàng ngồi cạnh anh Sơn. Lúc này, Hoàng bảo anh Sơn đưa điện thoại cho mình nói chuyện với Thảo.

Qua điện thoại, Thảo đã kể lại cho Hoàng nghe sự việc của Hà. Nghe xong, Hoàng nhận lời sẽ giúp Hà không bị xử lý hình sự. Sau đó, Hoàng thể hiện sự nhiệt tình, nhờ anh Sơn chờ đến phòng

trợ của Hà gặp Thảo và Hà để nói chuyện trực tiếp.

Gặp nhau, Hà nhờ Hoàng tìm cách giải quyết để không bị xử lý hình sự hoặc nếu bị xử lý hình sự thì chỉ bị xử án treo. Lúc này, Hoàng lấy điện thoại gọi cho anh Ngô Tiên Đại (ở Quảng Ninh) để Hà nói chuyện và nhờ anh Đại giúp đỡ. Theo lời giới thiệu của Hoàng, anh Đại quen biết lãnh đạo trong ngành kiểm sát, có thể giúp đỡ được Hà.

Về phía anh Đại, khi nghe câu chuyện, thấy sự việc quá phức tạp nên bảo Hà hoặc Thảo viết hoặc nhắn tin nội dung chi tiết cho mình. Anh Đại chưa nhận lời giúp thì Hoàng đã nhân cơ hội, chiếm đoạt tiền của Hà để trả nợ.

Cụ thể, sáng 14/11/2020, Hoàng nhắn tin cho Thảo yêu cầu Hà chuyển số tiền 13,5 triệu đồng cho Hoàng để mua rượu biếu anh Đại nhờ lo “chạy án” giúp Hà. Hà tin tưởng Hoàng có thể giúp được mình nên đã đưa cho Thảo số tiền trên để chuyển cho Hoàng.

“Thù trong, giặc ngoài”

“Như người chết đuối vớ được cọc”, thời điểm Hoàng nói có thể giúp được mình, Hà vô cùng tin tưởng. Nhưng Hà không ngờ Hoàng chỉ là kẻ lừa đảo. Đáng nói, Thảo – người Hà rất tin tưởng cũng “thừa nước đục thả câu”, khiến Hà lao đao. Cực chẳng đã, Hà phải ra cơ quan công an tố cáo hành vi của 2 kẻ lừa đảo.

Tài liệu điều tra thể hiện, ngày 15/11/2020, Hoàng tiếp tục nhắn tin cho Thảo yêu cầu Hà chuẩn bị 2 phong bì với tổng số tiền 5.000 USD để lo việc “chạy án”. Lúc này, Thảo nảy

sinh ý định chiếm đoạt tiền của Hà thông qua việc nhờ Hoàng “chạy án”. Do đó, Thảo nhắn tin lại cho Hoàng bảo đối phương nhắn lại nội dung yêu cầu Hà phải chuẩn bị số tiền 8.000 USD để Thảo chụp lại tin nhắn, gửi cho Hà. Hoàng biết Thảo muốn chiếm đoạt số tiền chênh lệch 3.000 USD nên đồng ý và thực hiện theo yêu cầu của Thảo.

Do Hoàng và Thảo thông báo gấp nên Hà chỉ chuẩn bị được hơn 150 triệu đồng (tương đương 6.500 USD). Nhận tiền, Thảo nói dối số tiền 1.500 USD còn thiếu, Thảo sẽ cho Hà vay để đưa Hoàng đủ 8.000 USD. Sau đó, Thảo đưa toàn bộ số tiền 6.500 USD cho người nhận hộ Hoàng bởi khi đó, Thảo đi cùng người của Hà nên không lấy được 1.500 USD.

Về phía Hoàng, sau khi nhận 6.500 USD, Hoàng đã đến ngân hàng, cửa hàng vàng bạc ở phố Hà Trung đổi ra tiền Việt. Hoàng dùng phần lớn số tiền chiếm đoạt được để trả nợ, chuyển lại cho Thảo gần 35 triệu đồng (tương đương 1.500 USD).

Ngày 17/11/2020, Hoàng tiếp tục nhắn tin cho Thảo yêu cầu Hà đưa 100 triệu đồng trước 16 giờ cùng ngày để Hoàng đi lo việc cho Hà. Đọc tin nhắn xong, Thảo tiếp tục bảo Hoàng nhắn lại cho mình với nội dung yêu cầu Hà chuẩn

bị 120 triệu đồng và 2.000 USD để đưa cho Hà xem nhằm hướng chênh lệch số tiền 20 triệu đồng và 2.000 USD.

Nhận tin, Hà chỉ lo được 20 triệu đồng để đưa cho Hoàng. Thấy vậy, Hoàng nói dối sẽ cho Hà vay số còn lại. Sau đó, Hoàng giả vờ vào ngân hàng rút 100 triệu đồng cùng 2.000 USD cho Hà vay rồi dẫn Thảo và Hà đến ngõ 14 Hồ Đắc Di (quận Đống Đa, Hà Nội). Trước đó, Hoàng nói dối là đến địa điểm trên để đưa tiền cho vợ lãnh đạo Viện kiểm sát. Để Hà tin tưởng, Hoàng còn mang theo một phong bì dán kín để họ tin tưởng bên trong là tiền. Thực chất phong bì Hoàng mang theo là hồ sơ.

Đến nơi, Hoàng bảo Thảo và Hà ở ngoài đợi, còn Hoàng đi vào trong gặp người yêu Hoàng. Hai người nói chuyện với nhau một lúc thì Hoàng ra về. Trước khi về, Hoàng bảo người yêu giữ hộ phong bì cho mình vì Hoàng phải ra sân bay tiễn bạn đi Sài Gòn. Xong việc, Hoàng đi ra gặp Thảo và Hà nói dối đã đưa tiền xong.

Sáng hôm sau, Hoàng yêu cầu Hà trả số tiền 100 triệu đồng và 2.000 USD đã cho vay hôm trước. Chiều cùng ngày, Hà đã đưa cho Hoàng số tiền trên. Sau khi nhận tiền, Hoàng chỉ chuyển cho Thảo tổng số tiền 9 triệu đồng. Số tiền còn lại, Hoàng trả nợ nhiều người, trong đó trả 50 triệu đồng nợ tiền chơi lô đề trước đó với bà Nguyễn Thị Thanh.

Ngày 20/11/2021, Hoàng gọi điện cho anh Đại nhờ giúp Hà. Anh Đại nói không giải quyết được mà phải nhờ người khác, có thể phải chuẩn bị 1 tỷ đồng. Hoàng đã nói lại với Hà để chuẩn bị số tiền trên. Do không đủ tiền, Hà bảo Hoàng dừng việc “chạy án”, yêu cầu Hoàng trả lại toàn bộ số tiền đã đưa. Thấy vậy, Hoàng bàn với Thảo xóa hết nội dung tin nhắn trao đổi “chạy án” cho Hà trước đây và không trả lại tiền. Cực chẳng đã, Hà đã đến Công an quận Tây Hồ tố cáo Hoàng và Thảo chiếm đoạt tiền.

Ngày 23/11/2020, Vũ Huy Hoàng và Ngô Thị Thanh Thảo đến Công an quận Tây Hồ đầu thú. Hôm sau, Nguyễn Thị Thanh cũng đến đầu thú về hành vi đánh bạc. Cơ quan chức năng xác định Hoàng và Thảo đã chiếm đoạt của Hà số tiền gần 320 triệu đồng và 2.000 USD. Trong đó, Hoàng hưởng lợi 286 triệu đồng. Số tiền này, Hoàng dùng trả nợ cá nhân và đánh bạc với Nguyễn Thị Thanh hơn 44 triệu đồng. Thảo hưởng lợi hơn 78 triệu đồng.

HỒNG MÂY

“ Tố cáo xong thì bỏ trốn

Về phía Phạm Thị Hà, sau khi đến công an tố cáo Hoàng, Thảo và yêu cầu họ phải hoàn trả cho mình số tiền đã chiếm đoạt, Hà đã bỏ trốn khỏi nơi cư trú do đang bị Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an quận Tây Hồ điều tra về hành vi “Tổ chức mang thai hộ vì mục đích thương mại”. Do đơn tố giác này đang được Công an quận Tây Hồ xác minh nên Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an TP Hà Nội không đề cập xử lý.

Tẩy chay các loại nhạc “đầu độc” người nghe

Hiện nay vẫn có những tác phẩm âm nhạc được sáng tác phổ biến ra công chúng, nhưng không có chất lượng nghệ thuật, nội dung ca từ nhảm nhí, dung tục, tiêu đề nhạy cảm, sử dụng ca từ suông sã, dung tục, khơi gợi sự bản năng thể xác, loạn luân, thậm chí mạo phạm Phật giáo... gây bức xúc dư luận. Những bài hát đó không chỉ phản cảm mà còn “đầu độc” người nghe đặc biệt là giới trẻ.

● **Rapper Chí** khiến dư luận tức giận vì bản rap báng bố, xúc phạm Phật giáo.

Kinh hãi khi nghe nhạc “ô nhiễm”

Một nhóm rapper có tên Rap Nhà Làm đã chia sẻ một bản rap có tên “Thích Ca Mâu Chỉ” với nội dung báng bố Phật giáo nặng nề. Ngay từ phần tựa đề, bản nhạc này đã gây tranh cãi bởi cái tên đó là sự cắt ghép giữa tên “Thích Ca Mâu Ni” của Đức Phật và Chí - người sáng tác ra bản nhạc. Về phần nội dung, chủ nhân của ca khúc đã liên tục sử dụng những ngôn từ dung tục, khiến người nghe có cái nhìn méo mó, sai lệch về Phật giáo. Đáng chú ý khi hình ảnh minh họa của clip cũng được chế dung tục từ một sự tích trong cuộc đời Đức Phật. Hình ảnh Đức Phật cũng bị lồng ghép với chân dung của nam rapper nói trên, thậm chí cho đeo chiếc xích vàng và đồng hồ vàng rất phản cảm.

Chủ nhân của bản nhạc gây tranh cãi nói trên là kênh YouTube có tên Rap Nhà Làm. Đây là kênh YouTube chuyên đăng các bản nhạc rap được ra đời vào tháng 5/2018. Đến nay Rap Nhà Làm hiện đã thu hút được hơn 200.000 lượt người theo dõi với khoảng 56 triệu lượt xem video. Không chỉ đăng tải trên YouTube, bài hát còn được đăng tải trên nền tảng nhạc trực tuyến Spotify. Ngay khi bản nhạc này xuất hiện, cộng đồng mạng nói chung và cộng đồng Phật tử nói riêng tại Việt Nam rất phản nộ. Các ý kiến đều cho rằng nội dung bản nhạc này quá thô tục, có hướng xuyên tạc, phỉ báng hình ảnh Phật giáo.

Ngoài xúc phạm hình ảnh Phật giáo, có không ít clip âm nhạc, giải trí có nội dung phản cảm, loạn luân, vi phạm pháp luật khiến dư luận bức xúc. Bài Rap “Censored” của rapper Chí Cà khiến cho nhiều người phản nộ. Nội dung bài Rap mô tả trần trụi mối quan hệ có tính chất loạn luân giữa bố chồng và con dâu với những từ ngữ vô cùng tục tĩu, phản cảm. Trong đó câu Rap mở đầu là “Mua cho con chiếc

cồng tay/ Ôm con dâu vào phòng bay”...

Không ít bình luận bức xúc: “Khi nghe ca khúc này, người yêu nhạc không khỏi hoảng hốt, bàng hoàng lẫn kinh hãi. Đập vào tai người nghe là ca từ chứa đựng nhiều sự tục tĩu, loạn luân, vô văn hóa. Không thể chấp nhận cái gọi là tác phẩm âm nhạc này. Nó đã cổ súy cho mối quan hệ loạn luân, vi phạm pháp luật có thể làm ảnh hưởng tới suy nghĩ, hành động xấu giới trẻ. Rapper này cần phải bị xử phạt thích đáng”.

Mặc dù bị chỉ trích gay gắt là nhạc “rác”, nhưng bản Rap của Chí Cà vẫn đang tiếp tục được lan truyền bằng nhiều cách trên các diễn đàn và mạng xã hội. Thậm chí trên mạng xã hội, giai điệu của bản Rap này còn thu hút tới hàng trăm video sử dụng cùng hàng chục nghìn lượt xem của rapper Chí Cà.

Còn bài “Nóng như cái lò” ca từ khơi gợi sự bản năng, dễ dãi, phản cảm: “Cứ tiếp tục mà ễnh ương, em cứ việc ở trên giường/Bởi vì anh là thiên đường, thiên đường/Anh sẽ khiến em là lướt, nơi đâu em ao ước/Đêm nay em lạc bước (Hề hề)... Bài hát “Oh my chuối”: “Mồ hôi em nhễ nhại, em làm em đang muốn anh gần lại . Phải chỉ có cây kem, nhất là kem chuối em càng thêm...Em thích chuối tây, chuối ta, anh mang chuối cho em nha. Đêm nay, ta quẩy trong bar, đến với em đêm nay, em không muốn về nhà...”... Bài “Em yêu kem chuối” là một ví dụ. Ca khúc trên miêu tả sự ham muốn dục vọng của phụ nữ bằng những ngôn từ khó chấp nhận trên nền nhạc rap, pha trộn các âm thanh phòng the đầy gợi dục: “Em thấy trong mình thêm kem/ nước miếng nước mồm chảy ra/... Trước khi trao đổi em muốn kiểm tra hàng nè/ anh hãy nhắm mắt lại tuốt quần xuống đi/và em sẽ coi kem của anh có chất lượng hay không?ye ạ

● **Rapper Chí Cà** - tác giả ca khúc Censored có nội dung quan hệ loạn luân bố chồng - nàng dâu.

woaaaa woa”. Sau ngày được phát tán trên mạng, ca khúc trên nhanh chóng được một bộ phận giới trẻ đón nhận.

MV “Anh đếch cần gì nhiều ngoài em” của Đen Vâu sử dụng tiêu đề có phần dung tục, gây ra phản ứng trái chiều. MV “Chim quý trong lồng” vừa ra mắt hôm 12/7 vừa qua với sự hợp tác giữa Văn Mai Hương và K-ICM đã ngay lập tức bị xếp vào hàng ngũ những tên bài hát dễ dãi, gây hiểu lầm cho người nghe. Thời gian qua đã có không ít tên bài hát đặt theo kiểu thiếu thẩm mỹ, gây sốc, phản cảm như: “Như lời đồn”, “Như cái lò”, “Xếp hình”, “Thâm du”, “Năng cực”, “”, “Thu dâm” ...

“Thu dâm” một sáng tác mới của rapper LK, chẳng những tên bài hát gây hiểu lầm mà lời bài hát còn mang tính phản cảm và có xu hướng gợi dục như: “Cô ta mắc bệnh dâm tên Thu, bệnh dâm tên Thu”, sẵn lòng ở trên mọi góc hình, đêm đến cô ta mới là chính mình...”. “Thu dâm”, “Thâm du” là hai ca khúc này cũng phải đặt cảnh báo “nghiêm cấm đọc lái dưới mọi hình thức”

Các nhạc “rác” này xâm lấn vào cuộc sống giới trẻ với tốc độ chóng mặt như một dịch bệnh qua các thiết bị điện tử như máy tính, di động, ipad... Bất chấp những tranh cãi và phản ứng người nghe chỉ cần được nhiều lượt xem. Ví như, sau gần 2 ngày ra mắt, MV “Anh đếch cần gì nhiều ngoài em” hút hơn 2,3 triệu lượt xem và lọt top 1 MV thịnh hành trên Youtube mặc cho nhiều người yêu nhạc chân chính kinh hãi thốt lên: ““Bài hát phản cảm”, “Nghe bài này thấy dị ứng”...

Nhạc sĩ, nhà nghiên cứu âm nhạc Nguyễn Quang Long đánh giá, bản nhạc trên có ngôn từ nhạy cảm, dung tục và vì thế nó sẽ gây ảnh hưởng lớn tới giới trẻ -

đối tượng sử dụng mạng xã hội nhiều nhất. Theo nhạc sĩ Nguyễn Quang Long, các ca khúc như vậy cho thấy sự dễ dãi, thiếu trách nhiệm với cộng đồng, vi phạm pháp luật của một số người tham gia sáng tác âm nhạc đại chúng.

Cần nghiêm trị kẻ bôi bẩn âm nhạc Việt

Sau khi bị chỉ trích nặng nề, nhóm tác giả bản nhạc rap “Thích Ca Mâu Chỉ” đã đến Văn phòng Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam, chùa Quán Sứ, Hà Nội để xin lỗi Giáo hội, xin lỗi toàn thể Tăng Ni, Phật tử và cộng đồng Phật giáo. Đồng thời, xin sám hối trước tôn tượng Đức Phật Thích Ca Mâu Ni tại chính điện chùa Quán Sứ, hứa sẽ sửa chữa và không lặp lại sai lầm.

Cũng như nhóm tác giả “Thích ca Mâu Chỉ”, nam rapper Chí Cà về bản rap cổ súy chuyện loạn luân sai trái giữa bố chồng và nàng dâu đã gửi lời xin lỗi đến khán giả trên mạng xã hội vào tối 5/10/2021.

Nhưng người yêu nhạc và dư luận không thể dễ dàng chấp nhận lời xin lỗi ấy, đề nghị xử phạt nghiêm minh bởi những gì các rapper làm đã ảnh hưởng tới âm nhạc Việt cũng như gây “nhiễm độc” người nghe.

Ngày 8/10/2021, ông Lê Minh Tuấn - Cục phó Cục Nghệ thuật Biểu diễn cho biết, nội dung những ca khúc bị dư luận phản ứng thời gian vừa rồi là không phù hợp, đáng bị lên án. “Trong Bộ quy tắc ứng xử chung dành cho nghệ sĩ có nội dung về việc “không sáng tác, sản xuất sản phẩm có nội dung vi phạm các chuẩn mực đạo đức xã hội, vi phạm pháp luật”. Bên cạnh đó là việc áp dụng với những quy định pháp luật hiện hành để xử lý”.

Ông Lê Minh Tuấn chia sẻ thêm, Cục Nghệ thuật Biểu diễn đề nghị xử phạt hành chính với những rapper vi phạm theo Nghị định 38/2021/NĐ-CP - Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo, mức phạt cao nhất với hành vi lưu hành bản ghi âm, ghi hình “xúc phạm tín ngưỡng, tôn giáo” là 50 triệu đồng, và “sử dụng trang phục, từ ngữ, âm thanh, hình ảnh, động tác, phương tiện biểu đạt, hình thức biểu diễn hành vi trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc; tác động tiêu cực đến đạo đức, sức khỏe cộng đồng và tâm lý xã hội” là 40 triệu đồng.

Đồng thời, Cục Nghệ thuật Biểu diễn cũng đề nghị Bộ Thông tin và Truyền thông xem xét xử lý với những kênh đã đăng tải sản phẩm vi phạm, đề nghị gỡ bỏ các nội dung vi phạm

Không ít người đưa ra ý kiến, những kẻ lợi dụng mạng xã hội tuyên truyền văn hóa phẩm đồi trụy nên xử khung hình phạt thật nặng, khếp vào tội hình sự chứ không xử lý hành chính. Những bài hát vô giáo dục, bệnh hoạn, một loại tư duy bản. Đề nghị Bộ VH-TT-DL nên xử lý thật nghiêm, kịch khung với những thành phần xem thường văn hóa xã hội dễ dãi. Qua đó chấn chỉnh lại nền văn hóa không chỉ chính thống mà còn trên không gian mạng.

Để nâng cao chất lượng sáng tác, cái quan trọng là tư duy và ý thức của người làm nghệ. Đây là điều rất quan trọng đối với mỗi nghệ sĩ và sẽ trở thành văn hóa ứng xử khi mỗi người nghệ sĩ làm một việc gì đó trái với thuần phong mỹ tục thì phải bị ràng buộc bởi quy định của ngành nghệ. Cơ quan quản lý cần có những cuộc thi sáng tác khuyến khích sáng tạo các tác phẩm chất lượng, hấp dẫn.

Hơn lúc nào hết, các cơ quan quản lý văn hóa cần phối hợp với các đơn vị quản lý an ninh mạng ráo riết thanh, kiểm tra các bài hát có lời ca độc hại, các trang web, forum, mạng xã hội phát tán những “nhạc ô nhiễm” và có những chế tài xử lý nghiêm minh. **THÙY DƯƠNG**

● **Chi Đỗ Thị Thanh Huyền.**

Chuyện đường rừng

Rừng Đồng Nai vốn là nơi sinh sống của một trong những quần thể voi hoang dã cuối cùng tại Việt Nam, với số lượng khoảng 16-21 con, trong tổng số 50-100 con voi hoang dã cuối cùng tại Việt Nam. Năm 2010, bảy cá thể voi hoang dã tỉnh Đồng Nai đã bị giết hại vì không kiếm đủ thức ăn trong rừng do diện tích rừng bị thu hẹp, voi phải ra khu vực ruộng trồng cây điều, xoài của người dân kiếm ăn và đã bị đầu độc chết.

Đề bảo vệ những con voi hoang dã, Khu dự trữ sinh quyển thế giới Đồng Nai đã lắp đặt 50km hàng rào điện tử ngăn không cho voi ra khu vực nương rẫy kiếm ăn. Tuy nhiên người ta vẫn thường xuyên thấy bảy voi ra kiếm ăn ở khu vực gần hàng rào điện tử và tìm cách vượt ra ngoài. Câu chuyện cho thấy một sự thật rằng, việc khôi phục rừng, trả lại nguồn thức ăn dồi dào cho đàn voi và các loài hoang dã khác phải là giải pháp lâu dài và triệt để bảo tồn sự đa dạng của hệ sinh thái tự nhiên.

Có một câu chuyện rằng, các nhà khoa học đã thực hiện thí nghiệm với hai con ếch và hai cái nồi nước. Hai con ếch được cho vào hai cái nồi khác nhau. Ở nồi thứ nhất, họ tăng nhiệt độ lên 70 độ C chỉ trong vòng 10 phút và con ếch ngay lập tức nhảy ra, còn ở nồi thứ hai, nhiệt độ tăng rất chậm, hai ngày sau mới đạt 70 độ C và con ếch chết. Thí nghiệm này cho thấy, những sự thay đổi từ từ sẽ rất khó nhận ra. Trái đất cũng đang trong tình trạng giống như cái nồi thứ hai, với rất nhiều vấn đề từ chặt phá rừng, rác thải nhựa cho đến sự tuyệt chủng của các loài động vật.

Thật vậy, nếu như trước đây, phải vài trăm năm hay vài chục năm mới có một đại dịch, thì chỉ tính từ thập kỷ 60 đến nay, thế giới đã trải qua 9 đại dịch kinh hoàng gồm: Marburg (1967), Ebola (1976), Nipah (1999), Sars (2002), H5N1 (2003), Mers (2012), H7N9 (2013), H1N1 (2009), Covid-19 (2019). Điều này nghĩa là đại dịch tiếp theo chắc chắn sẽ xảy ra trong một thời gian ngắn sắp tới. Và với tốc độ tàn phá thiên nhiên như hiện nay, các đại dịch sẽ càng gần nhau và càng khốc liệt hơn nữa.

Theo Tổ chức Y tế thế giới (WHO), 70% các bệnh truyền nhiễm ở người trong thời gian gần đây là bệnh có nguồn gốc động vật. Việc tàn phá thiên nhiên, làm tăng cơ hội con người tiếp xúc với virus và do vậy càng dễ xảy ra đại dịch. Cho đến nay nguồn gốc xuất phát của Covid-19 dù chưa thể làm rõ nhưng một phần nguyên nhân trong đó cũng bắt đầu từ việc con người khai thác thiên nhiên quá nhiều và trong quá trình đó tiếp xúc với các virus mới, trong đó có chủng Corona gây ra Covid-19.

Hiện nay nhiều người không nghĩ rằng bảo vệ môi trường hay bảo tồn thiên nhiên có liên quan gì đến mình. Nhưng mỗi người chúng ta cũng chính là một trong 8 tỉ “con ếch” trong cái nồi này. Do đó, nuôi dưỡng tình yêu thiên nhiên và xây dựng ý thức bảo vệ môi trường, bảo tồn thiên nhiên tới tất cả mọi người để không ai bị là “con ếch” trong cái nồi thứ hai là một điều rất cấp thiết...

Trồng rừng để ngăn đại dịch

Những câu chuyện “đường rừng” nói trên đều dẫn tới một nhân vật không hề xa lạ gì trong giới bảo tồn, đó là chị Đỗ Thị Thanh Huyền - nhà sáng lập, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Thiên nhiên Gaia.

Trung tâm Bảo tồn Thiên nhiên Gaia được Liên Hiệp các Hội Khoa học Kỹ thuật Việt Nam (VUSTA) quyết định thành lập vào ngày 24/8/2016. Giấy phép hoạt động khoa học của Gaia được Bộ KHCN Việt Nam cấp vào ngày

Việt Nam là một trong những nước có hệ thống pháp luật về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng chặt chẽ và đầy đủ nhất. Tuy nhiên, việc thực thi pháp luật lại gặp rất nhiều thách thức. Đó cũng là lý do khiến chị Đỗ Thị Thanh Huyền - nhà sáng lập, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Thiên nhiên Gaia trần trở và mong muốn đóng góp sức mình để đưa giáo dục pháp luật về bảo vệ thiên nhiên đến với cộng đồng...

31/8/2016. Mang tên Gaia - tên của nữ thần Đất Mẹ trong thần thoại Hi Lạp, Trung tâm được thành lập nhờ quyết tâm và tâm huyết của một nhóm các nhà bảo tồn, dẫn đầu là chị Đỗ Thị Thanh Huyền với khao khát xây dựng một tương lai mà con người có thể sống hòa hợp với mẹ Trái đất.

Sinh ra và lớn lên ở Hà Nội nhưng từ lúc nhỏ cô bé Đỗ Thị Thanh Huyền đã rất dễ rung động trước cảnh đẹp thiên nhiên, bờ ao, cánh đồng. Lúc học lớp 5-6, khi họa báo còn rất hiếm, cứ thấy tranh ảnh thiên nhiên là cô bé cắt ra và dán trước bàn học và tưởng tượng mình sẽ đến dòng suối này ở, đến cánh đồng này...

Đến lúc thi đại học, Đỗ Thị Thanh Huyền chọn học ngành sinh học, vì cô về gần gũi với thiên nhiên nhất và luôn ước mơ mình sẽ có cơ hội làm việc với Tổ chức WWF là một tổ chức quốc tế về bảo tồn thiên nhiên thường nghe nhắc trong các phim tài liệu và các chương trình bảo tồn trên tivi. Hai chục năm làm nghề bảo tồn cùng các tổ chức như WWF, Plan, WAR, GIZ..., chị Đỗ Thị Thanh Huyền luôn song hành với các dự án, các chương trình giáo dục truyền cảm hứng yêu thiên nhiên cho mọi người, thiết kế các khóa học bảo tồn đa dạng sinh học, bảo tồn thiên nhiên trong các trường học. Nhưng cũng chính những năm tháng làm ở các tổ chức phi chính phủ chị cũng mang theo rất

nhiều trần trở.

“Tôi tin rằng một em bé từng xúc động trước một cảnh cây, một tiếng chim hót ở trong rừng thì khi lớn lên sẽ không bao giờ cho mình cái quyền quyết định sự sống còn của thiên nhiên mà không cần suy nghĩ đến thiên nhiên. Gaia là nơi tổ chức các chương trình trải nghiệm thiên nhiên, những trại hè, khóa học “trường rừng” đầy cảm hứng, những chương trình góp một cây là góp rừng để cùng trồng rừng từ Bắc chí Nam. Tôi luôn tin giáo dục là một giải pháp bền vững, lâu dài cho tình yêu thiên nhiên” - đó là lý do mà chị Thanh Huyền đã lập nên Trung tâm Gaia sau gần 20 năm tham gia các dự án về bảo tồn thiên nhiên cho các tổ chức phi chính phủ. Không chỉ là Giám đốc Trung tâm Gaia, chị Huyền còn là Chủ tịch mạng lưới Giáo dục Môi trường Việt Nam; giảng viên thỉnh giảng của trường Đại học Tây Nguyên và Đại học Nông lâm Thủ Đức; chuyên gia tư vấn cấp cao cho nhiều dự án bảo tồn thiên nhiên và bảo vệ môi trường khắp Việt Nam.

Quay lại với câu chuyện trồng rừng tại Đồng Nai, Thanh Hóa và tới đây là nhiều tỉnh thành khác nữa của Trung tâm Gaia. Tháng 8/2012, 2000 cây gỗ lớn bản địa trên diện tích 4ha tại rừng Đồng Nai thuộc 7 loài gồm: chiêu liêu, giáng hương, uoi, dầu, gỗ đỏ, gỗ mật, bằng lăng đã được trồng thành công. Khu rừng sẽ tiếp tục

chăm sóc và giám sát trong 4 năm để đảm bảo tỷ lệ sống cao nhất. Sau Đồng Nai, 10.000 cây gỗ lớn cũng đã được cắm rễ vào đất mẹ tại Thanh Hóa để từ đó hồi sinh cánh rừng xanh tươi...

Bức tranh toàn cảnh về hiện trạng rừng Việt Nam đến ngày 31/12/2017 cho thấy, Việt Nam có tổng diện tích che phủ rừng là 41,45%, tương ứng với 14.415.381ha, trong đó, rừng tự nhiên chiếm khoảng 70,8%, còn lại là rừng trồng. Tại rất nhiều địa phương, diện tích rừng tự nhiên đang bị suy giảm mạnh. Nhiều khu rừng là rừng nghèo kiệt. Các khu rừng trồng phần lớn là rừng nghèo loài, không có tầng tán, không có giá trị sinh thái cao như rừng tự nhiên.

Diện tích rừng bị suy giảm đồng nghĩa với việc các loài thực vật bị khai thác phục vụ nhu cầu con người, các loài động vật hoang dã mất nơi sinh sống phải di chuyển vào khu vực dân cư. Từ đó virus sẽ thoát ra khỏi khu rừng và lây lan dịch bệnh cho con người, thông qua các vật chủ đầu tiên là các loài động vật hoang dã.

Do đó, phục hồi hệ sinh thái thông qua việc trồng rừng là một trong những giải pháp để ngăn chặn đại dịch tiếp theo. “Phục hồi thiên nhiên là giải pháp tốt nhất, bền vững nhất để ngăn chặn đại dịch tiếp theo. Vì các loài virus sống trong cơ thể các loài động thực vật hoang dã, vốn đang yên ổn trong các khu rừng. Khi chúng ta phá rừng, các loài động vật hoang dã mất nơi sinh sống phải di chuyển vào khu vực dân cư, các loài thực vật bị khai thác phục vụ nhu cầu con người, virus sẽ thoát ra khỏi khu rừng và lây lan dịch bệnh cho con người, thông qua các vật chủ đầu tiên là các loài động vật hoang dã. Việc trồng rừng sẽ làm tăng đa dạng sinh học, tạo môi trường sống an toàn cho các loài động thực vật hoang dã và do vậy tăng khả năng kháng bệnh, ngăn ngừa đại dịch không chỉ với thiên nhiên mà với cả con người” - chị Đỗ Thị Thanh Huyền cho biết.

HỒNG MINH

Giáo dục pháp luật về bảo vệ thiên nhiên rất quan trọng

Không chỉ công tác bảo tồn rừng ngoài thực địa, chị Đỗ Thị Thanh Huyền cũng rất trần trở về hệ thống pháp luật của Việt Nam liên quan đến vấn đề này. Trao đổi với phóng viên, chị cho biết Việt Nam có lẽ là một trong những nước có hệ thống pháp luật về quản lý, bảo vệ và phát triển rừng chặt chẽ và đầy đủ nhất. Tuy nhiên, việc thực thi pháp luật lại gặp rất nhiều thách thức. Có rất nhiều nguyên nhân khác nhau như: nhận thức và ý thức chưa đúng, chưa đủ của người dân và các đối tượng liên quan. Ngoài ra còn là năng lực thực thi pháp luật và thậm chí có những nơi còn là câu chuyện về đạo đức, sự minh bạch trong việc thực thi pháp luật.

“Tuy nhiên, nếu chúng ta đợi đến khi các khu rừng đã bị đốt hạ, các loài động vật hoang dã đã bị bắt giết tiêu thụ rồi mới xử phạt thì có khi đã là quá muộn. Điều quan trọng là cần phối hợp đồng bộ các giải pháp khác nhau, bên cạnh các biện pháp thực thi pháp luật. Chính vì thế, Trung tâm Gaia chọn giáo dục nâng cao nhận thức và thay đổi hành vi một cách bền vững để mọi đối tượng có nguy cơ hoặc đang xâm hại đến thiên nhiên tự ý thức được hậu quả hành động của mình và thay đổi” - chị Huyền nhấn mạnh.

Cũng theo chị Huyền, việc truyền thông, phổ biến các quy định pháp luật về bảo tồn thiên nhiên cần sự chung tay của nhiều người, nhiều cơ quan đơn vị, tổ chức không chỉ là trách nhiệm của nhà nước. Thế nên, giáo dục pháp luật về bảo vệ thiên nhiên cũng là một trong các nội dung quan trọng mà Trung tâm Gaia luôn lồng ghép vào các nội dung hoạt động bất cứ khi nào có thể, ví dụ thông việc thiết kế, sản xuất các tài liệu phát đến người dân, học sinh vùng đệm các Vườn Quốc gia, Khu bảo tồn thiên nhiên, trong các cuộc thi, hội thi, và đặc biệt trên các kênh mạng xã hội.

DU LỊCH TRẢI NGHIỆM

Các hãng lữ hành ngập ngừng đón khách

Chuyến đi “mở hàng” từ sau làn sóng dịch Covid-19 thứ tư của các công ty du lịch đưa khách du lịch đến Hà Giang vào trung tuần tháng 10/2021 bị hoãn. Việc có nơi sẵn sàng đón khách, có nơi chưa khiến các doanh nghiệp du lịch bị động, “rối như tơ vò”. Mỗi tỉnh một cách làm khó cho doanh nghiệp thiết kế tour đón khách.

● Các hãng lữ hành mong các tỉnh dừng mỗi nơi một cách.

● Ngành du lịch mong sớm đón được nhiều khách trong điều kiện an toàn

● Nhiều du khách bị lỡ chuyến tour ngắm ruộng bậc thang mùa lúa chín tại Tây Bắc.

Mỗi tỉnh một cách – lo đứt gãy luồng di chuyển

Hội Lữ hành du lịch Hà Nội và Câu lạc bộ du lịch bền vững VGreen vừa tổ chức hội nghị "Du lịch xanh - xanh" trực tuyến với sự tham gia của các cơ quan quản lý du lịch, cùng các doanh nghiệp, lữ hành du lịch nhằm tìm ra giải pháp khởi động các tour, khôi phục du lịch nội địa. Các địa phương, đơn vị lữ hành tập trung thảo luận 5 nhóm vấn đề: Thị trường du lịch an toàn, tuyến điểm an toàn, chuỗi dịch vụ an toàn, tổ chức điều hành tour an toàn, kiểm soát du lịch an toàn.

Việc tổ chức hoạt động khôi phục du lịch an toàn phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố, đặc biệt là sự phối hợp của nhiều địa phương. Mùa đẹp nhất trong năm tại các tỉnh Đông Bắc, Tây Bắc đã đến, nhiều công ty du lịch cả phía Bắc, phía Nam muốn xây dựng tour đưa khách đi ngắm ruộng bậc thang mà “lực bất tòng tâm” vì sợ đứt gãy luồng di chuyển. Để đến được Hà Giang, Điện Biên thì phải qua các tỉnh như Tuyên Quang, Thái Nguyên... Vậy tại các chốt của những tỉnh đó có gặp khó khăn gì không? Vấn đề quét mã code QR thế nào? Sẽ cần giấy xét nghiệm thời gian bao nhiêu, tiêu chí đi qua chốt ra sao?

Việc có nơi sẵn sàng đón khách, có nơi chưa khiến các doanh nghiệp du lịch bị động, rối như tơ vò chưa thể triển khai các chương trình tour do chưa biết kế hoạch của địa phương ra sao. Mỗi tỉnh một cách làm khó cho doanh nghiệp thiết kế tour. Ví như, tại Phú Thọ, khách

ngoại tỉnh đến đây ngoài tiêm đủ vắc xin, xét nghiệm PCR âm tính vẫn phải cách ly 7 ngày. Tour 5 ngày mà cách ly tới 7 ngày thì các du khách hết hứng thú đặt tour.

Hà Nội là trung tâm phân phối khách của miền Bắc, nhưng hiện nay nhiều tỉnh vẫn không thừa nhận vùng xanh của Hà Nội, cứ khách Hà Nội đi là phải cách ly tập trung 14 ngày. Nửa tháng “nằm vùng” đủ lý do để khách dè dặt khi đi du lịch nội địa.

Ông Hồ Văn Phú, Giám đốc chi nhánh Hà Nội Tourisrt tại TP Hồ Chí Minh, một lý do khác nữa khiến doanh nghiệp lo ngại khi tái khởi động du lịch trở lại là yêu cầu test PCR. Quy định hiện hành, test PCR chỉ có giá trị trong 72 tiếng. Tiến hành test phải mất 1 ngày. Như vậy, doanh nghiệp và khách chỉ còn 2 ngày để sử dụng kết quả này. Nếu thời gian đi du lịch dài hơn thì liệu khách có phải test lại không? Nếu test lại thì rất tốn kém. Test 1 lần, giá tour đã đội lên cao hơn so với trước. Chưa kể, các tiêu chí quy định khi nào xét nghiệm PCR, khi nào xét nghiệm bổ sung, khi nào không xét nghiệm chưa rõ, chưa thống nhất như hiện nay thì rất khó cho cả doanh nghiệp lẫn du khách.

Chuyến đi “mở hàng” từ sau làn sóng dịch Covid-19 thứ tư của các công ty du lịch đưa khách du lịch đến Hà Giang vào trung tuần tháng 10/ 2021 bị hoãn. Lý do chính là liên quan đến công tác phòng, chống dịch tại địa phương. Hà Giang đang tập trung tổ chức đón, xét nghiệm, bố trí các điểm cách ly

cho hàng nghìn công dân lao động từ TP. HCM và các tỉnh phía Nam về địa phương để theo dõi sức khỏe, sàng lọc Covid-19. Điều này cho thấy, việc mở lại hoạt động du lịch không phụ thuộc vào ý chí của những người làm du lịch mà liên quan đến những quy định, diễn biến chống dịch cụ thể.

Vẫn loanh quanh chỉ đón khách nội tỉnh

Hiện nay, bộ tiêu chí về du lịch an toàn đã có khung chung nhưng để đi vào cuộc sống, các địa phương thì còn có nhiều khoảng trống. Bắc Giang cũng đã có văn bản chính thức đón khách từ ngày 4/10, không phân biệt khách trong tỉnh hay ngoại tỉnh, miễn là khách đến từ vùng xanh, đã tiêm đủ 2 mũi vaccine, test PCR cho kết quả âm tính. Tuy nhiên, đến địa phương nào thì phải tra bản đồ dịch tễ của địa phương đấy. Khi doanh nghiệp so sánh bản đồ dịch tễ thì phát hiện tiêu chí vùng xanh trên bản đồ dịch tễ của các địa phương không hẳn giống nhau. Hiện tại, bản đồ dịch tễ của Bắc Giang cho thấy, Hà Nội vẫn thuộc vùng đỏ, vùng cam, vùng vàng. Trong khi đó, theo bản đồ dịch tễ của Hà Nội thì Thủ đô đã có rất nhiều vùng xanh...

Hiện nay, nhiều địa phương cũng là vùng xanh, thậm chí xanh toàn tỉnh nhưng cũng chưa dám quyết định đón khách nội địa trở lại. Một số địa phương dù đã hơn 20 ngày không phát hiện ca F0 trong cộng đồng nhưng chỉ khôi phục du lịch, phục vụ khách nội tỉnh chứ chưa đón khách ngoại tỉnh. Nếu nội tỉnh, các du khách tự túc du lịch chứ không mẫn mà book tour của các đơn vị lữ hành.

Ngoài việc di chuyển mỗi tỉnh, một cách, các hãng lữ hành còn lo ngại việc nơi ăn, chốn ở của du khách. Bà Nguyễn Thị Lệ Thanh - Giám đốc Sở Du lịch Khánh Hòa - cho biết việc mở lại Tháp Bà, Hòn Chông sẽ tạo điểm đến trong giai đoạn Khánh Hòa bắt đầu mở cửa đón khách nội địa có “thẻ xanh”, “thẻ vàng” (từ 16/10 đến 15/11). Thế nhưng, điều đáng nói, các nhà hàng, khách sạn hầu hết vẫn chưa mở cửa. Ông Lê Thắng, chủ nhà hàng quán ăn ngon tại TP Nha Trang tâm sự: “Sở dĩ, các hàng quán vẫn đang thăm dò, chưa mở cửa đón khách bởi các cơ sở dịch vụ ăn uống được phục vụ tại chỗ cho người có “thẻ xanh Covid- 19”, “thẻ vàng Covid- 19” nhưng phải kèm theo giấy

xác nhận âm tính với Covid-19. nên hầu hết không có khách đến ăn”. Đó là chưa kể, các nhà hàng khi mở cửa trở lại phải làm giấy cam kết với phường, test Covid-19 cho toàn bộ nhân viên và nhiều chi phí phòng chống dịch bệnh khác. Du khách tới ăn ít, chi phí lại nhiều, hầu hết các quán ăn, nhà nghỉ, khách sạn đều “án binh, bất động”.

Ông Võ Quang Hoàng - Chủ tịch Hội Khách sạn Khánh Hòa xác nhận, hiện nay hầu hết các cơ sở lưu trú, khu du lịch, điểm tham quan ở tỉnh này vẫn đóng cửa. Lượng khách trong tỉnh đi du lịch rất ít, khách trong nước thì chưa có vì đi lại quá khó khăn, số ít khách sạn phục vụ người cách ly, nhưng cũng gặp khó vì lượng người đưa đến khách sạn cách ly không nhiều”. Điều này càng làm khó cho các doanh nghiệp lữ hành đưa du khách tới.

Tới thời điểm giữa tháng 10, một số hãng lữ hành chưa dám khởi động nếu chưa có được các văn bản rõ ràng về điều kiện an toàn, chưa thống nhất có thẻ xanh hay cơ sở lưu trú, điểm đến, các dịch vụ du lịch khác đã sẵn sàng an toàn để đón khách hay chưa... **BẢO MI**

Chiều 12/10/2021, Thủ tướng Bộ Giao thông Vận tải Lê Anh Tuấn cho hay, Chính phủ đang hoàn thiện để ban hành một nghị quyết trong đó quy định thống nhất với người đi lại giữa các địa phương, tránh tình trạng mỗi nơi một kiểu. Với thành phố Hà Nội, lãnh đạo địa phương khẳng định, tiếp tục tạo thuận lợi cho người dân đi lại, mở thêm đường sắt và xe khách liên tỉnh từ ngày 13/10/2021.

Chiều 12/10, chuyến bay thương mại chở khách thứ 2 từ TP HCM về Hà Nội đã được Vietnam Airlines thực hiện thành công sau khi Hà Nội bỏ yêu cầu cách ly tập trung khách tới, tạo điều kiện tối đa cho khách quá cảnh qua Hà Nội để về các tỉnh, thành phố khác. Từ đó, các địa phương cũng tự tin hơn trong gỡ bỏ điều kiện quy định thêm với du khách.

Cùng đó, Bộ Y tế sẽ ban hành các quy định, điều kiện y tế áp dụng thống nhất. Khi đó, hy vọng các địa phương sẽ không ban hành thêm quy định gây cản trở đi lại của người dân và du khách.

Khi tình hình dịch bắt đầu được kiểm soát và có nhiều tín hiệu tốt, nhiều quốc gia ở châu Á đã có động thái mở cửa, phục hồi sau dịch và chấp nhận sống chung với “Covid-19”.

Từng là một trong những quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề của đại dịch Covid-19, tuy nhiên đến thời điểm hiện tại, Indonesia đã không chế thành công đại dịch, trở thành quốc gia có khả năng phục hồi sau dịch cao nhất Đông Nam Á theo bảng xếp hạng của Nikkei Asia. Số số ca mắc Covid-19 từ mức 50.000 ca vào giữa tháng 7 giảm xuống còn 1.200 ca ngày 11/10. Tỷ lệ tử vong cũng giảm từ mức trung bình 1.700 ca vào đầu tháng 8 xuống còn khoảng 80 ca trong những ngày gần đây.

Trong vài ngày trở lại đây, Indonesia không còn khu vực màu đỏ về dịch Covid-19, trong khi các vùng xanh ngày một tăng thêm. Bản đồ khu vực rủi ro với đại dịch của Indonesia được phân chia dựa trên các chỉ số sức khỏe cộng đồng bao gồm chỉ số về dịch tễ học, giám sát sức khỏe cộng đồng và dịch vụ y tế. Cách phân loại này cũng giúp Indonesia dễ dàng áp dụng các mức độ Giới hạn hoạt động cộng đồng từ mức 1 đến 4 (mức cao nhất), từ đó có các chính sách khôi phục hoạt động hoặc thắt chặt tương ứng. Chính sách này được đánh giá lại hàng tuần dựa trên báo cáo của Lực lượng đặc nhiệm xử lý Covid-19 của từng khu vực.

Bộ trưởng Điều phối các vấn đề Hàng hải và Đầu tư Indonesia, Luhut Binsar Panjaitan, các sân bay ở đảo du lịch Bali và quần đảo Riau - nơi có các đảo du lịch nổi tiếng Batam và Bintan dự kiến sẽ mở cửa trở lại vào ngày 14/10. Hành khách từ 18 quốc gia nằm trong danh sách các quốc gia có tỷ lệ dương tính với virus SARS-CoV-2 ở

Nhiều nước châu Á bắt đầu phục hồi, chấp nhận sống chung với “Covid-19”

● Thái Lan bắt đầu mở cửa du lịch trở lại.

mức dưới 5% mới được nhập cảnh Indonesia. Bộ trưởng Luhut không nêu tên 18 quốc gia trong danh sách được phê duyệt, nhưng cho biết Bộ Nội vụ sẽ ban hành một thông tư về vấn đề này trong thời gian tới.

Trong khi đó, mới đây người phát ngôn Chính phủ Thái Lan Thanakorn Wangboonkongchana cho biết, nước này sẽ mở cửa thêm 5 địa điểm du lịch gồm Bangkok, Chiang Mai (các huyện Muang, Mae Rim, Mae Taeng và Doi Tao), Prachuap Khiri Khan (huyện Hua Hin), Phetchaburi (huyện Cha-am) và Chon Buri (các huyện Pattaya, Bang Lamung và Sattahip), cho du khách đầu tháng 11 với điều kiện cho tới thời điểm đó không có ổ dịch Covid-19 lớn nào trong các khu vực này.

Do dịch bệnh đang có xu hướng giảm, Trung tâm Xử lý Tình hình Covid-19 của Chính phủ Thái Lan (CCSA) đã đồng ý cho phép các hãng hàng không được vận chuyển hết công suất chuyến bay, thay vì hạn chế 75% số chỗ ngồi như trước đây. Tuy nhiên, các hãng hàng không phải thực hiện các biện pháp phòng chống dịch

bệnh, bao gồm cấm ăn uống trên máy bay, có hệ thống thông gió tốt và giãn cách xã hội thích hợp khi lên xuống máy bay. Ngoài ra, hành khách đi máy bay phải được tiêm chủng đầy đủ và có kết quả xét nghiệm âm tính với Covid-19 trong vòng 72 giờ trước chuyến bay.

Chấp nhận sống chung với “Covid-19”, Chính phủ Campuchia cho phép khách nước ngoài đã tiêm phòng vaccine đầy đủ và có giấy chứng nhận xét nghiệm âm tính với Covid-19 được nhập cảnh vào quốc gia Đông Nam Á này. Du khách chỉ phải cách ly trong thời gian 7 ngày và được phép đi lại trong khu vực họ lưu trú.

Campuchia đang thực hiện kích cầu du lịch nội địa để khôi phục ngành công nghiệp không khói. Trong dịp nghỉ lễ Pchum Ben vừa qua, đã có hơn 600 nghìn lượt khách nội địa đến tham quan các điểm du lịch trên cả nước. Hiện nay, Campuchia đang tập trung đầu tư cơ sở hạ tầng, đặc biệt là tại khu quần thể Angkor và khu vực thành phố Siem Reap để thu hút du khách quốc tế trong thời gian tới.

Cùng với việc đẩy nhanh chiến dịch tiêm chủng đại trà,

Singapore đã lên kế hoạch “sống chung” an toàn với dịch bệnh. Thay vì áp dụng những biện pháp cứng rắn phòng dịch theo chiến lược “không Covid-19” trước đó, đảo quốc sư tử từng bước nới lỏng giãn cách và lên lộ trình tái kết nối với thế giới. Khi chạm ngưỡng bao phủ vắc xin ngừa Covid-19 đạt 80% dân số vào tháng 8, nước này không vội vàng tuyên bố “ngày tự do”, mà vẫn tiếp tục thận trọng triển khai các hoạt động tái thiết kinh tế - xã hội. Ông Lawrence Wong, Bộ trưởng Tài chính Singapore, đồng thời là Chủ tịch Lực lượng tác chiến chống Covid-19 của nước này cho biết: “Ở Singapore, chúng tôi cho rằng không thể chỉ dựa vào vắc xin trong giai đoạn trung gian này. Vì thế, chúng tôi không có kế hoạch mở cửa trở lại một cách hoành tráng hay tuyên bố ngày tự do”.

Ngoài ra, trong kế hoạch từng bước tái kết nối với thế giới, từ tháng 9, Singapore đã thí điểm chương trình đón khách du lịch đã tiêm vắc xin với Đức và Brunei. Dự kiến, nước này cũng sẽ khởi động hành lang du lịch với Hàn Quốc, tạo điều kiện cho du khách đã tiêm đầy đủ vắc xin ngừa Covid-19 có thể đi lại giữa hai quốc gia mà không cần cách ly từ ngày 15/11 tới. Singapore cũng thông báo mở hành lang đi lại từ ngày 19/10, với 8 quốc gia gồm Mỹ, Anh, Pháp, Italia, Hà Lan, Tây Ban Nha, Đan Mạch và Canada. Giới chuyên gia đánh giá, việc mở cửa giúp Singapore kết nối với chuỗi cung ứng toàn cầu, phục hồi ngành công nghiệp không khói và bảo vệ vị thế là trung tâm tài chính lớn của thế giới.

Tại bài phát biểu toàn quốc về tình hình đại dịch Covid-19

gần đây, Thủ tướng Singapore Lý Hiển Long đánh giá, trong khi cuộc chiến chống Covid-19 vẫn tiếp diễn, Singapore đang ở “vị trí tốt hơn nhiều”. Mặc dù có thể có những đợt gia tăng ca nhiễm trong tương lai, nhưng đảo quốc sư tử sẽ ứng phó ngày càng tốt hơn. Và với lộ trình thích nghi thận trọng với virus, Singapore dự kiến sẽ mất từ 3-6 tháng nữa để đạt được “bình thường mới”.

Mới đây, Thủ tướng Hàn Quốc Kim Boo-kyum nhấn mạnh chính phủ sẽ xác định Covid-19 là căn bệnh truyền nhiễm được kiểm soát chứ không phải căn bệnh lạ đáng lo ngại, từ đó dần khôi phục cuộc sống của người dân.

Trước đó, Bộ Y tế Hàn Quốc cho biết, theo chiến lược sống chung với Covid-19, Hàn Quốc dự định nới lỏng những hạn chế đối với những công dân được chứng nhận đã hoàn thành việc tiêm chủng, đồng thời khuyến khích các bệnh nhân không triệu chứng và có triệu chứng nhẹ dưới 70 tuổi phục hồi tại nhà. Chính phủ cũng sẽ tập trung vào số ca nhập viện và tử vong thay vì số ca nhiễm mới hằng ngày, theo đó sẽ xem xét không công bố các số ca nhiễm theo ngày.

Hàn Quốc chưa bao giờ áp đặt lệnh phong tỏa hoàn toàn nhưng đã áp dụng các biện pháp giãn cách xã hội chặt chẽ nhất kể từ tháng 7/2021. Các biện pháp được chính phủ nước này áp dụng bao gồm giới hạn thời gian hoạt động đối với nhà hàng, quán cafe, điểm xông hơi và phòng tập thể dục trong không gian kín cũng như giới hạn các cuộc tụ tập trên hai người sau 18h tối trong và quanh thủ đô Seoul.

HOÀI THU

Hà Lan cho phép công chúa kết hôn đồng giới và giữ ngôi vị

Mới đây, Thủ tướng Mark Rutte tuyên bố, công chúa Hà Lan Catharina-Amalia Beatrice Carmen Victoria có thể kết hôn với người thuộc bất kỳ giới tính nào mà không sợ bị tước quyền kế vị.

Hà Lan là quốc gia đầu tiên trên thế giới hợp pháp hóa hôn nhân đồng giới cách đây 20 năm. Nhưng đối với hoàng gia Hà Lan, các quy tắc lại khác: Chính phủ quy định rằng, nếu một người nối ngôi muốn kết hôn với người đồng giới, họ sẽ phải từ bỏ quyền này. Tuy nhiên

quy định này đã thay đổi khi Thủ tướng Hà Lan Mark Rutte kiến nghị lên Quốc hội, rằng công chúa Hà Lan có thể kết hôn với người thuộc bất kỳ giới tính nào mà không sợ bị tước quyền kế vị. Lập trường mới đã phá vỡ truyền thống của các gia đình hoàng gia khác trên toàn cầu.

“Chính phủ tin rằng người kế vị ngai vàng có thể kết hôn đồng giới. Do đó, nội các không cho rằng người kế vị hay quốc vương nên thoái vị nếu muốn kết hôn với bạn đời đồng giới”, Thủ tướng Hà Lan Mark Rutte viết trong thư gửi quốc hội hôm 12/10.

Được biết, Thủ tướng Mark

Rutte là một người ủng hộ quyền LGBTQ lâu năm ở cả trong nước và Châu Âu. Ông nói rằng thời thế đã thay đổi kể từ khi vấn đề này được đề cập lần cuối vào năm 2000.

Công chúa Hà Lan Catharina-Amalia, 17 tuổi, con cả của vua Willem-Alexander, là người đứng đầu danh sách kế vị ngai vàng. Cô chưa bình luận về thông tin này và cô cũng rất kín tiếng về đời sống cá nhân.

Khi Amalia bước sang tuổi 18 vào tháng 12 tới đây, cô sẽ nhận được khoản trợ cấp hàng năm 1,6 triệu euro (1,8 triệu USD). Tuy nhiên, hồi tháng 6, Công chúa viết thư tay gửi Thủ tướng Rutter, bày tỏ nguyện

● Người thừa kế ngai vàng Hà Lan - Công chúa Amalia với cha mình, Vua Willem-Alexander.

vọng không muốn nhận khoản trợ cấp tới khi bắt đầu thực hiện nghĩa vụ hoàng gia, vì cho rằng điều đó sẽ khiến cô cảm thấy “không thoải mái”. Quyết định của Amalia đánh dấu lần đầu tiên một thành viên hoàng gia từ chối nhận trợ cấp sinh hoạt.

Khác với những cuộc hôn

nhân thông thường, hôn nhân thành viên Hoàng gia Hà Lan cần sự phê duyệt của Quốc hội. Một số người Hoàng gia đôi khi phải từ bỏ vị trí trong thứ tự thừa kế ngai vàng để cưới người không được quốc hội chấp thuận.

THU THƯƠNG